

Országgyűlési Napló

Dr. Hiller István, Lezsák Sándor és Sneider Tamás
elnöklete alatt

Jegyzők: *Móring József Attila, dr. Simicskó István,*
Tordai Bence, dr. Varga László

Tárgyai	Hasáb
Az ülésnap megnyitása	8277
Egyes ügyintézési folyamatok egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	8277
Pogácsás Tibor belügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	8277
Felszólalók:	
Dr. Becsó Károly , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	8279
Dr. Varga-Damm Andrea , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	8281
Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	8285
Tóbiás József , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	8287
Gréczy Zsolt , a DK képviselőcsoportja részéről	8288
Pogácsás Tibor belügyminisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	8289
A közigazgatási bíróságok függetlenségét biztosító további garanciákról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig.....	8290
Hende Csaba (Fidesz), a napirendi pont előterjesztője	8290
Felszólalók:	
Dr. Völner Pál igazságügyi minisztériumi államtitkár.....	8294
Dr. Becsó Károly , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	8294
Dr. Varga-Damm Andrea , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	8296
Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	8300
Tóbiás József , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	8302
Gréczy Zsolt , a DK képviselőcsoportja részéről	8307
Tordai Bence , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	8310
Bósz Anett (független).....	8312
Schmuck Erzsébet (LMP)	8314
Dr. Varga-Damm Andrea (Jobbik).....	8317
Dr. Völner Pál igazságügyi minisztériumi államtitkár.....	8321
Hende Csaba (Fidesz) előterjesztői válasza.....	8323
Az egyes klímapolitikai tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	8328
Dr. Kaderják Péter innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője.....	8328
Felszólalók:	
Koncz Ferenc , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	8329
Dr. Kepli Lajos , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	8331
Dr. Aradszki András , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	8335
Tóbiás József , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	8337
Hajdu László , a DK képviselőcsoportja részéről	8339
Schmuck Erzsébet , az LMP képviselőcsoportja részéről	8343
Tordai Bence , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről.....	8347
Dr. Kaderják Péter innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	8351
Az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény és a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	8353
Dr. Kaderják Péter innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője.....	8354
Felszólalók:	
Varga Gábor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	8355
Dr. Kepli Lajos , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	8357
Dr. Aradszki András , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	8359
Tóbiás József , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	8362
Hajdu László , a DK képviselőcsoportja részéről	8365
Schmuck Erzsébet , az LMP képviselőcsoportja részéről	8367
Dr. Kaderják Péter innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	8369

A Televíziós Film Mecenatúra 2019. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	8371
Dr. Szűcs Lajos , a Költségvetési bizottság előadója, a napirendi pont előadója	8371
Felszólalók:	
Simon Róbert Balázs , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	8372
Dr. Varga-Damm Andrea , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	8374
Dr. Varga László , az MSZP képviselőcsoportja részéről	8375
Gréczy Zsolt , a DK képviselőcsoportja részéről	8377
Dr. Szűcs Lajos , a Költségvetési bizottság előadójának válasza	8378
Az ülésnap bezárása	8380

Az ülésen jelen voltak:

KOVÁCS PÁL, a Miniszterelnökség államtitkára, POGÁCSÁS TIBOR belügyminisztériumi államtitkár, DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztérium államtitkár, DR. KADERJÁK PÉTER innovációért és technológiáért felelős minisztériumi államtitkár.

Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának
10. ülésnapja
2019. március 20-án, szerdán
(9.02 óra - Elnök: Lezsák Sándor
Jegyzők: dr. Simicskó István és Tordai Bence)

ELNÖK: (A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.) Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés tavaszi ülészakájának 10. **ülésnapját megnyitom**. Tájékoztatatom önöket, hogy az ülés vezetésében Simicskó István és Tordai Bence jegyző urak lesznek a segítségemre.

Köszöntöm kedves vendégeinket és mindazokat, akik figyelemmel kísérik a munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **egyes ügyintézési folyamatok egyszerűsítéséről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/5237. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Pogácsás Tibor államtitkár úrnak, a Belügyminisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének, 30 perces időkeretben. Öné a szó.

POGÁCSÁS TIBOR belügyminisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslat célja alapvetően a bürokráciacsökkentés, az egyes eljárások egyszerűsítése. Ennek megfelelően a javaslat olyan egyszerűsítéseket fogalmaz meg, amelyek például egyes eljárások megszüntetésére vagy igazgatási szolgáltatási díj törlésére tesznek javaslatot, vagy amelyek elősegítik az elektronikus adatküldést és információátadást, az elektronikus ügyintézését. A javaslatból kiemelnék néhány példát.

Az úti okmányokkal és az e-személyivel kapcsolatos eljárások egyszerűsítése. Illetékmentessé válik az úti okmányok cseréje akkor is, ha az úti okmány elektronikus tárolóeleme nem működik, hasonlóan a személyazonosító igazolványhoz. A tárolóelem működőképtelensége ugyan nem érinti az okmány érvényességét, de ezen okból az okmány cseréje lehetséges.

Megújul az útlevel-kérelmező rendszer és az úti okmány-nyilvántartás is. A megújítás a közigazgatás irányába megfogalmazott elvárásokkal összhangban az elektronikus adatküldést és információátadást helyezi minden tekintetben előtérbe. A hatóságok közötti elektronikus adatátadás széleskörűbbé válik, ezzel párhuzamosan a papíralapon történő adatközlések megszűnnek, például a Bűnügyi Nyilvántartó Hatóság és az útlevelhatóság viszonylatában.

Az állampolgárok szempontjából jelentős adminisztratív tehercsökkentést eredményez, hogy a szülői hozzájáruló nyilatkozat megtétele elektronikus úton is lehetővé válik, kiváltva ezzel a mindkét szülő személyes jelenlétét igénylő eljárást, illetve a papíralapon benyújtott szülői hozzájáruló nyilatkozatot. Szintén az elektronikus eljárások bővítését célozza, hogy

az általános hatáskörű útlevelhatóság és az eljárásban közreműködő hatóság az úti okmányokkal kapcsolatos feladataik ellátásához jogosultak lesznek bővebb körben adatokat átvenni elektronikusan az elektronikus anyakönyvből, így az elektronikus anyakönyvben és az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásában kezelt adatok teljes körét, valamint az elektronikus anyakönyvi alapíratot is.

A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény módosításával Magyarország Kormánya és Ausztrália kormánya között az ideiglenesen munkát vállaló turisták programjáról szóló egyetértési megállapodás kihirdetéséről szóló törvénnyel kihirdetett magyar-ausztrál Working Holiday Scheme programba való jelentkezéshez szükséges támogatói levél a személyes ügyintézés mellett elektronikus úton is igényelhetővé, valamint a közokirat kiállítása ingyenessé válik. A sikeres magyar kérelmezők számára az úgynevezett turizmus alatti ideiglenes munkavállalásra jogosító vízum kerül kiadásra. A megállapodás a kérelmezők részére előírja az úgynevezett támogatói dokumentum benyújtását is. Jelenleg még a magyar kérelmezők a támogatói dokumentumot kizárólag a Belügyminisztériumban személyesen igényelhetik.

A polgár lakcímadatának és személyi azonosítójának az e-személyin történő rögzítése és ezáltal elektronikusan történő kiolvashatóvá válása elősegíti a polgároknak az okmány felhasználásával való további elektronikus ügyintézését.

Ha a konzuli szolgálat bajba jutott magyar állampolgárról szerez tudomást, illetve a magyar állampolgár külföldön történő elhalálozásáról értesül, úgy a segélynyújtás, illetve a külföldön elhalálozott magyar állampolgár hozzátartozóinak értesítése érdekében szükséges intézkedést megteszi. Ennek során a konzuli szolgálat elektronikus úton fordul a nyilvántartást kezelő szervhez az érintett polgár hozzátartozójának a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban történő felkutatása és azonosítása érdekében, amely a kutatást elvégzi, majd ugyancsak elektronikus úton megküldi az azonosított hozzátartozók adatait a konzuli szolgálatnak.

A nyilvántartást kezelő szerv a fenti tevékenységét hivatali munkaidőben végzi, azonban a hivatali munkaidőn túl is gyakran előfordulnak olyan esetek, amikor sürgősen szükség lenne a hozzátartozók adataira. Ezen ügyek hatékony és gyors megoldása érdekében indokolt, hogy a konzulátusok rendelkezzenek azon adatállományhoz való hozzáféréssel, amelynek birtokában a hozzátartozó-kutatást maguk is le tudják folytatni.

A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény módosításával a központi idegenrendészeti nyilvántartásban megjelenik az idegenrendészeti hatóság által kiadott úti okmányok nyilvántartása, ezek a bevándorolt, letelepedett, hontalan részére kiadott, valamint az egyszeri utazásra jogosító okmányok. E nyilvántartás is közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül. Ezen okmányok idegenrendészeti státuszhoz kötődnek, és ezen

személyek nem mindegyike szerepel a lakcímnnyilvántartásban, ezért indokolt a nyilvántartás létrehozása.

Az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságát érintő eljárások. Kijelölt rendszerelemek elektronikus információs rendszerének alacsonyabb szintű biztonsági osztályba sorolása esetén az előzetes engedélyezési eljárás megszüntetésre kerül. Ezekben az esetekben a hatóság előzetes engedélye nem köti a végleges engedélyezői döntést meghozó hatóságot a döntésének meghozatalában. Javasolt ezért az előzetes engedélyezés megszüntetése, az adminisztrációs teher mind az ügyfél, mind a hatóság tekintetében történő csökkentése érdekében.

A kéményseprőipari eljárás egyszerűsítése. A kéményseprőipari tevékenység ellátásának jelenlegi rendszere 2016. július 1-jétől működik, a törvény módosítás javítja a hatályos rendszert annak érdekében, hogy az adott területen illetékes kéményseprő-szolgáltatót az ügyfél egyszerűbben be tudja azonosítani, ezzel a kapcsolatfelvétel és a kapcsolattartás is könnyebbé válik.

Az elektronikus ügyintézés biztosításával kapcsolatos kötelezettségek módosítása. Az elektronikus ügyintézés elősegítő tájékoztatás előírása szükséges, a törvény alapján az ügyfelek meghatározott köre elektronikus ügyintézésre köteles. Ebben a körben a nem elektronikus megtejt jognyilatkozat hatálytalan, kivéve üzemzavar, üzemszünet idején. Az üzemszünet időtartamát az e-ügyintézés biztosító szerv köteles a honlapján és az ügyintézési felületen közzétenni, a központi szolgáltató viszont nem, pedig a nála bekövetkezett üzemzavar valamennyi e-ügyintézési folyamatot érinti. Ennek a kötelezettségét is be kell vezetni.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Az ismertetett szempontok mentén javasolom a tisztelt Háznak, hogy a törvényjavaslatot fogadja el. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, Pogácsás Tibor államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Becsó Károly képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. BECSÓ KÁROLY, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő törvényjavaslat illeszkedik a kormány bürokráciacsökkentő cselekvési programjába, amely lehetővé teszi, hogy az állampolgárok ügyeiket minél gyorsabban, olcsóbban és kényelmesebben, szakszerű körülmények között el tudják intézni.

(9.10)

Fontos, hogy a kormányzat nemcsak egyszeri, eseti, hanem folyamatos, hatékony, rendszerszintű bürokráciacsökkentést végez a közigazgatásban. Ezek az intézkedések nemcsak az ügyfelek elégedettségét

növelik, hanem Magyarország versenyképessége is nő általuk.

Szeretném kiemelni azokat a főbb eljárásokat, amelyek tekintetében az előttünk fekvő tervezet egyszerűsítéseket, módosításokat eszközöl. Az úti okmányokkal kapcsolatos eljárások egyszerűsítését szolgálja, hogy illetékmentessé válna az úti okmány cseréje akkor is, ha a tárolóelem, azaz a személy azonosításához szükséges adatokat tartalmazó elem nem működik, hasonlóan ahhoz, ahogyan már a személyazonosító igazolványok esetében is történik. A „Nemzeti adatvagyron szolgáltatásfejlesztés” projekt megvalósulásának a célja, hogy könnyebben, gyorsabban és egyszerűbben intézzék hivatalos ügyeiket az ügyfelek. A projekt részeként megújul az útlevél-kérelmező rendszer és az útiokmány-nyilvántartás is.

Ahogy államtitkár úr is említette, Magyarország Kormánya és Ausztrália kormánya megállapodást kötött az ideiglenesen munkát vállaló turisták programjáról, amelynek köszönhetően évente 200 fő vehet részt a programban magyar és ausztrál oldalon egyaránt. A sikeres magyar kérelmezők számára úgynevezett turizmus alatti ideiglenes munkavállalásra jogosító vízum kerül kiállításra. A megállapodás a kérelmezők részére előírja az úgynevezett támogató dokumentum benyújtását is. A jelenlegi módosító javaslatnak köszönhetően a jelentkezéshez szükséges támogatói levél a személyes ügyintézés mellett elektronikus úton is igényelhetővé, valamint a közokirat kiállítása ingyenessé válik.

A törvényjavaslat módosításának másik területe az elektronikus tárolóelemet tartalmazó személyazonosító igazolványhoz kapcsolódik. Lényeges előrelépésnek tartom, hogy az elektronikus személyazonosító igazolvány tárolóelemén rögzítésre kerül a polgárok lakcímadata és személyi azonosítója, ezáltal elektronikusan történő kiolvashatóvá válása elősegíti a polgároknak az okmány felhasználásával való további elektronikus ügyintézését.

Állami és önkormányzati szerveket érintő fontos gyorsító és tehercsökkentő lépés, hogy ezen szervek elektronikus információbiztonságát érintő eljárások keretében a kijelölt rendszerelemek elektronikus információs rendszerei tekintetében az előzetes engedélyezési eljárás megszüntetésre kerül.

Az előttünk fekvő csomag érinti a kéményseprőipari eljárást is. A jelenleg hatályban lévő rendelkezés szerint kizárólag a 2016. július 1-jén megszűnt kéményseprőipari közszolgáltatók esetében határozza meg, a tevékenységgel felhagyó kéményseprőipari szolgáltatóknak mely adatokat és papíralapú dokumentumokat kell átadnia az állami kéményseprőipari szerv részére. A tervezet azon kéményseprőipari szolgáltatók vonatkozásában is részletesen meghatározza az átadás rendjét, amelyek tevékenységüket az önkormányzattal kötött és 2016. július 1-jét követően is hatályban tartott közszolgáltatási szerződés megszűnése miatt fejezik be, illetve amelyek a tevékenységükkel önként felhagynak, vagy attól a tűzvédelmi hatóság őket eltiltja.

Tisztelt Képviselőtársaim! Kérem, támogassák a jelen törvényjavaslatot, amelynek célja az ügyek elintézésének gyorsítása, egyszerűsítése, valamint mindazon többletterhet jelentő kötelezettségek eltörlése, megváltoztatása, amelyek az állampolgárok és vállalkozások ügyintézése során bosszantó nehézségeket, akadályt jelentenek, és amelyek módosításával gördülékeny és hatékony közigazgatási ügyintézés érhető el. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypárti padosorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Becsó Károly képviselő úr. Most megadom a szót Varga-Damm Andrea képviselő asszonynak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő asszony.

DR. VARGA-DAMM ANDREA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A T/5237. számú, egyes ügyintézési folyamatok egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalja a Ház. Természetesen a Jobbik képviselőcsoportja támogatja a jogszabályt, szavazatával elősegíti a kormányzatot abban, hogy ez a javaslat törvényi szintre emelkedjen. Az azért látható az elmúlt pár hét javaslataiból, hogy a kormányzat az EU parlamenti választásokra készülve meglehetősen erőteljesen igyekszik a polgárok közérzetjavítása érdekében javaslatokat előterjeszteni. Tulajdonképpen e törvényjavaslat felvezetése is azt sugallja, hogy alapvetően a kormányzatnak most éppen ebben az időszakban a polgárok ügyintézésének egyszerűsítése legyen a célja.

Valóban, egyébként a javaslatban szerepel pár olyan új javaslatrész, amelyre mondhatjuk azt, hogy a polgárok közérzetét javítja, de ha a 23 paragrafust megnézzük, végignézzük, a nagy része alapvetően inkább arról szól, hogy több állami, önkormányzati szervezet jusson hozzá elektronikusan a személyek adataihoz, és ezek továbbításában az ő munkájuk egyszerűsödik.

Tehát ha mérleget kívánok vonni, hogy ez a javaslat a bürokráciacsökkentést illetően kinek a javát szolgálja elsősorban, akkor azt gondolom, hogy az államét és az önkormányzatokét. De természetesen ne legyünk finnyásak, örüljünk annak, ha a polgárok bármely, akár apró kérdésben is a bürokratikus intézményrendszer elemeiben néha láthatnak és élvezhetnek könnyebbséget.

A javaslat célja valóban alapvetően a bürokráciacsökkentés és az egyes eljárások egyszerűsítése. Majd pár ilyen elemet ki fogok emelni a vezérszónoki felszólalásomban. Az első az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosítása, a második a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosítása, majd a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény módosítása, a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény módosítása, a szabad mozgás és

tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény módosítása, a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény módosítása, a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény módosítása, a bűnügyi nyilvántartás rendszeréről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti, biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény módosítása, az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény módosítása, az egységes elektronikus kártya kibocsátási keretrendszeréről szóló 2014. évi LXXXIII. törvény módosítása, a kémenyseprőipari tevékenységről szóló 2015. évi CCXI. törvény módosítása, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény módosítása.

Pár jogszabályhely adottságait szeretném kiemelni felszólalásomban. Elég erőteljesen jelenik meg a javaslatban, az általános hatáskörű útleveleteljárás és az eljárásban közreműködő hatóságnak az úti okmányokkal kapcsolatos feladataik ellátásához jogosultak lesznek többen és nagyobb körben hozzáférni különösen az elektronikus anyakönyvhöz, amelyben az az egyszerűsítés lesz, hogy az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásában kezelt adatok teljes köréhez hozzá lehet férni, és ezekből az adatokból elektronikusan át lehet adatokat az anyakönyvből venni mások számára. Majd a későbbiekben egyes részletszabályokban jelentősége lesz az anyakönyvhöz való elektronikus hozzáférés kérdésének.

Az illetékekről szóló törvény módosítása, hogy úgy mondjam, még a sajtóban is megjelent, hogy milyen nagyszerű újítás következett be, hogy útlevelek cseréje illetékmentes lesz. Megnyugtatom a közvéleményt, hogy ennyire nem gáláns a kormányzat. Mindössze akkor cserélik ki az útlevelet ingyenesen, ha meghibásodik a kártya vagy a rendszer hibás volt, és ezért szükséges a csere, és csak a csere lesz illetékmentes, hangsúlyozottan akkor, ha nem a polgár felelős a csere bekövetkezéséért.

(9.20)

Illetőleg egy nagyon apró illetékmentesség lesz, ez pedig az, hogy az idegen nyelvű bejegyzéseknek az eddigi 2 ezer forintos illetékét eltörlik. Ezekkel az eljárásokkal tulajdonképpen sokkal több a macera, mint amit a polgárnak el kell viselnie, ezért azt gondolom, természetes az, hogy ezekre külön a polgároknak ne kelljen díjat vagy illetéket fizetniük.

A polgárok személyi adataik és lakcímeik nyilvántartásáról szóló törvény módosításában egy aránylag erőteljes újítás következett be. Itt arról van szó, hogy ha a konzuli szolgálat a konzuli védelemről szóló 2001. évi XLVI. törvény 6. § (1) bekezdése és a 11. § (1) bekezdése szerinti feladatkörének ellátása so-

rán bajba jutott magyar állampolgárról szerez tudomást, illetve a magyar állampolgár külföldön történő elhalálozásáról értesül, úgy a segítségnyújtás, illetve a külföldön elhalálozott magyar állampolgár hozzátartozójának értesítése érdekében a szükséges intézkedéseket meg kell tenni. Ennek során a konzuli szolgálat elektronikus úton fordul a nyilvántartást kezelő szervezethez az érintett polgár hozzátartozójának a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban történő felkutatása és azonosítása érdekében, amely a kutatást elvégzi, majd ugyancsak elektronikus úton megküldi az azonosított hozzátartozók adatait a konzuli szolgálatnak.

A nyilvántartást kezelő szerv a fenti tevékenységet hivatali munkaidőben végzi, azonban a hivatali munkaidőn túl is gyakran előfordulnak olyan esetek, különösen hétvégén, amikor sürgősen szükség lenne a hozzátartozók adataira, és még nem beszélünk az időeltolódásról, hiszen a világ különböző tájain előfordulhatnak bajba jutott magyar állampolgárok. Annak érdekében, hogy ezek az ügyek hatékonyan és minél gyorsabban rendezésre kerüljenek, a konzulátusoknak rendelkezniük kell olyan adatállománnyal, amihez hozzá tudnak férni, és a kutatást saját maguk is le tudják folytatni a gyorsabb ügyintézés érdekében. Ezért a történeti állományban tárolt adatokra szükség van, és ez a módosítás a konzuli szolgálatoknak lehetőséget ad arra, hogy az adatállományhoz hozzáférjenek, és felhatalmazást ad arra, hogy maga szerezzék be az adatokat, és ne kelljen hozzá különböző magyarországi kormányzati szervekben dolgozóknak a közreműködése.

Kiemelném a külföldi utazásról szóló 1998. évi XII. törvény módosítását. Tulajdonképpen az oltalmazottak jogállásáról is rendelkezik ez a jogszabály. Az állampolgárok szempontjából jelentős adminisztratív tehercsökkentést eredményez, hogy a szülői hozzájáruló nyilatkozat megtétele elektronikus úton is lehetővé válik. Nagyon sokszor probléma az, hogy külföldre utazó kiskorúak esetén mindkét szülőnek jelen kell lennie ahhoz, hogy útlevelet kaphasson a gyermek, és ezt bizony sokszor nagyon nehéz megtenni, hiszen a kivándorlás hozott nagyon sok olyan életviszonyt, hogy egymástól akár több ezer kilométerre élnek a szülők. De ha csak az ország két különböző táján van ez így, az is sokkal nehezebbé teszi az útlevegénylést. Ily módon tehát a hozzájáruló nyilatkozat elektronikus úton való megtétele kiváltja mindkét szülő jelenlétét.

Visszatérnék még az oltalmazotti jogállás kérdésére. Látjuk, hogy a bevándorlással, a migrációval a kormányzat elég sok harmadik országbeli polgárnak adott oltalmazotti státuszt. Gyakorlatilag elképesztő módon felemelkedett ezen eljárások száma, és valamely jogszabályban rendelkezni kellett arról, hogy az ő pozíciójuk, például a külföldre utazás kérdésében miként kerüljön rendezésre. Ez a jogszabály azzal, hogy az oltalmazottak jogállása és az ő mozgásuk megjelenik ebben a jogszabályhelyben, tulajdonképpen ezt a fajta kérdést is rendezzi, hiszen hiány volt benne.

Kiemelném a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény módosítását. Itt, amint láttuk az elmúlt időszakban, az idegenrendészeti rendszert beintegrálták a rendőrség szervezeti rendszerébe, és bár a feladatrendszer marad, de egy egységesebb szervezet öleli körül a menekültügyi kérdéseket. A menekültügyi nyilvántartás résznyilvántartását képezi a menekültként elismert személyek kétnyelvű úti okmánya, az oltalmazottként elismert személyek úti okmánya, valamint a menedékesek úti okmánya tekintetében vezetett speciális útiokmány-nyilvántartás. E nyilvántartás adatkörét bővíteni volt szükséges ahhoz, hogy minden olyan adatot tartalmazzon, ami az okmánybiztonsági előírásoknak megfelel, továbbá hogy a nyilvántartásból a szükséges adattovábbítások elvégezhetők legyenek. Tehát ez a jogszabály megint azt a hiányt pótolja, hogy a megnövekedett menekültek jogi státuszát rendező eljárásoknak az új elemeként való megjelenését rendezzi.

Szeretnék pár gondolatot szólni a tizenegyedik törvényjavaslatként megjelenő kéményseprőipari tevékenységről szóló törvény módosításáról. A kéményseprőipari tevékenység ellátásának jelenlegi rendszere a 2016. július 1-jétől működő rendszer, és ez a törvénymódosítás a javaslat szerint javítja a hatályos rendszert annak érdekében, hogy az adott területen illetékes kéményseprő-szolgáltatót az ügyfél egyszerűbben be tudja azonosítani, s ezzel a kapcsolatfelvétel és a kapcsolattartás is könnyebbé váljon. Láttuk az elmúlt években, hogy nem csak az volt a probléma, hogy a kéményseprőipari tevékenységet teljesen átszervezték, voltak az államiak, az önkormányzatiak, magánkéményseprők, állami kéményseprők, nagyon sokszor nem is tudta a polgár, hogy kinek kellene kinyitnia az ajtót. De az is probléma volt, hogy a kéményseprő-szervezet nem tudott hozzáférni azokhoz az adatokhoz, hogy ki azok, akiket keresniük kell, amikor a kéményseprő-tevékenységet el kell végezni. Hát, ez a javaslat próbálja ezeket a problémákat megoldani.

Az eljárási terület fogalmának módosítással történő rögzítése az ismertetett hatályos ellátási rendszeren ugyan nem változtat, hanem a különböző szolgáltatók jogosultságának beazonosítását segíti, vagyis annak megállapítását, hogy melyik szolgáltató melyik ingatlancsoportban járhat el. A módosítás eredményeként az illetékes szolgáltatót az ügyfél egyszerűbben be tudja azonosítani, ezzel a kapcsolatfelvétel könnyebbé válik, és az ingatlanhasználónak a jövőben kötelezettsége lesz abban, hogy a kéményseprőipari ellátó szervezetet az ingatlantulajdonos személyéről, elérhetőségéről is tájékoztatni kell, ha a tulajdonos ezen adatait ismerik. Ez azt jelenti, hogy ma azért ez a jogszabályhely telepít egy felelősséget az ingatlanok mindenkori tulajdonosainak és használóinak, azaz a kéményseprő vállalatoknak kevesebb lesz a feladatuk abban, hogy felkutassák azokat a személyeket, akikkel fel kell venni a kapcsolatot a tevékenység elvégzése érdekében.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény módosítása az utolsó, amelyet ez a javaslat tartalmaz. Itt tulajdonképpen két fontos elem van. Az egyik: az elektronikus ügyintézés elősegítő tájékoztatás előírása szükséges, hogy a polgár tájékozódhasson arról, hogy az elektronikus ügyintézés köre milyen, és ebben a körben a nem elektronikusan megtett jognyilatkozat, miután hatálytalan, kivéve, amikor üzemszünet van, az üzemszünet idejére, akkor is a kormányhivataloknak, az eljáró szervezeteknek tájékoztatni kell a polgárt arról, hogy az elektronikus ügyintézés kötelező, és azt miként tudja megtenni. A másik pedig az, hogy az üzemszünet időtartamát az e-ügyintézés biztosító szerv köteles a honlapján és az ügyintézési felületen közzétenni, a központi szolgáltató viszont nem. Pedig a nála bekövetkezett üzemszavar valamennyi e-ügyintézési folyamatot érinti, ezért meg kellett ezt a javaslatot tennie, hogy a központi szolgáltatónak is kötelessége legyen az üzemszünet idejére tájékoztatást adni, megjeleníteni a honlapján, és ezzel a polgárok ügyintézési lehetőségeit segíteni.

Pontosításra kerülnek ebben a jogszabályban tehát a tájékoztatási szabályok, és az elektronikus űrlap tartalmának változása esetén is tájékoztatást kell adni. Ez a javaslat egy új terminusként - ritka az, hogy egy ilyen javaslatban egy teljesen új fogalmat vezetnek be - vezeti be a központi állami szolgáltatás fogalmát, amely a magyar jogszabályokban először jelenik meg mint új elem. Azt reméljük, hogy ha már egy új terminus technicust bevezettek mint központi állami szolgáltatást, az a jövőre nézve a polgároknak valóban szolgáltatás lesz, és nem nyűg. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

(9.30)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Varga-Damm Andrea képviselő asszony. Most megadom a szót Vejkey Imre képviselő úrnak, a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az Országgyűlés az előző ciklusban már nagy számban fogadott el bürokráciacsökkentéssel kapcsolatos intézkedéseket. Ennek keretében a tisztelt Ház egyetértett a magyar állam ügyintézési reformjával. Az állami ügyintézés reformjának egyik célja, hogy az állampolgárok és a vállalkozások széles körét terhelő fizetési kötelezettségeket keletkeztető adminisztratív terheket az állam egyszerűsítse vagy megszüntesse.

Tekintettel arra, hogy a fizetési kötelezettségeket is keletkeztető adminisztratív terhek elsősorban illeték, valamint igazgatási szolgáltatási díj megfizetésére vonatkozó kötelezettség formájában érintik az állampolgárokat, ezért számtalan illetéket és díjat már eddig is megszüntettünk.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A jelen törvényjavaslat célja további bürokráciacsökkentés és az egyes eljárások egyszerűsítése, megszüntetése. A T/5237. számú törvényjavaslat az alábbi eljárások tekintetében fogalmaz meg egyszerűsítéseket, módosításokat. Egyrészt az úti okmányokkal kapcsolatos eljárások egyszerűsítése tekintetében, másrészt az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságát érintő eljárások területén, harmadrészt a kéményseprőipari eljárás egyszerűsítése területén, negyedrészt pedig az elektronikus ügyintézés biztosításával kapcsolatos kötelezettségek módosítása területén.

Nagyon röviden szeretném érinteni ezt a négy témakört. Az úti okmányokkal kapcsolatos eljárások egyszerűsítése során illetékmentessé válik az úti okmány cseréje akkor is, ha a tárolóelem nem működik, hasonlóan a személyazonosító igazolványhoz. A „Nemzeti adatvagyon szolgáltatásfejlesztés” projekt keretében megújul az útlevel-kérelmező rendszer és az útiokmány-nyilvántartás. A megújítás a közigazgatás irányába megfogalmazott elvárásokkal összhangban az elektronikus adatküldést és információátadást helyezi minden tekintetben előtérbe.

Szintén az elektronikus eljárások bővítését célozza, hogy az általános hatáskörű útlevelhatóság és az eljárásban közreműködő hatóság az úti okmányokkal kapcsolatos feladataik ellátásához jogosultak lesznek bővebb körben, és jogosultak az adatokat átvenni elektronikusan, elektronikus anyakönyvből is. Az elektronikus tárolóelemet tartalmazó személyazonosító igazolványhoz kapcsolódó egyszerűsítése, hogy rögzítésre kerül a polgár a lakcímadata és személyi azonosítója a szig-en.

A második kérdéskörben, az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságát érintő eljárások területén az ügyfél terheinek csökkentése érdekében indokolt a kijelölt rendszerlemek elektronikus információs rendszerei tekintetében az előzetes engedélyezési eljárás megszüntetése. Erre tesz javaslatot a törvényjavaslat.

A kéményseprőipari eljárás egyszerűsítése területén a kéményseprőipari tevékenység ellátásának jelenlegi rendszere 2016. július 1-jétől működik. A törvénymódosítás javítani kívánja a hatályos rendszert annak érdekében, hogy az adott területen az illetékes kéményseprő-szolgáltatót az ügyfél egyszerűbben tudja beazonosítani, ezzel a kapcsolatfelvétel és a kapcsolattartás is az állampolgár számára könnyebbé válik.

A negyedik területen, az elektronikus ügyintézés biztosításával kapcsolatos kötelezettségek módosítása területén néhány újabb előírás bevezetése válik szükségessé. A törvény alapján az ügyfelek meghatározott köre elektronikus ügyintézésre köteles. Ebben a körben a nem elektronikusan megtett jognyilatkozat hatálytalan, kivéve az üzemszavar és az üzemszünet idejét. Az üzemszünet időtartamát az e-ügyintézés biztosító szerv köteles a honlapján és az ügyintézési felületén közzétenni, a központi szolgáltató viszont nem. Pedig a nála bekövetkezett üzemszavar valamennyi e-ügyintézési folyamatot érinti, ezért meg kellett ezt a javaslatot tennie, hogy a központi szolgáltatónak is kötelessége legyen az üzemszünet idejére tájékoztatást adni, megjeleníteni a honlapján, és ezzel a polgárok ügyintézési lehetőségeit segíteni.

ennyi e-ügyintézési folyamatot érinti. Ennek kötelezettségét, úgy látjuk, be kell vezetni. Továbbá pontosításra kerülnek a tájékoztatási szabályok az elektronikus űrlap tartalmának változtatása esetén is.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kérem, támogassák a T/5237. számú törvényjavaslatot, a KDNP parlamenti frakciója támogatja. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, Vejkey Imre képviselő úr. Most megadom a szót Tóbiás József képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

TÓBIÁS JÓZSEF, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A javaslat számos közigazgatási eljárás részletszabályát érinti az útlevelelkiadásról kezdve a lakcímnnyilvántartás módosításán keresztül a tűzvédelmi hatóság 30 ezer forintos büntetés kiszabásáig bezárólag. Ezek túlnyomó része valójában eredményezhet egyszerűsödést, könnyebb ügyvitelt.

A javaslat nagy része ugyanakkor újabb, a kormányzat által kezelhető adatbázisok létesítését, illetve meglévő adatbázisok újabb adatokkal való kiegészítését is lehetővé teszi. Ez ugyanakkor mindig óvatosságra ad okot, különösen akkor, amikor újabb, technikainak tűnő jogszabály-módosításokkal próbálják működőképessé tenni az e-személyi rendszerét.

A kormánynak volt egy ígérete, még évekkkel ezelőtt, hogy egy személyazonosító kártya minden fontos adatot tartalmazni fog, így az állampolgár személyi igazolványát, lakcímkártyáját, adókártyáját, a tb-igazolványát is helyettesíteni fogja; továbbmegyek: azt vállalták, hogy még a közösségi közlekedést is egyfajta módon igénybe veheti majd az e-igazolvánnyal rendelkező állampolgár mint egyfajta BKV-bérletet. Az ígéretkehez képest a valóság messze elmaradt attól, amit vállaltak, sok esetben sem a NAV-nál, sem az egészségügyi rendelőkben nem tudnak mit kezdeni az e-személyikkel, az egységes tömegközlekedési kártya pedig csupán álom maradt.

A hírhedtté vált BKK-s beléptetőkapus RIGO-projekt bedőlt, ezzel több milliárd forintnyi közpénz és évek fejlesztése vált semmissé. Ez az elmúlt évek egyik legnagyobb személyes adatokat kezelő rendszerrel kapcsolatos kudarca, amit az Országgyűlésnek e törvény megalkotásakor illő lenne figyelembe venni. Az adatkezeléssel összefüggő kormányzati előterjesztések emiatt óvatosabb, egyfajta tartózkodó álláspontot igényelnek az ellenzék részéről.

Mindemellett azt támogatjuk, hogy az önök által megfogalmazott bürokráciacsökkentés és ennek egyfajta egységes kártyarendszere igenis jöjjön létre. Hiszen Európa számos országában ez már sztenderd, nem is működik másképpen, és ezáltal minden egyéni és minden közjogi vagy közigazgatási eljárásban az állampolgárok egy sokkal könnyebb, hatékonyabb ügyintézésre lennének képesek, amennyiben az egységes kártyarendszer létrejönne. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Tóbiás József képviselő úr. Most megadom a szót Gréczy Zsolt képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

GRÉCZY ZSOLT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! A Demokratikus Koalíció is alapvetően optimistán, de azért fenntartásokkal kezeli a törvényjavaslatot. Hiszen minden olyan törvényjavaslatot, ami az állampolgárok napi komfortérzetét javítja, ami gyorsabbá teszi az eligazodást a közügyekben, ami gyorsabb ügyintézéshez tesz lehetővé, a Demokratikus Koalíció alapvetően támogatja.

Nagyon fontos a bürokráciacsökkentés, és nagyon fontos az, hogy csökkenjen minden olyan fizetési kötelezettség, amely sokszor inkább bosszúságot, az államnak pedig minimális bevételt jelent az állampolgároktól. Ezeket érdemes valóban kiküszöbölni. Fontos, hogy az elektronikus ügyintézés is folyamatosan szélesedjen az állampolgárok számára, ennek egyfajta polgárbarát szolgáltatásnak kellene lennie Magyarországon is, akár az útlevelelkiadásról, akár a lakcímkártya-nyilvántartásról, akár a képviselőtársaim és az előterjesztő által is említett kéményseprési adatszolgáltatásig terjedően.

(9.40)

Ugyanakkor valóban van egy olyan veszély, hogy a kormány olyan új adatbázisokat tud létrehozni, amelyek nem biztos, hogy alkalmasak arra, hogy a magyar állampolgárok biztonságban érezzék magukat, és szükség van olyan garanciákra ebben a törvényjavaslatban is, amelyek megerősítik azt, hogy illetéktelen kezekbe és illetéktelen felhasználásra, esetleg visszaélésre, zsarolásra, egyebekre nem lehet használni ezeket az adatokat.

Szintén nagyon fontosnak tartjuk azt, hogy korábban valóban volt olyan ígérete az Orbán-kormánynak, hogy egy kártyán lesz rajta minden, a személyi igazolvány, a lakcímkártya, az adóigazolvány, a társadalombiztosítás, és valóban, ahogy Tóbiás képviselőtársam mondta, még a közösségi közlekedésre vonatkozó lehetőségek is megnyíltak volna ott. Ebben jelentős elmaradásban van a kormány. Lehet, hogy érdemes lenne konzultálni, mondjuk, azon balti országokkal, ahol ezt már bevezették és kiválóan működik. Lehet, hogy ott van olyan adatszolgáltatási rendszer, adatbiztonsági rendszer vagy olyan szoftver, amelyik ezt meg tudta már valósítani, és ott, ezekben az országokban ez jól működik.

Ezért a Demokratikus Koalíció alapálláspontja az, hogy alapvetően támogatjuk a bürokráciacsökkentést. Szeretnénk még látni a további részleteket, ha esetleg a törvényhez lesznek bármiféle módosítások, és szeretnénk, ha a kormány felgyorsítaná azt a folyamatot, hogy minden adatunkat egy kártyára lehetne feltenni. Köszönöm szépen. *(Taps a DK, a Jobbik és az MSZP padsoraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Gréczy Zsolt képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Pogácsás Tibor államtitkár úrnak, aki válaszolni kíván a vitában elhangzottakra.

POGÁCSÁS TIBOR belügyminisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Egyfelől köszönöm a támogató hozzászólásokat, még akkor is, ha ezek egy része meglehetősen óvatos irányból közelíti meg ezt a törvényjavaslatot, de mindenképpen nagyon jó dolognak tartom azt, hogy az a kívánság, amelyet egyébként a kormányzat megfogalmazott, az ellenzék oldaláról is most már teljes egészében támogatottságra talál, hogy az elektronikus adatokat tartalmazó személyi igazolvány kiterjesztése és ennek a teljes körű alkalmazása Magyarországon beindulhasson.

Annak idején, amikor az e-személyivel kapcsolatos törvényt a Ház elé hoztuk, akkor egy hatalmas ösztűz zúdult erre a személyi azonosítóra, illetve az adatkezeléssel kapcsolatban rengeteg vita jelent meg, és rengeteg megalapozatlan félelem fogalmazódott meg. Nyilván ma is megfogalmazódnak az adatkezeléssel kapcsolatban félelmek, és ez érthető is, hiszen korszakunkban az adat, a személyi adat az egyik legfontosabb értékke kezd válni, és mindenképpen egy rendkívül komoly üzleti érték, tehát ennek a megfelelő kezelése mindannyiunk számára nagyon fontos. Itt új adatbázisok nem jönnek létre. Itt bizonyos adatbázisoknak az állami szervek általi szélesebb körben való hozzáférhetősége az ügyintézési határidőket csökkentheti vagy csökkenti, illetve egyszerűsíti az eljárásokat.

Annyit az elektronikus személyi igazolvány felhasználásához mindenképpen hozzá szeretnék tenni, hogy egyfelől az a kudarc, amely a felvetésben megfogalmazódott a budapesti közlekedés elektronikus jegyrendszerével kapcsolatban, az nem kapcsolódik az elektronikus személyi igazolványhoz, és éppen most fordul abba az irányba, hogy majdan a kialakítandó rendszer teljes egészében valóban az e-személyihez kapcsolódjon.

Az e-személyi teljes körű használatának és a rendszer kiterjesztésének a feltétele, hogy az összes magyar állampolgár rendelkezzen ezzel a személyi azonosítóval. Nyilván ezzel szemben, főleg az idősek körében, egyfajta idegenkedés van, ettől függetlenül azt mondhatom, hogy jelen pillanatban most már több mint 4 millió 300 ezer e-személyiigazolvány került kiadásra. A közeljövőben jönni fogunk törvényjavaslatokkal, többek között azért is, hogy például azok az időskorúak, akik visszavonásig érvényes személyazonosító okmánnyal rendelkeznek, a lehető legkönnyebben, a legkevesebb bürokráciával hozzájussanak vagy megkapják majd az elektronikus ügyintézéshez, az orvosi ellátáshoz, a receptkiváltáshoz, az adórend-

szemben alkalmazható személyi igazolványt. Tehát ebben, én úgy látom, hogy jól haladunk előre, és az a 2021-2022-re kitűzött cél, hogy ez teljes körűvé válhat, ma is úgy látom, hogy ez járható.

Én biztos vagyok abban, hogy ezek az intézkedések segíteni fogják egyfelől a bürokrácia felesleges részének a lenyesését, másfelől pedig az elektronikus ügyintézés mindenki által vált elterjedését. Köszönöm a szót, elnök úr. *(Taps a kormányzó pártok padsorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Pogácsás Tibor államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőségünk.

Soron következik a **közigazgatási bíróságok függetlenségét biztosító további garanciákról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Hende Csaba, Völner Pál és Gulyás Gergely fideszes képviselő urak által benyújtott előterjesztés T/5241. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Hende Csaba alelnök-társamnak, a napirendi pont előterjesztőjének. Öné a szó.

HENDE CSABA (Fidesz), a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Audiatur et altera pars - hallgattassék meg a másik fél is. Ez a jogászok által gyakran idézett mondat, a párbeszédre, az egyensúlyteremtésre törekvés követelménye egyfajta mottóként szolgálhat, amikor a közigazgatási bíróságok függetlenségét biztosító további garanciákról szóló törvényjavaslat kerül az Országgyűlés elé.

Engedjék meg ezért, tisztelt képviselőtársaim, hogy e vezérfonal mentén haladjak, és ismertessem, hogy az önök előtt fekvő javaslat miként segítheti még inkább elő, hogy az állam cselekvéseivel szembeni bírói kontrollt egy független, jogállami, professzionális és hatékony közigazgatási bírósági szervezet láthassa el 2020. január 1-jétől. A közigazgatási bíróságokról szóló 2018. évi CXXX. törvény, valamint a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépéséről és egyes átmeneti szabályokról szóló 2018. évi CXXXI. törvény, ahogy az annak idején Trócsányi László igazságügyi miniszter úr expozéjában is elhangzott, az önálló közigazgatási bíróságok teljes körű megteremtésének a végállomását jelentik.

A téma iránt régóta érdeklődő jogásként, az Országgyűlés törvényalkotásért felelős alelnökeként és egyben a Törvényalkotási bizottság elnökeként kiemelt figyelemmel követtem a közigazgatási bíróságok felállításával kapcsolatos jogalkotási folyamatot.

Meggyőződéssel állíthatom, hogy amikor egy öt-éves szakmai-tudományos folyamat eredményeként, amelyet egyébként egy több évtizedes jogirodalmi, jogtudományi eszmecsere előzött meg, tehát egy öt-éves szakmai-tudományos folyamat eredményeként,

több évtizedes adósságot törlesztve és 120 éves alkotmányos hagyományokhoz visszanyúlva az Igazságügyi Minisztérium kiváló szakértői csapata előkészítette a közigazgatási bírósági szervezet felállításához szükséges törvényeket, akkor is a párbeszédre és egyensúlyra törekvés hatotta át a jogszabály-előkészítési és a törvényhozási munkát egyaránt.

A törvényhozási folyamatban ezt szemlélteti annak a szakértői bizottságnak a működése, amelyet az igazságügyi miniszter állított fel bírák és a jogtudomány képviselői köréből, hogy szakmai véleményükkel támogassák a kodifikációt. A törvényjavaslatok szabályszerű, mondhatnám mintaszerű társadalmi egyeztetése, a tárgykörben tartott hazai és nemzetközi konferenciák, valamint az Országgyűlésben képviselőcsoporttal rendelkező pártok meghívásával zajlott hétpárti egyeztetés - amin ugyan nem minden párt vett részt, és volt olyan is, amelyik eljött, aztán egy rövid politikai nyilatkozat elmondása után távozott is, de mégis volt ilyen egyeztetés -, mindez az előkészítési folyamat alaposágát és korrekt szakmaiságát példázza.

(9.50)

Ha pedig tisztelt képviselőtársaim visszagondolnak a parlamenti vitára, emlékezhetnek, hogy a kormánypártok még a parlamenti szakaszban is fogadtak el a transzparenciát növelő ellenzéki módosító javaslatot. A törvények kidolgozása és elfogadása tehát a szűkebb szakmai nyilvánossággal, a politikai szereplőkkel és a széles közvéleménnyel való párbeszéd mellett történt.

A törvények tartalmát szintén az egyensúlyra törekvés hatja át annak érdekében, hogy az a lehető legmagasabb szinten garantálja a bírói függetlenséget, egyúttal azonban egy olyan bírósági szervezet alapjait tegye le, amely képes garantálni a közigazgatási jogviták hatékony elbírálását. Ez megmutatkozik abban is, hogy a közigazgatási bírósági költségvetés összeállításában a bírósági vezetőknek, a bírói testületeknek és a miniszternek arányosan juttat hatásköröket, vagy abban, hogy lehetővé teszi, hogy a Közigazgatási Bírói Tanács szolgálati bírósághoz forduljon, ha az ügyelosztási renddel kapcsolatos véleményét a közigazgatási bíróság elnöke nem vette volna figyelembe. Megmutatkozik abban is, hogy a bírák képzésével kapcsolatos hatásköröket a törvény teljes egészében a bírák hatáskörébe utalja, kizárva itt a végrehajtó hatalom bárminemű befolyását.

Szeretném biztosítani tisztelt képviselőtársaimat arról, hogy a kormány és a kormánypártok tisztában voltak és vannak a reform súlyával. Tudjuk és átérzük annak felelősségét, hogy egy igazságszolgáltatási szervezeti reform mekkora érdemi hatást gyakorol a jogalkalmazás egészére mind bírósági, mind közigazgatási szempontból. Ezért aztán kiemelkedően fontos minden olyan szakmai vélemény meghallgatása és megfontolása, amelyek megerősíthetik, támogathatják ennek a fontos szabályozásnak a legitimációját és

egyben nemzetközi elfogadottságát. Ez a cél vezérelte az igazságügyi miniszter urat, amikor a törvényjavaslatok benyújtásakor a kormány nevében a Velencei Bizottság állásfoglalását kérte.

A Velencei Bizottság riportőrei február 4-én és 5-én tettek látogatást hazánkban. A német és az osztrák alkotmánybíróság bírái, francia és portugál jogtudósok alkotta delegáció - akikkel magam a Törvényalkotási bizottság elnökeként ellenzéki képviselők társaságában találkozhattam - igen magas szintű szakmai munkát végzett. Előzetes véleményüket idén március 4-én küldték meg a kormánynak. Ennek alapján a következő főbb csomópontok azonosíthatók.

A Velencei Bizottság nem kifogásolta a magyar jogalkotó azon, egyébként nemzeti közjogi hagyományainkon alapuló döntését, amely egy szervezetenként elkülönült közigazgatási bírósági rendszer felállítására vonatkozott. Azt az európai sztenderdekkel teljes mértékben összhangban állónak tekintette. Kifejezetten üdvözölte a testület azt a jogalkotói megoldást, amely lehetővé teszi, hogy a jelenleg közigazgatási ügyekben eljáró bíróságok bírái kérelmükre automatikusan, a törvény erejénél fogva kerülhetnek át az új bírósági szervezetbe. Ilyen nyilatkozat hiányában pedig értelemszerűen a rendes bírósági szervezetben folytathatják munkájukat. A közigazgatási bíróságok igazgatásával kapcsolatos miniszteri hatáskörök vonatkozásában a Velencei Bizottság elismeri a modell pozitívumaként a miniszter parlament előtti felelősségét.

Elmondható tehát összefoglalóan, hogy a Velencei Bizottság mind a szervezet, mind a jogállás, mind az igazgatás alapelemeit, sarokköveit megfelelően találta a törvényekben, javaslatai inkább korrekciós, kiegészítő jellegű javaslatoknak tekinthetők. Ezek a következő területekre vonatkoznak.

Először: a bírói kiválasztási eljárásban az Országos Közigazgatási Bírói Tanács személyi tanácsa által felterjesztett rangsortól való eltérés feltételeinek pontosítása. Másodsor: az Országos Közigazgatási Bírói Tanács személyi tanácsában a bírói részvétel erősítése. Harmadsor: a bírói és bírósági vezetői pályázatok elbírálási eljárásainak közelítése. Negyedsor: a közigazgatási felsőbíróság elnökével szemben támasztott választhatósági feltételek körében a tényleges bírói gyakorlat jelentőségének hangsúlyozása, valamint ötödször: az egyes igazgatási döntésekkel szembeni jogorvoslat.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslatot előterjesztő képviselőtársaimmal együtt úgy gondoljuk, hogy a Velencei Bizottság ajánlásai rávilágítanak arra, hogyan tehetjük még hatékonyabbá a felálló közigazgatási bírósági rendszert és hogyan teremthetünk továbbá garanciákat a közigazgatási jogvédelem céljára és a bírói függetlenség alapelveire is figyelemmel.

Tisztelt Ház! Az önök előtt fekvő komplex törvénymódosítási javaslat elfogadása esetén a Velencei Bizottság által előzetesen megfogalmazott valamennyi - ismétlem: valamennyi - javaslatot átveteti a törvényekben a következők szerint. Az előttünk fekvő

javaslat az ajánlásoknak megfelelően egyértelművé tenné és további garanciákkal látná el a miniszter közigazgatási bírói pályázati eljárásokban betöltött szerepét, így erősítve a kontroll lehetőségét. Ennek megfelelően meghatározásra kerülnek a pályázók meghallgatásánál vizsgálandó szempontok mind a bírói, mind pedig a bírósági vezetői pályázatoknál.

A kompetenciák meghatározása során támaszkodtunk az Igazságügyi Minisztérium szakértői bizottságában részt vevő bírák és jogtudósok álláspontjára. Olyan alapvető képességeket és készségeket törekedtünk azonosítani, amelyek döntő jelentőségűek a bírói ethosz, illetve a vezetői kvalitások szempontjából, egyúttal jól mérhetőek, tovább növelve ezzel a pályázati eljárások objektivitását és átláthatóságát. Azáltal, hogy a módosítási javaslat egyértelművé teszi, hogy a bírói pályázatokra vonatkozó rendelkezések a bírósági vezetői pályázatokra is irányadók, a Velencei Bizottság ajánlásainak megfelelően erősödik a törvény garanciarendszere. Eszerint, ha a miniszter el kíván térni a kinevezések során a bírói testületek, jelesül az Országos Közigazgatási Bírói Tanács személyi tanácsa rangsorától, ez esetben az indokolásnak ki kell térnie a meghallgatás okára, továbbá a mérlegelés és a döntés szempontjaira. Azok a pályázók pedig, akik szerepeltek a bírói testület által a miniszternek felterjesztett rangsorban, szolgálati bírósághoz fordulhatnak jogorvoslatért a pályázati eljárás eredményével szemben.

Hangsúlyozandó továbbá, hogy bár a bírói és bírósági vezetői pályázatoknál döntő érdemi hatásköröket gyakorló Országos Közigazgatási Bírói Tanács személyi tanácsa összetételében eddig is biztosított volt a bírói többség, mégpedig 5:4 arányban, a törvénymódosítás következtében az ajánlások szellemében, mármint a Velencei Bizottság ajánlásainak szellemében immár 7:4 lesz a bíró és nem bíró tagok aránya azzal, hogy hat tagot a bírák saját maguk a saját soraikból választanak meg.

A bírói önigazgatás erősítését, a végrehajtó hatalommal szembeni ellensúly növelését és az Országos Közigazgatási Bírói Tanács hatásköreinek szélesítését szolgálja, hogy az Országos Közigazgatási Bírói Tanács dönt a fegyelmi eljárás megindításának kezdeményezéséről, ha a fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja a miniszter által kinevezett közigazgatási bírósági vezetővel vagy az OKBT tagjával szemben merül fel.

(10.00)

Tisztelt Ház! A Velencei Bizottság ajánlásának megfelelően egyértelművé teszi a javaslat, hogy az ötéves tényleges bírói gyakorlat, amelybe az Alkotmánybíróságon, nemzetközi és uniós bíróságon eltöltött szolgálati idő is beleszámít, a közigazgatási felsőbíróság elnökével szemben is alapvető követelmény. Ezzel tehát teljes mértékben megvalósulna a Kúria és a közigazgatási felsőbíróság elnökének jogállása közötti párhuzamosság.

Végezetül pedig német mintára a törvény módosítása megteremti a bírói függetlenséget sértő igazgatási intézkedésekkel szembeni jogorvoslat intézményét, amely a magyar jogban példanélkülien szélesre nyitja a közigazgatási bírósági bírák védelmét az igazgatási jellegű döntésekkel szemben.

Tisztelt Országgyűlés! Az általam elmondottak alapján egyértelmű, hogy a kormányzó pártok elkötelezettek abban, hogy a közigazgatási bírósági rendszer a magyar Alaptörvény szellemében és a nemzetközi sztenderdeknek megfelelően kezdhesse meg működését. Ne felejtsek el, hogy az Európai Unió tagállamainak többségében ma is elkülönült közigazgatási bírósági szervezetrendszer létezik és működik.

Amikor Gulyás Gergely és Völner Pál képviselőtársaimmal az önök előtt fekvő törvényjavaslat benyújtása mellett döntöttünk, az a cél vezérelt bennünket, hogy egy magas szintű szakmai munka eredményeként előállt törvényi szabályozás nemzetközi sztenderdeknek való minél teljesebb körű megfelelést támogassuk. Ezt a törekvést ülésén a Velencei Bizottság is elismerte és üdvözölte.

Nekünk a mostani országgyűlési vitában azzal a szakmaisággal kell közelítenünk a kérdéshez, amely a közigazgatási bíróságok felállításával kapcsolatos jogalkotói munkát az elmúlt években is végig jellemezte. Meggyőződésem, hogy a Velencei Bizottság által megfogalmazott ajánlások teljes körű, maradéktalan végrehajtása révén 2020. január 1-jétől egy olyan közigazgatási bírósági szervezet áll majd fel Magyarországon, amely teljes mértékben alkalmas lesz legfőbb rendeltetésének betöltésére.

Mint ahogy azt a nagy jogtudós, Boér Elek megfogalmazta, ez nem egyéb, mint a jog uralmának a közigazgatás egész vonalán való biztosítása. Kérem ezért tisztelt képviselőtársaimat, a tisztelt Országgyűlést, hogy a javaslatunkat támogatni szíveskedjenek. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hende Csaba képviselő úr, alelnök úr. Megkérdezem, hogy a kormány nevében... - nem kérdezem, mert látom, készülődik. Völner Pál államtitkár úr a szó.

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. A kormányzat részéről támogatjuk az előterjesztést. *(Dr. Varga-Damm Andrea: Ennyi? - Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Becsó Károly képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. BECSÓ KÁROLY, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az emberek ügyeinek

széles körével foglalkozó állam megjelenésének egyik alapvető követelménye volt, hogy létrejőjön egy olyan szervezet, amely a közigazgatás feletti bírói kontroll jogintézményét látja el.

Korábban ez az igény nem merült fel, de azzal, hogy az állam beavatkozási területe kiszélesedett, sokkal gyakrabban találkoztak az emberek az állammal különböző ügyeik mentén, a korábbiaktól eltérően nemcsak szociális és jóléti intézkedések során, hanem az életviszonyok egyéb területein is. Természetes velejárója volt ennek a jelenségnek, hogy a polgárok és a közigazgatás egyre sűrűbben érintkeztek egymással, egyre több, a polgárok jogait és kötelezettségeit érintő állami döntés született.

Az alapvető jogok érvényesülésének és biztosításának igénye magával hozta, hogy egyre több és több jogszabály került megalkotásra. Természetesen az állam erejéből adódóan az egyén érdekérvényesítő lehetősége sokkal kisebb volt, amikor a kötelezően követhető magatartási szabályok ellenőrzéséről, végrehajtásáról, kérdéses jogviták elintézéséről volt szó. A kialakult ügyek magas száma és az államhatalom túlereje szükségessé tette egy olyan független és szakosodott önálló fórum létrehozását, ami a felek között biztosította a közérdek és az egyéni érdek egyensúlyában a jog uralmának érvényre juttatását, a hatékony közigazgatás szem előtt tartásával. Ez az igény hívta életre sorra Európában, így hazánkban is az önálló közigazgatási bíróságokat. Magyarországon az 1896. évi XXVI. törvények hozta létre a királyi közigazgatási bíróságot, amely magas színvonalon töltötte be társadalmi funkcióját. Természetesen a kommunista diktatúra - mint az állami túlhatalommal szembeni egyensúly egyik letéteményesét - a közigazgatási bírósági rendszert is megszüntette.

Ahogy az expozéban hallhattuk, ma is szükség van erre a bírói fórumra, amely ügyeinket a közérdek és az egyéni érdekek egyensúlyában hatékonyan, szakértő bíró közreműködésével bírálja el. Ezt felismerve, a kormányzat benyújtotta a közigazgatási bírósági szervezetrendszer és személyi állomány kiépítésére irányuló törvényjavaslatát, amely szakmai konzultációk, társadalmi egyeztetések, nemzetközi összehasonlító tendenciák, valamint a nemzetközi szervezetek által tett általános ajánlások figyelembevételével került elkészítésre.

Az ellenzék magát a közigazgatási bírósági rendszer létrehozását a demokrácia megszűnésével azonosította, tudomással bírva arról, hogy az Európai Unió tagállamai között is több helyen működik ez a speciális bírói fórumrendszer, és az egész koncepció visszavonását követelték.

A törvényjavaslat elfogadását követően a Velencei Bizottság Magyarország Kormánya felkérésére megvizsgálta a vonatkozó jogszabályok rendelkezéseit, és teljes konszenzussal elfogadott jelentést tett le az asztalra, amelyben többek között elismerte a miniszteri igazgatás létjogosultságát is.

A Velencei Bizottság március 15-i ülésén üdvözölte, hogy Magyarország Kormánya komolyan vette

előzetes véleményét, és módosító javaslatokkal pontosítja azokat a kérdéseket, amelyeket véleménytervezetében a testület korábban felvetett.

Az előttünk fekvő javaslat a Velencei Bizottság véleménytervezete alapján került a Ház elé, amelynek elfogadása esetén az Országgyűlés eleget tesz a Velencei Bizottság minden észrevételének, és ezzel az európai értékeknek maximálisan megfelelő közigazgatási bírósági rendszer kezdheti meg működését a közeljövőben. Ezek alapján úgy véljük, hogy azok a kritikák és félelmek, amelyek a közigazgatási bíróság függetlenségével kapcsolatosan felmerültek, a törvényjavaslat elfogadásával tárgytalanná válnak.

Tisztelt Képviselőtársaim! A közigazgatási bírósággal kapcsolatos jogszabályok átmentek a legszigorúbb rostán, és a kért pontosításokkal teljes mértékben eleget tesznek az európai sztenderdeknek és a magyar hagyományoknak egyaránt. Erre való tekintettel kérem önöket, szavazataikkal támogassák a törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Becsó Károly képviselő úr. Megadom a szót Varga-Damm Andrea képviselő asszonynak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő asszony. *(Dr. Varga-Damm Andrea: Elnök úr, mennyi időm van?)* Tizenöt perces időkeret.

DR. VARGA-DAMM ANDREA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A T/5241-es törvényjavaslat beterjesztésén nem csodálkozunk. A közigazgatási bíróságok létrehozataláról szóló javaslat tárgyalása során sor került az Igazságügyi Minisztériumban egyeztetésre, sor került módosító javaslatok benyújtására, sor került az általános és részletes vitában ellenzéki képviselők által felsorolt, igen részletes szakmai álláspontok kifejtésére, ennek ellenére pár apró módosításon kívül a kormányzat, illetőleg miután szegényszemre nem az Igazságügyi Minisztérium nyújtotta be, hanem pár kormánypárti képviselő, ők nem voltak alapvetően a bírói függetlenség garantálása érdekében előterjesztett javaslatainkat adaptálni. *(Sic!)*

A törvényt megszavazták, majd érkezett a Velencei Bizottság, és mily érdekes, a Velencei Bizottság éppen azokat a problémákat hozta fel a törvénnyel szemben, amelyeket az egyeztetéseken, az üléseken történt felszólalások során mi magunk is elmondunk. Tehát mi történt? A Velencei Bizottság osztotta azt, hogy ebben a jogszabályban bizony a bírói függetlenség nem garantált.

Talán emlékeznek képviselőtársaim, magam is elmondtam mind az egyeztetéseken, mind az ülésen, hogy az átmeneti rendelkezésekben csak a miniszternek 15-féle feladata volt, a közigazgatási bírósági rendszer működtetésében pedig 47. Ez minden volt, csak nem egy független bíróság létrehozatala. S látjuk, ebben a javaslatban szinte teljes mértékben az ellenzék által javasolt problémák vagy felvetett problémák

némi javítása történt meg. Azt azért hadd mondjam el - és hogy őszinte legyek, nem nagyon értem, hogy ez miért van így, hiszen a betérjesztők szakmai kompetenciája és minősége megkérdőjelezhetetlen -, hogy bizony a javaslatához fűzött indoklások, alapvetően a részletes indoklás az adott jogszabályhely-módosítás tényleges tartalmának még a főbb elemeit sem tartalmazza, csak utal arra, hogy ezek a szabályok a felvetett problémák megoldását szolgálják, de érdemben nincs valamilyen módon kifejtve, hogy a javaslat miért változtatja meg mégis az eredeti javaslatban felhozott rendelkezéseket.

(10.10)

Azt se nagyon értem, hogy ha a Velencei Bizottság megfogalmazta az ajánlásokat, miért csak azt kaptuk az előterjesztőtől, és vártam, talán a minisztérium képviselője ezt korigálja, hogy elolvashatjuk a Velencei Bizottság álláspontját a Velencei Bizottság honlapján, hiszen arról van szó, hogy a Velencei Bizottság megállapításai alapján kérik módosítani az előterjesztők a törvényt. Na de, mibe került volna, már bocsánatot kérek, a Velencei Bizottság megállapításait, álláspontját legalább részben, jelzésszerűen az adott, megváltoztatott törvényhelyekhez fűzni? Hiszen akkor lenne mindenki abban a helyzetben, hogy kutatómunka nélkül valahogy lássa, hogy mik voltak valóban a felvetett kifogások.

De haladjunk a szakaszok sorrendjében! Már most jelzem, hogy a 15 perc nem lesz elég, úgyhogy majd normál időkeretben kérek még szót.

Egy új elemet is bevezet ez a javaslat, amit nagy valószínűséggel nem a Velencei Bizottság kért. Ez pedig az, hogy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 114. § (1) bekezdése helyébe egy új rendelkezést vezet be, aminek az a lényege, hogy a bírói szolgálati viszony számításakor a nemzetközi igazságszolgáltatási szervezetben bíróként, főtanácsadóként, valamint alkotmánybíróként, illetve az Alkotmánybíróság hivatalában főtanácsadói munkakörben szerzett tapasztalatot is figyelembe kell venni. Ez egy teljesen más törvényben vezet be új elemeket, de ugyanez az elem a közigazgatási bírósági törvényben is végigfut, megjelenik, ami azt jelenti, hogy olyan szakembereket is be lehet és be kell az aktuális helyzetben vonni a bírósági szervezeti rendszerbe bírónak és a közigazgatási bíráskodásba is, akik nem ezen a területen dolgoztak, viszont olyan magas szintű joggyakorlatuk van akár nemzetközi téren, akár az Alkotmánybíróság rendszerében, ami bizony felveti, hogy alkalmasak ezeknek a tisztségeknek a betöltésére.

A közigazgatási bírósági törvény 25. § (2) bekezdését egy új i) ponttal egészíti ki ez a javaslat, amely gyakorlatilag arról szól, hogy az OKBT dönt a fegyelmi eljárás megindításának kezdeményezéséről, ha a fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja a miniszter által kinevezett közigazgatási bírósági vezetővel vagy akár

az OKBT tagjával szemben merül fel. Ez egy hiány, gyakorlatilag nem volt erről rendelkezés, ily módon elég nehéz lett volna fegyelmi eljárást indítani, ha annak alapos oka felmerült volna.

Aztán jön a 27. § (1) bekezdésének egy teljesen új szövege, tulajdonképpen itt kezdődik meg a bírói függetlenséget inkább garantáló új rendszer ebben a javaslatban. Ha emlékeznek rá, a törvényjavaslat tárgyalásakor nagyon hangsúlyosan kiemeltük, hogy tulajdonképpen olyan, közigazgatásban dolgozó, nem különösebben magas szintű munkát végző emberek is nemcsak hogy bírók lehetnek ebben a rendszerben, hanem bírói vezetők is, ami azért meglehetősen erőteljesen felvetette azt, hogy inkább a párhúség, mintsem a szakmai hozzáértés is generálhatna ebben a közigazgatási rendszerben bírói vezetőket. Ezért ez az új szövegrész arról szól, hogy az OKBT legalább négy ülést tart. - Ja, bocsánatot kérek, elnézést! Egy szakasszal korábban mondtam el a későbbit, bocsánat! Olyan nagy az anyag, hogy ilyen előfordulhat.

Tehát az a lényeg, a probléma az volt, és ezt az előbb Hende Csaba alelnök úr elmondta, hogy nagyon komoly kifogás volt az, hogy az OKBT ülésére kit hívtunk meg, és tulajdonképpen ott ki milyen jogcímen vesz részt. Annyira feltűnő volt, hogy az OKBT ülésein tanácskozási joggal legelőször ki vehet részt az eredeti javaslat szerint: a miniszter. Elnézést kérek! Az OKBT ülésein elsősorban a bírósági szervezeti rendszer vezető bírái vegyenek részt, arról szól az ő életük, és nem a miniszter a legelső és legfontosabb. Ezért ebben az új szabályozásban az szerepel, hogy a közigazgatási törvényszékek elnökei vesznek részt ezen az ülésen, kiveszi a minisztert mint alanyi jogon jogosult résztvevőt, és egy új szakasszal, egy új bekezdéssel egészíti ki, amelyben azt mondja, hogy abban az esetben, ha valakinek a véleménye fontos a tárgyalt napirendi pont szempontjából, akkor meg lehet hívni az ülésre, így különösen a minisztert. Tehát a miniszter csak akkor legyen meghíva, ha az ott tárgyalt téma valóban az ő szakmai hozzáértését igényli vagy az ő hivatali tevékenységével összefüggésben fontos.

A törvény 28. § (1) bekezdése pótolja vagy kiegészíti ki azt a problémát, amit számtalanszor a régi vitában is felvetettünk. Ez pedig az volt, hogy az OKBT személyi tanácsa nyolc tagból áll, és úgy történt volna ennek a működése, hogy négy tag az OKBT saját tagjai közül, és négy tag pedig különböző, kiemelkedő elméleti tudású jogászok vagy legalább tízévi, jogi területen folytatott szakmai gyakorlattal rendelkező személyek közül egy-egy, akiket az Országgyűlés felelős bizottsága, a legfőbb ügyész, a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter és a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke jelöl ki három évre. Gyakorlatilag az lett volna, hogy akár patthelyzet is kialakulhatott volna a bírák, illetőleg a külső személyek döntéseiben, és feltétlenül fel kellett oldani ezt a problémát. Méghozzá úgy próbálja a javaslat feloldani, hogy tíztagú lesz az OKBT személyi tanácsa, és ebben az OKBT saját tagjai, azaz a bírák többen lesznek, mint a külső személyek, így nagy eséllyel nem lehet patthelyzetet létrehozni, és

nem lehet megakasztani ezeknek a döntéseknek a keresztülvitelét a külső emberekkel.

A törvény 28. § (9) bekezdése azt mondja, hogy az OKBT személyi tanácsa határozatképes, ha az elnök, valamint öt bíró és három nem bíró tagja van jelen. Eddig az volt a probléma, hogy akkor is határozatképes volt ez a tanács, ha az elnök, valamint három-három bíró és nem bíró tag volt jelen. Ez azt jelenti, hogy most már több bíró tagnak kell jelen lennie az ülésen a határozatképességhez, mint ahány nem bírónak, így módon nagy eséllyel tudnak a bírák érdekei érvényre jutni ennek a szervezetnek a működésében. *(Dr. Völner Pál Hende Csabával beszélget.)*

A törvény 34. §-a új szöveggel kerül be, méghozzá oly mértékben új szöveggel, hogy három bekezdést kizár az új javaslat. Elnézést, elnök úr! Lehetne, hogy megkéri a fideszes képviselőket és az államtitkárságot, hogy nyomjanak gombot, mert rendkívül kellemetlen, hogy hangosan beszélnek, és néha a saját hangomat sem hallom, bár lehet, hogy ez nem fontos. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Lehet megkérni, köszönöm szépen. Tesék folytatni!

DR. VARGA-DAMM ANDREA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Igen, tehát alapvetően egy új szabályt vezet be, és ez is nagyon komoly fajsúllyal jelent meg a vitában a törvény megszavazása előtt, ez pedig az volt, hogy olyan bizalmatlan a kormányzat a leendő felsőbíróság elnökével szemben, hogy még a szervezeti és működési szabályzatát sem alkothatja meg, illetőleg a törvényszékek elnökei - ezt a kérdést tettem magam is fel. Hát, láss csodát, mégiscsak meghozhatják a saját szervezeti és működési szabályzatukat, méghozzá azzal, hogy a 34. § mindössze három bekezdésből áll. Tulajdonképpen a konklúziója az, hogy a közigazgatási bíróság szervezeti és működési szabályzatát a közigazgatási bíróság elnöke adja ki, és nem kell neki, mint eddig, a miniszterhez felterjeszteni, annak véleményezni és egy iszonyatosan bonyolult procedúrát megélni ahhoz, hogy egyáltalán egy szervezeti és működési szabályzat létrejöhessen. Úgy- hogy örülünk, hogy végre ez is a helyére kerül.

A törvény 44. §-a alapvetően változtatja meg megint azt, hogy kit lehet kinevezni ilyen bírónak. Talán emlékeznek rá, hogy teljesen triviális példákat hoztunk, hogy a felsőbíróság elnökének ki mindenki nevezhető ki: tulajdonképpen itt az üléssteremben az összes jogász alkalmas lett volna rá, és a NAV-nál is kevés olyan jogászt találtunk volna, aki nem lett volna rá alkalmas.

(10.20)

Tehát valóban egy elképesztő nyitott terepet adott, ami, azt gondoljuk, hogy nem volt helyénvaló, és ezek szerint a Velencei Bizottság is így gondolta.

S most az a feltételrendszer, hogy a felsőbíróság elnökét az Országgyűlés a határozatlan időre kinevezett és legalább öt éves bírói szolgálati viszonytalal rendelkező bírák közül választja. Mi volt eddig a szabályozás? Eddig az volt a szabályozás, hogy legalább öt éves, rendes bíróságon közigazgatási ügyszakban vagy közigazgatási bíróságon eltöltött szolgálati viszony kellett hozzá. Mi történik ezzel a mostani javaslattal? Kinyitja a teljes bírói társadalomnak ezt a lehetőséget. Eddig alapvetően a közigazgatásban dolgozók vagy közigazgatási bíróságokon vagy közigazgatási ügyszakban dolgozóakra fókuszált, és másodsorban határozta meg, hogy a határozatlan időre kinevezett bírói szolgálati viszonytalal, valamint összesen legalább tízéves közigazgatási jogi területen szerzett gyakorlattal bíró személyt lehetett volna kinevezni.

Itt pedig, ami még egy fontos elem, ami már a legelső, a bírósági szervezeti és szolgálati törvénynek a módosításával már be volt vezetve, hogy a szolgálati viszony számításakor bizonyos nemzetközi igazságszolgáltatási szervezetben, illetve bíróként, főtanácsadóként, alkotmánybíróként, Alkotmánybíróság Hivatalában főtanácsadói munkakörben dolgozott személyt is figyelembe lehet venni, amikor ki kívánják nevezni ezeket a bírákat. Tehát az a lényeg, hogy valóban, most egy sokkal nagyobb kör jelenik meg a jogszabályban, akiből lehet meríteni, és ez az új javaslat teljes mértékben elhagyja azokat a rendelkezéseket, amelyeket a (2) bekezdés tartalmaz.

Nem fognék bele, elnök úr, a következő részbe, mert mindjárt letelik a 15 perc, és normál időkeretben fogom folytatni. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a Jobbik padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Varga-Damm Andrea képviselő asszony. Most megadom a szót Vejkey Imre képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezetőjének.

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenekelőtt le kell szögeznünk, hogy a 2018. december 12-én a Magyar Országgyűlés által elfogadott, a közigazgatási bíróságokról szóló 2018. évi CXXX. törvény egy EU-normáknak mindenben megfelelő, nagy jelentőségű törvény, a magyarországi jogalkalmazás elősegítésének vonatkozásában pedig rendkívül előremutató.

Ezért nem kell csodálkozni, hogy ellene szírihangok is megjelentek, azt súgva az emberek fülébe, hogy a közigazgatási bíróságoknak a magyar jogrendszerbe történő visszaállítása rossz irány lenne. Riógatnak, mert nem ismerik fel a közigazgatási bíróságok helyreállításának történelmi szükségességét. Riógatnak, mert a magyar történelmi hagyományokon nyugvó magyar közigazgatási bíráskodást elutasítják annak ellenére, hogy azt 1949. évben orosz szuronyok verték szét, behozva egyidejűleg a szovjet mintájú és tartalmú kommunista alkotmányt, megvalósítva a

kommunista diktatúrát és az arra alapuló nemzetellenes és keresztényellenes törvényeket.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A Velencei Bizottság Magyarország Kormánya felkérésére megvizsgálta a közigazgatási bíróságokról szóló 2018. évi CXXX. törvényt és a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépéséről és egyes átmeneti szabályokról szóló 2018. évi CXXXI. törvény rendelkezéseit.

Az alkotmányos párbeszéd jegyében, a bírói függetlenség és a hatalmi ágak elválasztásának alkotmányos rendszerünkben betöltött kiemelkedő jelentőségére tekintettel indokolt olyan további garanciák, pontosítások megfogalmazása, amelyek még inkább elősegítik, hogy a 2020. január 1-jével felálló közigazgatási bírósági szervezet betölthesse XXI. századi rendeltetését. Ez a törvényjavaslat ezeket a további garanciákat és pontosításokat tartalmazza.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A jelen törvényjavaslat elfogadása esetén Magyarország megfelel a Velencei Bizottság által megfogalmazott kritériumoknak minden szempontból. A Velencei Bizottság 2019. március 15-i ülésén üdvözölte azt, hogy Magyarország Kormánya komolyan vette a bizottság előzetes véleményét, és módosító javaslatokkal pontosítja azokat a kérdéseket, amelyeket a bizottság véleménytervezetében a testület már korábban felvetett. Ezek alapján úgy véljük, hogy azokat a félelmeket, aggályokat, amelyek a közigazgatási bíróság függetlenségével kapcsolatban felmerültek, a jelen törvényjavaslattal végérvényesen és teljeskörűen sikerült eloszlatnunk.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kifejezett törvényalkotói álláspontunk az, hogy a közigazgatási bíróság, bíraskodás nem választható el a jogállamiságtól. Nem választható el, ugyanis maga a jogállamiság a közhatalom jözhöz kötöttségeként is leírható, vagyis az állami szervek joghatást kiváltó cselekményeit ellenőrző, független intézmények létét is feltételezi. A legfontosabb ilyen intézmény pedig az elkülönült közigazgatási bíróság. A közigazgatási jogviták elbírálása olyan különleges szakismeretet és sajátos bírói attitűdöt igényel, amely képes megvédeni az állampolgárt a szükségszerűen erőfölényben lévő hatósággal szemben. Ez nyilvánvalóan, tisztelt hölgyeim és uraim, emeli Magyarországon a jogvédelem szintjét.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Országos Közigazgatási Bírói Tanács - mint a bírói öniszervezés központi testülete - működésének függetlensége szempontjából további garanciát ad a törvényjavaslat arra az esetre, ha a fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja az OKBT tagjával szemben merülne fel, mert akkor az OKBT döntene a jelen módosítás alapján a fegyelmi eljárást megindításának kezdeményezéséről.

Hasonlóképpen az OKBT döntene a módosítás értelmében a fegyelmi eljárás megindításának kezdeményezéséről, ha a fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja a miniszter által kinevezett közigazgatási bírósági vezetővel szemben merülne fel.

Az OKBT független működésének további biztosítékeként a módosítás a korábbi állandó meghívotti minőség helyett az igazságügyért felelős miniszter

meghívását opcionálissá teszi az OKBT üléseire. A javaslat lehetővé teszi a közigazgatási bíró számára, hogy a közigazgatási felsőbíróság elnökének egyes igazgatási intézkedéseivel szemben szolgálati bírósághoz forduljon.

A módosítás a közigazgatási felsőbíróság elnökének megválasztási feltételeire figyelemmel pontosítja a közigazgatási felsőbíróság másodelnöke, a közigazgatási törvényszék elnöke és másodelnöke kinevezési feltételeit, meghatározva azokat a kiemelt, fontos bírói kvalitásokat, amelyeket a miniszter a meghallgatás során figyelembe kell hogy vegyen.

A bírói vezetői kinevezések további objektivitásának fokozása érdekében pedig a módosítás meghatározza, hogy a pályaműben, valamint a pályázó személyes meghallgatása során a hosszú távú tervek és azok megvalósításának ütemezésén túl milyen bírósági vezetői kompetenciákat kell elsődlegesen értékelni.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Végül, de nem utolsósorban engedjék meg, hogy Varga-Damm Andrea jobbkios vezérszónok azon kérdésére adjak választ, hogy miért nem az Igazságügyi Minisztérium nyújtotta be a jelen törvényjavaslatot. Tisztelt Képviselő Asszony! Azért nem az Igazságügyi Minisztérium nyújtotta be a T/5241. számú törvényjavaslatot, mert az közjogi érvénytelenséggel járt volna. *(Dr. Varga-Damm Andrea: Micsoda?!)*

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A KDNP parlamenti frakciója támogatja a törvényjavaslatot. Kérem, támogassák önök is. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

(10.30)

ELNÖK: Köszönöm, Vejkey Imre képviselő úr. Most megadom a szót Tóbiás József képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

TÓBIÁS JÓZSEF, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Nincs határozott és határos eszköz a miniszter hatalmának korlátozására a közigazgatási bírák kinevezésénél. Ilyen jellemzés található a Velencei Bizottság állásfoglalásában, amely a Fidesz-KDNP-s többség által elfogadott, a közigazgatási bíróságokról szóló törvényről szól. A Velencei Bizottság véleményének vizsgálata azért indokolt a jelen törvényjavaslat szempontjából, mert maga a javaslat saját általános indokolása mondja ki, hogy minden javaslatot a Velencei Bizottság véleménye és állásfoglalása adja.

A javaslat azonban már a címében is mellőzi az őszinteséget és a korrektséget. „A közigazgatási bíróságok függetlenségét biztosító további garanciákról” cím ugyanis azt a látszatot kelti - és ezt az előterjesztők is többször hangoztatták, mintegy nyomatékot adva neki, hogy további garanciákról akarunk is egyeztetni -, mintha az eredetileg elfogadott törvényjavaslat hordozott volna bármilyen garanciát is akár a

bírói szakmai függetlenség, akár pedig az állampolgárokok védelmét és támogatását biztosító hatóságokkal szembeni eljárás eredményeképpen. Ilyen javaslatok most kezdtek megjelenni a Velencei Bizottság állásfoglalása következtében.

Azért hamis, mert a függetlenség látszatáról eddig nem beszélhettünk az eredeti törvény alapján. A közigazgatási bíróságokról szóló törvény ugyanis a miniszter túlhatalmát biztosította a bírák felett. Tette ezt azért, hogy a miniszter számára olyan jogokat biztosított, amelyek értelmében a miniszter döntheti el, hogy ki lesz bíró, a miniszter dönt a különböző, nem bírósági szervekhez történő kiküldetésekről, valamint ő gyakorolja a munkáltatói jogokat a közigazgatási törvényszékek felett. Ráadásul még az Országos Közigazgatási Bírói Tanács személyi tanácsában - amely például a bírák pontozásáról dönt - is ki- sebbségben voltak a hivatásos bírák.

Ezek alapján nem beszélhetünk a függetlenség „további” garanciáiról, a törvény címe helyesebb lett volna akkor, ha azt írják, hogy a közigazgatási bíróságok függetlenségének első garanciáiról, vagy azt, hogy a Fidesz-bíróságok politikai befolyásának csökkentéséről szóló törvényjavaslatot kívánják benyújtani. Ezek a garanciák valójában az elsők a mai törvényjavaslatban, illetve a politikai befolyást csökkentők, hiszen - mint említettem - korábban garanciális szabályokat a törvény nem tartalmazott, a Fidesz-kormány ezen bíróságokon gyakorlatilag szabadon garázdálkodhatott volna. A jelen javaslat tehát azt tartalmazza, hogy a Velencei Bizottság hatására a bírói függetlenség első garanciáit hogyan és miképpen kívánja megerősíteni a jelenlegi Országgyűlés.

Előljáróban meg kell jegyezni, hogy ez önmagában sem rendezi mindazt a szirénhangot, tisztelt Vejkey képviselőtársam, amelyek az elmúlt fél évben a Ház falai között és a bizottságokban elhangzottak; vagy a Velencei Bizottság ezek szerint szintén szirénhangokkal van ellátva, hiszen ők ugyanezeket elmondják, és most lám-lám, itt ülünk, és még mindig nem teljes spektrumában vizsgáljuk a kérdést.

Azt a vitát nem érdemes megnyitni, hogy a magyar közjogi berendezkedésben van-e helye vagy nincs, nem is ez volt a vita sarkalatos pontja az elmúlt fél évben, sokkal inkább az, hogy a kormányt képviseli ez a szervezet, vagy valójában az állampolgárok érdekvédelmi vagy jogképviselői szerveként fog működni Magyarországon.

Értékelendő azonban - hozzá kell tennem -, hogy a kormány meghallotta a Velencei Bizottság javaslatát, és elkezdte ezeket integrálni ebbe a törvényjavaslatba. Nemcsak azért indokolt ez, tisztelt képviselőtársaim, mert Trócsányi László miniszter úr nyolc éven keresztül volt ennek a szervezetnek a póttagja, és nyilvánvalóan tisztában van a szervezet függetlenségével, hanem azért is, mert a bizottság valójában szakmai alapú tanácsokat fogalmazott meg eddig is.

Azt láthatjuk, hogy az említett függetlenséget pótló garanciára a Velencei Bizottság által megfogal-

mazott javaslatok miként és hogyan alakítják át a közigazgatási bírósági szervezetrendszerét annak érdekében, hogy a függetlenség biztosított legyen. Ezek közül az ajánlások közül a kormány a jelen javaslatból jól látható módon néhányat megfogad, így a javaslat néhány helyen valóban javítja a bírói függetlenséget. Teszi ezt a javaslat akkor, amikor az eredeti szövegtől eltérően az Országos Közigazgatási Bírói Tanács személyi tanácsának összetételét úgy módosítja, hogy 10 tagjából 6 hivatásos bíró kell legyen. Ennek eredményeként az eredeti törvénytől eltérően az OKBT személyi tanácsában többségben lesznek a hivatásos bírák. Nagyon jó javaslat. Sajnálatos azonban, hogy ez a javaslat ezt a kiemelkedő elméleti tudással rendelkező jogászok rovására teszi, az ő helyüket veszi el és adja át a hivatásos bíráknak. Magyarán a háromelemű rendszerből, ahogy szokta a kormány, azt csinálja, hogy kettőt egymással szemben kijátszik, az ő létszáma viszont nem változik. Miért nem az a javaslat, ami a legindokoltabb lenne, hogy az elméleti jogászok helyett az ügyészség vagy a közigazgatás szervezéséért felelős miniszter által delegált egy-egy, esetleg az Országgyűlés igazságügyért felelős bizottsága által delegált tagot vonná ki ebből a történetből? Ez utóbbi esetben ugyanis a politikai befolyás a személyi tanácsban számottevően csökkenne.

Hasonlóan előrelépés a bírói öngazgatás erősítése érdekében az is, hogy a bíróságok szervezeti és működési szabályzatai vonatkozásában a miniszter jogai megszűnnek, azok kiadásáról kizárólag a bíróságok, illetve azok tanácsai fognak gondoskodni. Előrelépés továbbra is, hogy a bírósági vezetők fegyelmi ügyeiben az OKBT személyi tanácsa maga jár el, ezzel erősítve a bírói öngazgatást, valamint azt, hogy az igazságügyi miniszter nem alanyi jogon lesz meghívottja az OKBT ülésének, hanem a tanács, ha úgy dönt, meghívhatja, de nyugodtan dönthet úgy, hogy a miniszter jelenléte nélkül kíván tanácskozni.

Végezetül előrelépést jelent, hogy a közigazgatási bíróságok által igazgatási jogkörben meghozott döntések ellen, amennyiben azok a bírói függetlenséget sértik, lehetőség van bírósághoz fordulni.

Ezen pontok mindegyike reakció az önök részéről a Velencei Bizottság által megfogalmazott kritikákra. Sajnálatos módon azonban azt kell mondani, hogy a Velencei Bizottság ajánlásainak beépítése nem elégséges, sőt a változás nagyrészt szimbolikus. A bíróságok függetlensége ugyanis nem mérhető úgy, hogy a Velencei Bizottságtól kilóra átvesznek néhány ajánlást, míg a többit figyelmen kívül hagyják. A bizottság ugyanis kijelenti, hogy Magyarországnak szuverén joga, hogy közigazgatási bíróságot hozzon létre, és az is, hogy miniszteri igazgatási rendszert vezessen be. Ez - bár nem a Velencei Bizottságra, hanem más európai tagállamokra való hivatkozással - többször elhangzott a mai ülésen is a vitában a kormánypártok részéről, amit azonban a Velencei Bizottság ehhez hozzátesz, és amiről a kormánypárti többség nem szívesen beszél, az az, hogy ilyen esetekben különösen

fontos az, hogy a miniszternek az így kiépülő igazgatási rendszerben kellő ellensúlya legyen. Ezek az ellensúlyok azonban most is hiányoznak.

Amennyiben visszagondolnak a Velencei Bizottságtól származó, kezdő idézetemre, amely úgy szövelt, hogy nincs határozott és hatáskörös eszköz a miniszter hatalmának korlátozására a közigazgatási bírák kinevezésénél, akkor látható, hogy a rendszerből teljesen hiányoznak a miniszter hatalmának ellensúlyai, nemcsak szerintünk, hanem a Velencei Bizottság szerint is.

Hasonló kritikákat lehet megfogalmazni a közigazgatási felsőbíróság elnöke vonatkozásában is. Az ő jogköreit azonban részben már érdemben megnyirbálta a jelen javaslat. A vita tehát ott van, hogy nem lehet egyes javastok, úgymond panelemek áttemelésével a közigazgatási bíróságok függetlenségét megteremteni, ahhoz egy sokkal átfogóbb koncepcióra lett volna szükség, amelyet a jelen javaslat nem tartalmaz.

Mik is azok a pontok, amelyek a túlhatalmon túl jelenleg is jelen vannak a bírósági függetlenséget nagymértékben aláásó törvénytervezetben? Az első és talán legfontosabb ilyen pont a bíró kiválasztásával kapcsolatos. A bírói kiválasztással kapcsolatban a probléma alapvetően az, hogy az Országos Közigazgatási Bírói Tanács személyi tanácsként eljárva a miniszter elé terjeszt egy rangsort, amelyen az adott bírói álláshelyre pályázó jelöltek szerepelnek az OKBT általi szakmai pontrendszer szerinti sorrendben.

(10.40)

Ezen a rangsoron azonban a miniszter gyakorlatilag korlátozás és szankció nélkül változtathat, az utolsóból akár első csinálhat, ha a rangsorban utolsóként szereplő jelölt éppen csak megugrotta azt az 50 százalékos küszöböt, amely a felterjesztéshez kell, míg az első a pontok 100 százalékát megszerezte.

A jelen javaslat ugyan tartalmaz módosításokat arra vonatkozóan, hogy hogyan köteles indokolni a felterjesztett rangsортól eltérést a miniszter, azonban ez távolról sem elegendő. Fel kell tenni ugyanis a kérdést, hogy mi történik akkor, ha a miniszter pusztán politikai alapon dönti el, hogy ki lesz bíró, és döntése mindenféle szakmai alapot nélkülöz. A válasz pedig az, hogy semmi, a miniszteri döntés elleni kifogás ugyanis csak objektív szempontok ellen irányulhat, a miniszter rangsort megváltoztató döntése pedig értelem szerűen nem lesz objektív, csak egy szubjektív döntés. Magyarán, olyan szempontokra hivatkozik az előterjesztő, hogy az objektivitást megőrizni lehet, ellenjavaslattal, véleménnyel fordulni, ellenben amely nem objektív szempont lesz, ott nem lehet jogorvoslattal fordulni a tanácsnak. Nagyon érdekes, hogy önmagában az objektivitás és a jelenlegi kormány politikája milyen relációban van. Ezt most nem szeretném nagyon tágra értelmezni, de hogy ez a törvényjavaslat nem biztosítja a miniszter hatalmával szembeni ellensúlyt, az biztos. Különösen fontos volna tehát, hogy a Velencei Bizottság álláspontjának ezen rendelkezését

fontolja meg az előterjesztő, ugyanis azt javasolja a bizottság: amennyiben a miniszter és a bíróság nem ért egyet, akkor ismét kerüljön a rangsor a bíróságokhoz, és a bíróságoknak legyen beleszólása a bírói kinevezésekbe ezen a ponton is.

Ezek alapján az MSZP azt javasolja, hogy a bírói kinevezésre vonatkozó eljárást akként változtassák meg, hogy amennyiben a miniszter a bíróság által felterjesztett rangsортal nem ért egyet, akkor a bíróság még egyszer dönthessen: fenntartja-e az eredeti, általa javasolt rangsort, vagy egyetért a miniszter által felhozott érvekkel? Ezenkívül határozzák meg pontosan azokat az objektív feltételeket, amelyekre hivatkozva a miniszter az eredeti rangsортól eltérhet. Végezetül: biztosítsanak jogorvoslati lehetőséget annak, akit a bíróság vagy a miniszter a rangsor elejére sorol arra az esetre, ha a miniszter vagy az OKBT személyi tanácsa döntése alapján mégsem ő kerül az első helyre. Ezáltal a miniszter és a tanács túlhatalma is kiküszöbölhető volna.

A második ilyen probléma a bírósági vezetők, pontosabban: a közigazgatási törvényszékek vezetőinek a kinevezésével kapcsolatos. Az ő esetükben szintén a miniszternek van kinevezési jogköre. A Velencei Bizottság ezen jogkör vonatkozásában megjegyzi, hogy nehezen legitimálható, indokolható, tekintettel a pozíció politikailag kényes mivoltára, valamint a miniszter egyébként is széles jogaira. Ezzel a javaslattal nehéz nem egyetérteni, érdemes volna megfontolni, hogy a bírósági vezető kinevezése vonatkozásában az Országos Közigazgatási Bírói Tanács és a közigazgatási bíróság elnöke járjon el úgy, hogy egymás valódi ellensúlyai tudjanak lenni.

A harmadik probléma végezetül a címzetes felsőbírósági cím adományozásával kapcsolatos. Ezt a címet a közigazgatási felsőbíróság elnökének javaslatára a miniszter adományozza. Ez azonban rendkívül kifogásolható - ahogyan arra a Velencei Bizottság is rámutat az anyagában -, a cím önmagában is a rendszernek lojális szolgálat jutalmazása lehet, amely befolyásolhatja a bírákat, azonban valójában a bírói függetlenségre jelenthet veszélyt. Még egyértelműbbé teszi, hogyha figyelembe vesszük, hogy a címmel fizetésemelés jár, és ráadásul kifejezetten jelentős mértékű ez. Ebben az esetben, ha ilyen cím adományozásának lehetőségét mégis megnyitjuk, akkor gondoskodni kell arról, hogy ez a politikai befolyástól leginkább mentes legyen. Ez alapján indokolt, hogy az OKBT számára megadja a törvényjavaslat a fent említett cím adományozásának jogát a miniszter helyett. A megoldás nem idegen, hiszen a jelenlegi bírósági rendszerben a cím adományozás az ottani bírói tanács hatáskörébe tartozik.

Ezek a feltételek nem elégségesek, de mindenképpen szükségesek ahhoz, hogy a Velencei Bizottság ajánlásait érdemben megfontolva olyan javaslat kerüljön a Ház elé, amely a közigazgatási bíróságok vonatkozásában a függetlenségüknek ténylegesen a további garanciáiról szólnak. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki padosorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Tóbiás József képviselő úr. Most megadom a szót Gréczy Zsolt képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

GRÉCZY ZSOLT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Mindekelőtt kezdjük azzal, hogy milyen politikai körülmények között került a tisztelt Ház elé ez az immár módosított törvényjavaslat, amit - mondjuk ki bátran - a Velencei Bizottság konkrétan elkaszált.

Önök itt már egyszer nagyhangúan bejelentették, teljesen értelmetlen, hogy mit mond az ellenzék, milyen kifogásokat fogalmaznak meg a különböző ellenzéki frakciók; önök azt mondták, hogy ezek feleslegesek, értelmetlenek, haszontalanok, és úgy jó a törvény, ahogy van. Nos, kiderült, hogy nincs úgy. Ez az egyik fontos körülmény.

A másik fontos körülmény, hogy magyarok milliói nem érzik a jogbiztonságot jelenleg Magyarországon. És itt nemcsak arról van szó, hogy létrejön egy új struktúra, a közigazgatási bíróság, hanem arról van szó, hogy jelenleg Magyarország legfőbb ügyésze egy volt fideszes képviselőjelölt, bizonyos Polt Péter, aki most már ott tart, hogy ugyan elismeri egy válaszában azt, hogy választási csalások történtek Magyarországon ukrán szavazatokkal, és mégsem történik semmi. Hát, ez milyen jogbiztonsági helyzet Magyarországon, amikor ő maga ismeri el, hogy megtörténtek ezek a választási csalások, majd ennek semmiféle jogi következménye nincs?!

Hozzáteszem, az Európai Unió történetében nem nagyon tudok olyat mondani, hogy választási csaláson kaptak egy tagállamot, de az Orbán-kormány idején ez is megvalósult. Ez is egy jogi körülmény Magyarországon, amely aláássa a jogbiztonságot Magyarországon.

És akkor még nem soroltam fel ugyanennek a legfőbb ügyésznek az olyan döntéseit, hogy semmiféle jogi eljárást nem hajlandó elindítani vezető fideszes politikusok ellen, akkor sem, ha érdemi feljelentést tesznek ellenzéki politikusok kormánypárti politikusok korrupciós ügyeit illetően. És ugyanez a kormány azt sem veszi figyelembe, amikor az Európai Unió csalás elleni hivatala indít eljárást Orbán Viktor veje ellen, és a magyar vádhatóság pedig semmit nem talál ebben az ügyben, miközben minden dokumentumot átnyújtott a csalás elleni hivatal, és 13 milliárd forint értékű uniós pénzt keresnek Orbán Viktor vején. Ez is aláássa a magyarországi jogbiztonságot.

Ugyancsak nem tesz jót a magyarországi jogbiztonságnak az sem, hogy nemcsak hogy egy fideszes képviselőjelölt ül a vádhatóság élén, hanem a bíróságok élén pedig egy fideszes európai parlamenti képviselő felesége ül, bizonyos Szájerné. És ez is aláássa a jogbiztonságot Magyarországon.

Ha önöknek, kormánypárti képviselőknek nem tetszik ez a kritika, akkor azt javaslom, csak abba gondoljanak bele, ha ez egy másik kormány idején

történik, mondjuk, egy szocialista-szabad demokrata kormány idején neveznek ki egy volt szocialista képviselőjelöltet legfőbb ügyésznek, és egy akkori SZDSZ-es politikus feleségét neveznék ki a bíróságok élére, önök már fölgyújtották volna a fél várost, ha ez megtörtént volna. És csak szeretném jelezni, hogy ilyen jogbiztonsági körülmények között hozzák be önök ezt a módosított közigazgatási bírósági javaslatot.

De hogy a minket figyelő választópolgárok értsék, hogy miről is van szó, hogy miről szól ez a közigazgatási bíróság: mostantól, egészen pontosan majd a hatálybalépéstől, ha valaki vitatja az adóhivatal döntését, a rendőrség döntését, egy választási bizottság döntését, akkor ehhez a bírósághoz tud majd fordulni. De akár egy közérdekű adat kiperelése is erre a bíróságra fog tartozni. Tehát igen nagy súlyú az a törvény, amely előttünk áll.

(10.50)

Ez bizony egy olyan súlyú törvény, amely lehetőséget kínál a kormánynak arra, hogy újabb befolyást szerezzen bírósági döntésekre. Akár ennek az ellenkezőjét mondják és állítják, ez akkor is így van. És nemcsak azért van így, mert a Velencei Bizottság ezt állapította meg, hanem azért is, mert az önök jogi világa és mindaz, amit képviselnek a jogi függetlenségről, egész egyszerűen ellentétes azzal, ami normális államokban, demokratikus államokban bevett szokás. Nem véletlen, hogy többek között ez is a vádirat önökkel szemben, az Orbán-kormánnyal szemben az Európai Parlamentben, s többek között ez is az egyik vádpont arra, hogy önöket miért ítélte el az Európai Parlament, többek között erős néppárti szavazatokkal.

Azt állapította meg a Velencei Bizottság erről az immár módosított javaslatról, hogy nincs hatékony fékek és ellensúlyok rendszere, és rendkívül kiterjedt hatáskörök koncentrálódnak a miniszter kezében. Nincsenek hatékony fékek és ellensúlyok ebben a rendszerben. A miniszter a bírák kinevezésére, előléptetésére olyan lehetőségeket kap, amelyek messze túlterjeszkednek azon, mint ami egy normális jogállamban lehetséges lenne. Mindez kétségeket vet fel a valódi jogorvoslati eljárások hiányával kapcsolatosan.

Azt kell mondjam, nincs garancia arra, hogy ezek a közigazgatási bíróságok elfogulatlanul és objektíven fognak döntéseket hozni. Olyan helyzetben vagyunk jelenleg, hogy azt az erős kritikát, amit a Velencei Bizottság megfogalmazott, lehet, hogy önök elkezdik kozmetikázni - ez egyébként már a Magyar Helsinki Bizottság hivatalos véleménye, hogy kozmetikázások elindulhatnak ebben a történetben -, de olyan valódi döntés, amely megnyugtatólag hatna a választóokra és mindazokra, akik majd bírósági ügyekben fordulnának ezekhez a testületekhez, ezekben nem találják a megfelelő garanciát, s nemcsak jogi, hanem politikai garanciát.

A Velencei Bizottság rendkívül éles kritikáját tovább részletezném. Az új törvény nagy hatalmat helyez nagyon kevés vezető kezébe, tehát hiányoznak a hatalmat korlátozó fékek és ellensúlyok. A jelentés megemlíti, hogy nyolc éve ugyanezeket a problémákat a 2011-es bírósági reform kapcsán egyszer már szóvá tette a Velencei Bizottság, és most részben ugyanezek a problémák térnek vissza.

Ugyancsak a Velencei Bizottság állapítja meg, hogy az igazságügyi miniszternek túl nagy hatalma van a bírók kinevezése, karrierje, vezető pozícióba való előléptetése, fizetésük emelése szempontjából, valódi jogorvoslat nélkül. Több szempontból az igazságügyi miniszternek még Szájerné Handó Tündénél, a bíróságok igazgatását jelenleg ellátó Országos Bírósági Hivatal elnökénél is nagyobb hatalma lenne. A bíróságok felállításakor a kezdeti időszakban is nagy hatalma volt a miniszternek. Hozzá tartozik a bíróságok méretének meghatározása, valamint a jövődéli bírók és bíróságok elnökeinek kiválasztását is túlzott mértékben tudja befolyásolni, és ehhez sem kapcsolódnak megfelelő garanciák.

Ezért aztán a Velencei Bizottság nyomán a Helsinki Bizottság is arra kéri a kormányt, hogy vizsgálja felül a törvényt. További módosításokra, garanciákra van szükség annak érdekében, hogy az emberek, a választópolgárok jobbiztonságba vetett tudata erősödjön, stabilizálódjon, mert ilyen körülmények között egész egyszerűen arra fognak gondolni, hogy egy miniszter által, aki egyébként hamarosan Brüsszelbe költözik mint európai parlamenti képviselő... - már önmagában az is egy kérdést vet fel, hogy a majdani kinevezéseket milyen miniszter fogja felügyelni és végrehajtani.

Ez a miniszter, hogy úgy mondjam, a Fidesz kemény vonalához fog tartozni, vagy egy olyan miniszter lesz, aki egy európai néppárti bármiféle döntés után mégiscsak egyfajta felügyelet mellett hozhat meg olyan döntéseket, amelyek befolyásolhatják a közigazgatási bíróságok ítéletét. Ugyanis nincs kétségünk afelől, hogy olyan emberek is kerülhetnek ilyen bíróságok élére, sőt irányítottan lehet olyan bíróságokhoz küldeni majd fontos pereket... - és nem tyúkperekről beszélek, hanem olyan perekről, amelyek a Választási Bizottság döntését lennének hivatottak megkérdőjelezni, vagy mondjuk egy adóhivatali döntést. Tehát szükségünk van további garanciákra annak érdekében, hogy ezek a bíróságok függetlenül tudjanak működni. Ezek a garanciák jelenleg semmiképpen nem állnak rendelkezésünkre, és ezt a választópolgárok mindennapi jogérzése is alátámasztja.

Arra szólítjuk fel tehát a kormányt, hogy a Velencei Bizottság javaslatait messzemenően vegye figyelembe, és tegyen meg minden lépést arra, hogy a miniszter kinevezési és ellenőrzési jogköre korlátozott legyen, különös tekintettel arra, hogy ne fideszes pártkatonának kerüljenek a közigazgatási bírói székekbe, mert az semmiképpen nem tesz jót annak, hogy a már amúgy is megtépázott magyar jogrendet és magyar jobbiztonságot további kellemetlen csapások ériék.

Ehhez a biztonsághoz minden magyar állampolgárnak joga van.

A Demokratikus Koalíció ezt a törvényt a jelenlegi formájában semmiképpen nem tudja támogatni. Köszönöm szépen. *(Taps a DK és a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, Gréczy Zsolt képviselő úr. Most megadom a szót Tordai Bence képviselő úrnak, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő úr.

TORDAI BENCE, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Polgártársak! Először is tisztázzuk, hogy miről is beszélünk. A törvény címével ellentétben nem a közigazgatási bíróságokról szól, hanem a Fidesz-bíróságokról szóló törvény módosítása van most soron. Miért hívjuk ezeket Fidesz-bíróságoknak? Azért, mert ha a polgárok és az állam között eddig jogvita támadt Magyarországon, akkor azt független bíróságok, azon belül közigazgatásra szakosodott bírák intézték el, ők döntöttek ezekben az ügyekben. Mostantól ha az állampolgárnak meggyűlik a baja a rendőrséggel, az adóhatósággal, a választási szervekkel vagy bármilyen állami szervvel, akkor bizony már nem a független bíróságokkal, hanem a fideszes pártállammal találja magát szembe. Innentől kezdve nincs esély arra, hogy a magyar állampolgár a magyar állammal szemben teljes bizonyossággal igazságot találhasson magának az igazságszolgáltatási rendszerben. Innentől kezdve ez már nem egy igazságszolgáltatási, hanem csak egy jogszolgáltatási rendszer.

De az a helyzet, hogy még a jogállam látszatát sem tudják fenntartani. Kezdjük azzal, hogy a Fidesz-bíróságokról szóló törvényt a parlament december 12-ei ülésén próbálta elfogadtatni a Fidesz-KDNP-s többség, amely ülés teljes mértékben törvénytelen módon lett levezetve. Tehát mindazok a törvények, amelyeket akkor megszavaztak, jogilag érvénytelennek minősülnek. Ezt a közjogi érvénytelenséget valóban lehet még fokozni, lehet még tetézni. Innentől kezdve tényleg nincs nagyon értelme egy nem létező dolgot módosítani, most mégis egy ilyen törvény-módosítás van itt a Ház előtt.

Azt mondhatjuk, hogy a Fidesz-bíróságokról szóló törvény a demokratikus értékek felől nézve egy szörnyesülött, amit most próbálnak valahogy eladhatóvá tenni, vagy legalábbis úgy tenni, mintha megszelídítették volna. De az a helyzet, hogy ha Frankenstein szörnyét kisminkelnék, attól még nem válna fényes dává, attól ugyanaz a szörny marad, némi púderrel az arcán. Nagyjából ez a púder az, amit most látunk, ez a leginkább kommunikációs trükkökből és néhány taktikai engedményből álló kis csomag az, ami itt a Ház előtt hever.

Nézzük, hogy Trócsányi László igazságügyi miniszter hogy nyilatkozott erről! A Velencei Bizottság álláspontját kommentálva azt mondta az MTI tudósítása szerint: „a Velencei Bizottság üdvözölte ezeket a javaslatokat, és a miniszter kérésére módosította a

csak kritikákat tartalmazó korábbi sajtókommunikációját, jelezve, hogy amennyiben az Országgyűlésnek benyújtandó törvénymódosítót elfogadják, bírálatai tárgytalanokká válnak.” A miniszter fontosnak tartotta kiemelni, hogy ebben az esetben Magyarország megfelel a Velencei Bizottság által megfogalmazott kritériumoknak.

Ezzel szemben mit mondott valójában a Velencei Bizottság? Úgy szól a pontos mondatuk, hogy „ha elfogadják a módosító javaslatokat, akkor a bizottság kritikai megjegyzéseinek egy része tárgytalanná válik”. (Dr. Völner Pál: *A többsége!*)

(11.00)

Tehát már megint a szokásos pávatáncot járja az Orbán-kormány, már megint azt csinálják, hogy néhány kisebb súlyú ügyben engednek, és az érdemi kritikákra valójában semmilyen válasz nem érkezik. Nem módosították a törvény legproblematisabb pontjait.

Nézzük meg, hogy mik a Velencei Bizottság álláspontja szerint ezek az alapvető aggodalmak! Azt mondják, hogy túl nagy hatalmat helyez nagyon kevés vezető kezébe, és hiányoznak a hatalmat korlátozó fékek és ellensúlyok, már a '11-es bírósági reformjükről is ezt mondták, most tovább romlik a helyzet. Azt mondja a Velencei Bizottság, hogy az igazságügyi miniszternek túl nagy hatalma van a bírók kinevezése és karrierje, a vezetői pozícióba való előléptetése, fizetésük emelése szempontjából, valódi jogorvoslat nélkül. Tehát teljesen a Fidesz által kinevezett miniszter önkényén múlik az, hogy kiből lehet bíró Magyarországon a közigazgatási bíróságokon. Ha ez nem pártállam, akkor semmi!

(Az elnöki széklet dr. Hiller István, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Azt fogalmazta meg a Velencei Bizottság, hogy az Országos Bírósági Hivatal elnökénél is nagyobb hatalma lenne a miniszternek, valamint a bíróságok felállításakor, a kezdeti időszakban is túlhatalma van a miniszternek a bíróságok méretének meghatározásával, a bírók és a vezetők kiválasztását illetően, és itt sincsenek garanciák. Két-három olyan pont van csak, hogy elismerjem az itt fekvő tervezet erényeit, ahol érezhető pozitív elmozdulás van, a többi azonban üres hivatkozás a bírói függetlenségre.

Az a helyzet, hogy maga Trócsányi miniszter sem tud másra hivatkozni, mint ilyenekre, hogy a bíróknak esküt kell tenniük. Hát, csodálatos, tényleg! A bíróságok függetlenségét a bírók szavára alapozzuk, ahelyett, hogy intézményes garanciáit adnánk ennek? Egészen elképesztő, egészen nevetséges! És nem is tudom, itt melyikük kockáztatta meg azt a mondást, hogy közjogilag problémás lett volna, ha a minisztérium terjeszti be ezt a törvénymódosítást. Vejkey képviselőtársunk? (Jelzésre:) Igen. (Dr. Völner Pál: *A jogalkotásról szóló törvényt el kéne olvasni.*)

Miközben Hende Csaba pedig arról értekezett itt az elején, hogy milyen széles társadalmi egyeztetés, milyen alapos vita előzte meg ezt a beterjesztést, bármilyen érdemi vitának akkor lett volna esélye, ha a minisztérium terjeszti be, ha Trócsányi miniszter nevére veszi ezeket a módosításokat. Ehhez képest már megint egyéni képviselői indítványként jött a Ház elé, ami definíció szerint lehetetlenné teszi a társadalmi vitát. Nem is volt ilyen, és látjuk, hogy egy nappal a Velencei Bizottság vonatkozó észrevételeinek nyilvánosságra hozatala után sikerült már itt az általános vitába belekezdni. Tehát megint csak a kormány információs előnyét kihasználva pörgeti át ezt a témát úgy, hogy hátha kevésbé lesz kínos. Jelzem, ettől még rettentően kínos.

Nézzük meg, hogy Trócsányi miniszternek mi a legerősebb érve, hogy miért lesz ez mégis független, miért lesz ez mégis jogállami, miért lesz ez mégis demokratikus intézmény. Azt mondta a Népszavának adott interjújában, szó szerint idézem: „Szerintem egy új bírósági rendszer kialakítása kapcsán biztosítani kell az alkotmányjogi felelősséget, ezt pedig csak egy interpellálható miniszter útján lehet megvalósítani. Az igazságügyi miniszter felelőssége pedig, mint ahogy említettem, a parlament előtt számon kérhető.”

Tehát azt gondolja, hogy ha itt interpelláljuk az igazságügyi minisztert, azzal majd az egész közigazgatási bírósági rendszer alkotmányjogi legitimitása biztosítva lesz. Egészen nevetséges, egészen elképesztő, tudva azt, hogy nulla darab ellenzéki interpelláció talál többségi támogatásra. Minden alkalommal elfogadja a gombnyomogató droid Fidesz-KDNP-s többség a miniszteri választ. (Dr. Völner Pál: *Te vagy droid.*) Ez az egész, egy kiüresített intézményre való hivatkozás teljesen átlátszóvá teszi, hogy ez valóban nem más, mint a fideszes pártállam egy újabb csápjának kinövesztése, amely ezúttal a magyar bírósági rendszert fojtja meg.

Látjuk, hogy Trócsányi László mit kapott jutalmul a Fidesztől ezért a kiváló munkáért. Ő fogja a Fidesz EP-listáját vezetni, sőt, ahogy a Fidesz-elnök mondta, őt jelölik majd az Európai Bizottság tagjai közé. Úgy látszik, hogy a Fideszben nagyon vaskosan megjutalmazták a jogállam és a demokrácia rombolását, az aljasságot, a hazugságot és a cinizmust. Rögzíthetjük ennek a törvénynek a kapcsán is, hogy aki a Fidesz EP-listájára szavaz, az a jogállam és demokrácia rombolására, az aljasságra, a hazugságra és a cinizmusra szavaz. (Dr. Völner Pál: *Diszkrétebben!*) Köszönöm szépen.

ELNÖK: Jó napot kívánok! Amint ez jól látható, a vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most az elsőként jelentkezett független képviselő szólhat. Megadom a szót Bósz Anett képviselő aszszonynak. Parancsoljon!

BÓSZ ANETT (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Hadd kezdjem azzal, hogy már a napirendi pont címe is abszurd, idézem:

„A közigazgatási bíróságok függetlenségét biztosító további garanciákról”.

Ez az intézmény alapvetően magában hordozza a függetlenség teljes hiányát. Nem szól másról ugyanis a közigazgatási bíróságok intézménye, mint hogy önök megbontották a három hatalmi ág évszázados egységét (*Dr. Völner Pál: És a szocializmus?*), és gyakorlatilag az igazságszolgáltatás egy olyan szeletét tolták be a kormány alá, a végrehajtó hatalom alá, amiben az állam kontra állampolgár ügyeket tárgyaljuk, valamint az állam kontra magáncég ügyeket. Ez tehát azt jelenti, hogy a kormány fennhatósága alatt lesznek azok a bíróságok, ahol igazságot nyerhetnének azok az állampolgárok, akikkel az állami intézményrendszer követett el valamilyen igazságtalanságot.

Továbbmegyek a függetlenség teljes hiányát bebiztosító intézményeken, ez például az egyik olyan, hogy az igazságügyi miniszter dönt majd arról, ki lehet bíró és ki nem, felülbíráva ezzel az Országos Bírósági Tanács demokratikusan működő intézményének döntését. Ezenfelül a miniszter határozhat arról, hogy valakit előléptetnek vagy megemelik a fizetését. Én magam ezt a függetlenség teljes hiányaként tudom csak értelmezni.

A kormány ezenfelül, mert az előterjesztő képviselőtársam érvelt azzal, hogy a szükséges szakmai és társadalmi vitát lefolytatták, mindössze öt napot hagyott arra, hogy a társadalmi vitát lefolytassák, az öt napon belül található volt két hétfői nap is. Szeretném felhívni arra is a kormánypárti képviselőtársak és az államtitkár úr figyelmét, hogy már az alap-törvénycsomag is úgy került elfogadásra, teljességgel szabálytalan volt. Ez volt az ominózus december 12-i ülésnap, amikor egyébként a szavazógépeink akkor is működtek, amikor a kártyáink ki voltak húzva belőlük, és egyébként akkora zavar volt itt a teremben, hogy egyáltalán nem biztos, hogy minden képviselő tudta, mikor melyik törvényről szavaz. Ezt önök nem tudták biztosítani, az ülésvezető elnök nem tartózkodott a helyén, és felhívnám arra a figyelmet, hogy nem volt ellenzéki jegyző sem az említett ülésnapon a teremben. (*Dr. Völner Pál: A házszabályt el kell olvasni!*)

Úgyhogy szeretném felhívni arra a figyelmet, hogy méltó volt a nemzeti együttműködés rendszeréhez az, ahogyan elfogadták a közigazgatási bíróságokról szóló törvényt, és az is méltó a nemzeti együttműködés rendszeréhez, ahogy önök gondolkodnak a függetlenségről. Nincs ez másként a szabadsággal, a biztonsággal vagy a szolidaritással. Én ehhez liberális-ként hozzá vagyok egyébként szokva, hogy az illiberális államban az állampolgárok jogai és méltósága nem nyernek tiszteletet. Tehát ilyen módon nem túlzás azt állítani, hogy a közigazgatási bíróságok rendszere és a jelenleg előttünk fekvő módosítások is csak beleillenek abba az egyébként jogfosztó magatartásba, amit önök az állampolgárokkal szemben folytatólagosan tanúsítanak.

Azt gondolom, teljességgel elfogadhatatlan a közigazgatási bíróságok intézménye. Az, hogy itt

kozmetikáznak különböző módosítókkal, nem változtat azon a tényen, hogy egy ilyen közigazgatási bírósági rendszerrel egyszerűen egy ország nem való az Európai Unióba; de egyébként a magyar kormány, a jelenlegi magyar kormány egészen biztosan nem. Nem véletlen tehát, hogy a mai napon például a Néppártból való kizárásról folytatott vita fogja meghatározni az európai közéletet.

Úgyhogy azt gondolom, nemcsak hogy megfontolásra érdemes, hogy az egész törvénycsomagot visszavonják, hanem azt mondom, gyalázat az, hogy így próbálnak kozmetikázni úgy, hogy egyébként az igazságszolgáltatás egyik szelete a végrehajtó hatalom alá van betolva. Önök a saját Alaptörvényüket is megsértik azzal, hogy a három hatalmi ág szétválasztásának elvét nem tudják teljesíteni, és ahelyett, hogy ezt elismernék, megpróbálják azt mondani, hogy az ellenzéki képviselők hazudnak erről a törvényről. Szerintem ez elfogadhatatlan. (*Dr. Völner Pál: Nem értik.*)

(11.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalás következne, de mint-hogy nincs erre jelentkező és nem is bátorítok senkit, így normál szót kérő képviselőként meg tudom adni egyből a szót Schmuck Erzsébet képviselő asszonynak, az LMP képviselőjének. Parancsoljon!

SCHMUCK ERZSÉBET (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Az LMP számtalanszor hangsúlyozta, hogy az elkülönült közigazgatási bíráskodás nem eredendően rossz, és tény, hogy a rendszerváltozás óta méltatlan és átgondolatlan a közigazgatási bíráskodás helyzete a bírósági rendszerben.

Az LMP azzal is tisztában van, hogy jelenleg milyen akadályai vannak a közigazgatás törvényes működése feletti megfelelő kontrollnak, ám a rendszer-szintű változás régóta megfogalmazódott igénye nem legitimálhat olyan közigazgatási bírósági rendszert, amely egyúttal a kormányzati befolyás növelésére és a bíróságok függetlenségének csorbítására alkalmas. Márpedig álláspontunk szerint ez a helyzet, és ez a Vencei Bizottság mostani, illetve az ellenzék korábbi kritikáit részben kezelő, előttünk fekvő törvényjavaslattal sem változik érdemben, azzal együtt, hogy a törvényjavaslat módosításai önmagukban sok tekintetben üdvözlendők.

A törvényjavaslat szerint például, ha a fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja a bírói öngazgatási testület, az OKBT tagjával szemben merül fel, az OKBT dönt majd a fegyelmi eljárás megindításának kezdeményezéséről. Hasonlóképpen az OKBT dönt majd a módosítás értelmében a fegyelmi eljárás megindításának kezdeményezéséről, ha a fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja a miniszter által kinevezett közigazgatási bírósági vezetővel szemben merül fel. Ez pozitív, hiszen az új szabályozás eddig kifejezetten az OBH-elnöki jogosítványokkal megegyező miniszteri

jogköröket biztosított a fegyelmi eljárások kezdeményezésére. Ez a mögöttes szabályokkal együtt értelmezve azzal járt volna, hogy a miniszter az OBH elnökéhez hasonlóan lenne képes sakkban tartani a renitens bírákat, az általa kinevezett vezetők tekintetében a fegyelmi eljárás kezdeményezése, illetve egyéb esetben a vezetőkön keresztül történő kezdeményeztetése révén. A közelmúltban ezekkel az eszközökkel előszeretettel élt Handó Tünde az elmérgesedett OBH-OBTKonfliktusban. Ennek elkerülésében mindenképpen segít a módosítás.

Avagy szintén üdvözlendő, hogy a törvényjavaslat szerint a közigazgatási bíróságok elnökei maguk adnák ki majd a működési és szervezeti szabályzatukat, és nem kellene hozzá az igazságügyi miniszter jóváhagyása. Ez a bírói öngazgatást természetesen erősíti és támogatásra érdemes.

Tisztelt Képviselőtársaim! A javaslattal alapvetően nem az a baj, amit tartalmaz, hanem ami kimaradt belőle, vagyis ami benne van, az ugyan jó, de kevés. Ilyen például az, hogy a közigazgatási bírói kinevezésre javaslatot tevő OKBT személyi tanácsában, illetve az átmeneti időszakban a véleményező bizottságban 5:4-ről 7:4-re nő a bíró tagok aránya, az Országgyűlés, a kormány, az ügyészség és ügyvédi kamara által delegált egy-egy fővel szemben, azaz meghatározó többségben lesznek a bírák által választott tagok. Ez ugyan pozitív, de a nem bíró tagok kiválasztása még mindig nem megfelelő.

Az LMP szerint a politikai funkciójára tekintettel a megfelelő szakmai és személyi integritással rendelkező tagok kiválasztására csak korlátozottan alkalmas parlamenti szakbizottság, és a közigazgatási bírászkodás elé került jogviták egyik fontos tárgyát adó ügyészségi tevékenységet hierarchikusan irányító legfőbb ügyész helyett független alkotmányos szereplőket kellene bevonni a nem bíró tagok kiválasztásába. Szintén ebbe a körbe tartozik, hogy a módosítás meghatároz kvalitásokat - szakmai felkészültség, kifejezőmód, valamint döntésképeség és lényeglátás -, amelyeket a miniszter a kinevezési eljárásban a meghallgatás során figyelembe vesz.

Ezeknek a szempontoknak pedig a rangsortól eltérő miniszteri döntés indoklásában is meg kell jelenniük. Ez azonban így még édeskevés, és a kormány tagja számára a bíró, illetve bírósági vezető kinevezése tekintetében biztosított érdemi mérlegelési jog még a törvényjavaslat szerinti formában is elfogadhatatlan.

A rendes bírósági rendszerben az OBH elnökének is lehetősége van arra, hogy a második vagy a harmadik helyen rangsorolt pályázó kerüljön kinevezésre, azonban erre csak a bírói öngazgatási szerv egyetértésével van lehetőség. Ezzel szemben az új rendszer még mindig a bírói testület vétőjoga nélkül ad érdemi mérlegelési jogot a bírókinevezési kérdésben a miniszternek, bár a miniszter kötve van a bírói testületek által alkalmasnak tekintett pályázói körhöz, ugyanis a legmagasabb pontozás legalább 85 százalékát, illetve a pontok legalább 50 százalékát elérő

jelöltek. Indokolni is köteles explicit, azt viszont részben igen szubjektív szempontok mentén, látjuk például a lényeglátási képességet.

Tisztelt Ház! Az LMP alapvetései a végrehajtó hatalom hatékony, hatalmi politikai céloktól mentes jogi kontrollja kapcsán a következők. Szakirányú közigazgatási tapasztalat igénye természetesen indokolja, hogy bírák a közigazgatásból is érkezzenek a rendszerbe, de például a közigazgatási felsőbbbíróságra az eddig is másodfokú közigazgatási ügyeket tárgyaló bírákon kívül csak olyan személy legyen kinevezhető, aki legalább ötéves elsőfokú közigazgatási bírói gyakorlattal rendelkezik. Továbbá figyelemmel a jelenlegi végletekig átpolitizált magyar közigazgatási rendszerre, a bírói kar feltöltésével szemben a közigazgatási bírászkodás függetlenségét szolgáló mennyiségi korlátozások is szükségesek.

Az összeférhetlenségi szabályok szigorítását szükségesnek tartjuk. Ne lehessen közigazgatási bíró, aki a megelőző öt évben párt tisztségviselője volt, párt jelöltjeként választáson indult, állami vezetői tisztséget, valamint kormánybiztosi, miniszterelnöki biztosi, miniszteri biztosi, illetve kormány megbízotti pozíciót, valamint olyan közjogi tisztséget töltött be, ahová az Országgyűlés választotta meg. Javasoljuk, hogy bírói gyakorlat nélkül vezetői posztra lehessen kerülni a bírósági szervezetrendszeren kívülről, de ehhez legalább hároméves, megszakítás nélküli bírói gyakorlat szükséges legyen. Legalább olyan súlyú bírói öngazgatási hatáskörök szükségesek a bírójelölő bizottsággal, illetve a közigazgatási felsőbbbíróság elnökével szemben, mint most az OBH elnökével szemben.

Továbbá a bírói pályázati eljárás teljes - így különösen a kritériumokra, bírálatokra, pontozásra, illetve magukra a pályázatokra kiterjedő - transzparenciája szükséges. A későbbi lopakodó, kormányzatnak kedvező hatáskörbővülés megakadályozása érdekében a közigazgatási bíróságok hatásköre tartalmilag a közigazgatási határozat felülvizsgálatára korlátozódjon.

A most tárgyalt törvényjavaslatához ennek megfelelő és az LMP korábban is hangoztatott álláspontjával összhangban álló módosító javaslatokat nyújtunk be, amelyek kiiktatják a miniszter számára a bírák és a bírósági vezetők kinevezésének kérdésében biztosított érdemi mérlegelési jogot, független alkotmányos szereplőket javasolnak bevonni az átpolitizált parlamenti Igazságügyi bizottság és a közigazgatási bírászkodás elé került jogviták egyik fontos tárgyát adó, ügyészségi tevékenységet hierarchikusan irányító legfőbb ügyész helyett, valamint pártpolitikai befolyást korlátozó összeférhetlenségi követelményt támasztanak a közigazgatási felsőbbbíróság elnökével szemben.

Az LMP csak olyan közigazgatási bírászkodási korrekciót tud támogatni, amelyben az említett alapvetések maradéktalanul érvényesülni tudnak és amennyiben az ennek megfelelő módosításokat a kormánytöbbség befogadja.

Köszönöm a figyelmet. *(Taps az ellenzéki padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most pedig a Jobbik képviselője, Varga-Damm Andrea képviselő asszony következik. Parancsoljon!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Folytatom ott, ahol a vezérszónoki felszólalásomat abbahagytam. Pár szakasz van még, amelyek kapcsán érdemes beszélni a módosításokról.

A közigazgatási törvény 47. §-a egy új (6) bekezdéssel egészül ki, amely, azt gondolom egyébként, hogy valóban előremutató intézkedés, hiszen azok a bírák, akik a bírói függetlenség sérelmét eredményező igazgatási intézkedés áldozatai, ellene szólhatnak ezeknek.

(11.20)

Azt mondja a javaslat, hogy a bírói függetlenség elvének biztosítása érdekében, ha a közigazgatási bíró megítélése szerint a közigazgatási felsőbb bíróság elnökének valamely, őt közvetlenül érintő igazgatási intézkedése bírói függetlenségének sérelmét eredményezte, ennek megállapítását az intézkedés tudomására jutásától számított 30 napon belül, de legkésőbb 90 napon belül a szolgálati bíróságtól kérheti. Ez egy nagyon előremutató javaslat, bár azt gondolom, ismerve ezen jogszabály megalkotói csapatát, alapvetően szerintem azért tették meg, azért javasolják elfogadásra, mert nagy valószínűséggel a Velencei Bizottság olyan súlyos megállapításokat tett, és olyan módon követeli meg, hogy itt a bírói függetlenség maradókéntanul érvényesüljön, amiről azt gondolja az előterjesztő, hogy ezzel majd meg fogják tudni oldani.

A törvény 50. §-a teljesen új szövegrésszel lépne hatályba 2020. január 1-jétől, ami a másodelnökké váló kinevezés merítéséről szól: kik vehetnek részt ebben a munkában, kiket lehetne kinevezni, és itt az az alapvető módosítás, hogy kinyitja szintén a teljes bírói kar előtt ennek lehetőségét, legalább öt éves bírói gyakorlattal, és kiemel további olyan szakmai előételeket, mint hatósági jogalkalmazói tevékenység, mint közigazgatási jogi szakterületen szerzett joggyakorlati idő, mint ügyészként, ügyészségi alkalmazottként, ügyvédként, jogtanácsosként szerzett idő. Tehát sokkal nagyobb pályacsoportoknak nyitja ki ezt a leendő pozíciót, ami tulajdonképpen mindenképpen üdvözlendő. Már csak azért is, mert Trócsányi miniszter úr már második meghallgatásán mondta el 2018-ban, előtte '14-ben, hogy ő azt szeretné, ha a bírói pálya a teljes szakvizsgázott jogászai társadalom számára jobban nyitva lenne.

A közigazgatási törvény 51. §-ának (1) bekezdése is teljesen új szövegű lett, tehát teljesen újraszabályozták az eddigieket, ami szintén arról szól, hogy kik nevezhetők ki közigazgatási törvényszéki elnökké vagy másodelnökké, és itt is az a lényege ennek, hogy nem szűkíti le a közigazgatási ügyszakban gyakorlatot szerzett bírákra, hanem kinyitja a teljes spektrumban.

A 68. § (3) bekezdése szintén új szöveggel lép hatályba, ami gyakorlatilag arról szól, hogy a kiválasztási rendszert új alapokra próbálja helyezni - nem annyira sikerrel -, és még egy 72/A. § is lesz ebben az új törvényben, ahol további garanciális szabályok kerülnek megfogalmazásra.

A 71. § egy új (3) bekezdéssel egészül ki, ami, azt gondolom, hogy megint egy ilyen Velencei Bizottságot leszerelni vágyó rendelkezés, ami úgy szól, hogy a meghallgatás során különösen a pályázó szakmai felkészültségét, kifejezőmódját, valamint döntésképeségét és lényeglátását kell értékelni. Tehát ez azt jelenti, hogy eddig tulajdonképpen a miniszter bármilyen szempontrendszerrel felállíthatott, amikor a kiválasztás meghallgatásai történtek, de most legalább valamifajta szempontrendszer megad a jogszabály, hogy mire kell figyelni, és ne az legyen a fontos, hogy milyen a bokája, milyen színű cipőt hord, és egyébként csinos-e az arca, hanem ezeknek a fontos feltételeknek kell megfelelni.

A 72. § (2) bekezdés megint egy teljesen új szöveg az eredetihez képest, ami azt mondja, hogy ha a miniszter a meghallgatást követően a meghatározott szempontok alapján nem ért egyet az OKBT személyi tanácsa által felterjesztett rangsorral, azt írásbeli indoklás mellett megváltoztathatja, és a megváltoztatott rangsor alapján első helyre került, nem bírói jogállású személy kinevezési javaslatát természetesen a köztársasági elnöknek felterjeszti, aki pedig, ha már bírói jogállású, akkor döntenek az új beosztásáról. Eddig ugye az volt, hogy meghallgatja a miniszter, aztán teszi a dolgát. Most legalább belekerült a jogszabályhelybe az, hogy ezeknek az előbb megjelölt alkalmassági kritériumoknak való megfelelés alapján kell megindokolnia, hogy miért változtatja meg a rangsort.

És aztán itt újabb garanciális elemek kerülnek be: ha nem ért egyet a rangsorral, nem az elsőt kéri kinevezni vagy beosztani az új szolgálati helyére, hanem ő ezt megváltoztathatja, akkor az indoklásnak mi mindenre kell kiterjednie. Ezt megpróbálja ez a jogszabályhely egy picit pontosítani, egy picit megkötni a miniszter kezét. És akkor jön ez a bizonyos 72/A. új szakasz, ami tulajdonképpen arról szól, hogy értesíteni kell a pályázókat az eredményről, és ha nem az első helyre rangsorolt pályázót terjeszti fel, illetve osztja be a 72. § (6) bekezdése szerinti indoklás, a miniszter megküldi, és közzé kell tenni a közigazgatási bíróságok honlapján.

Eredményes pályázat esetén a nyertes pályázó kinevezéséről szóló határozatnak a Magyar Közlönyben történő közzétételétől vagy a nyertes pályázó beosztásáról szóló határozatnak a (2) bekezdés szerinti közzétételétől számított 15 napos jogvesztő határidőn belül a pályázó kifogással élhet. Itt meg vannak határozva különböző objektív feltételek, amit az előbb is az egyik képviselőtársam elmondott, talán Tóbiás József, hogy ezek az objektív feltételek, amelyeknek meg kell felelni, hogy kifogást tegyen, ezek nem elégségesek, hiszen a döntés mindenképpen szubjektív alapú, ezért formálisan a kifogást előterjesztheti, csak nagy

eséllyel nem fogják pozitívan elbírálni, mert vélhetően - vagy legalábbis reméljük, hogy - a kiválasztási rendszerben legalább az objektív feltételeket fogják teljesíteni.

Aztán utána már a részletszabályok következnek, és utána pedig még a 76. § új, teljesen új szöveggel lép hatályba, és szintén további, a pályázók meghallgatását illetően további kompetenciákat kell értékelni, és ezeket a kompetenciákat jó pár pontban kifejejt.

Tulajdonképpen azt lehet mondani, hogy már az jó dolog, hogy valami módosításra sor kerül, hiszen legalább beszélhetünk arról, hogy az eredeti közigazgatási törvény semmiképpen nem felelt meg annak, hogy a független bírászkodás tényleg már több évtizedes hagyományát fenn tudják tartani. Pár gondolatot szólnék arról, hogy egyébként mit gondolok erről az új javaslatról.

Először is azt szeretném mondani, hogy mindenki tudja, hogy a minisztériumban dr. Hajas Barnabás urat azért nevezték ki, hogy koordinálja ezt a tevékenységet, gyakorlatilag ott készült el az eredeti közigazgatási törvény és most ez a módosító javaslat. Mindenki tudja, hogy nem az előterjesztők készítették el sem azt, sem ezt, sőt az az alapszöveg, amit el kellett ehhez végezni, azt is a minisztérium munkatársai végezték, és ha emlékeznek, a közigazgatási bíróságról szóló törvényjavaslat indoklása gyakorlatilag egy akkora nemzetközi kitekintést tett, ami körülbelül három PhD-nek felelt volna meg. Ezáltal, meg kell mondjam, kifejezetten sérelmes a parlamenti képviselők számára, hogy államtitkár úr, amikor megkérdezték, mit szól a javaslatához, felállt, és azt mondta, hogy egyetért vele. Ilyen sokra futotta ma a szavaiból, a munkájából. *(Dr. Völner Pál: Előterjesztő is vagyok.)*

Én azt gondolom, hogy ezzel államtitkár úr kifejezetten megsérti a parlament tekintélyét, kifejezetten megsérti a parlamenti képviselőket, mert mindannyian tudjuk, hogy az önök minisztériumában készült mind a két törvényjavaslat, pontosan tudjuk, hogy erre kifejezetten miniszteri biztos van kinevezve, aki itt ül a teremben, a páholyban.

Már elnézést kérek, államtitkár úr, ha ön velem szemben hétről hétre meg tud nyilatkozni alkalmaságot illetően, akkor legalább annyit tegyen meg, hogy három mondatot mellé tesz annak, hogy miért ért egyet ezzel a javaslattal. Ez egy álságos színjáték, ami itt zajlik, és meg kell mondjam, hogy az önök szintjéhez ez nagyon nem méltó.

És még egyet hadd kérdezzek meg: ha ön egyetértett, mert akkor sem volt túl bőbeszédű, amikor az eredeti közigazgatási bírósági javaslat bejött, ha azzal egyetértett, és azt mondta a személyes egyeztetésünkör, hogy minden rendben van vele, akkor ezzel miért ért egyet? Hát, ha akkor rendben volt, most is rendben van, az is rendben volt, ez is rendben van? Hát, akkor azt tessék már elmondani, hogy ha akkor egyetértett, miért, ha most egyetért, miért, és ha most egyetért, akkor miért nem vetette fel már akkor mint minisztérium, hiszen az előterjesztők képviselői!

(11.30)

Ha az előterjesztők képviselői, ön akkor egyetértett velük - akkor most hogy érthet egyet velük, ha ön szerint az is jó volt? Valami logikai bukfenc van a dologban.

Az előbb Tordai Bence képviselőtársam elmondta, hogy Trócsányi miniszter úr mit nyilatkozott a Velencei Bizottsággal való találkozás után. Képviselőtársam az úri, ugyan nem valós előadást tette, én még további kijelentést találtam, ami így szól: sikerült leszerelni a Velencei Bizottságot. Ez a mondat azért fontos nekem, mert ez a mondat jellemzi a kormányzást. A cinizmus, a lenézés, a lesajnálás, a semmibevétel, mindenki - nem akarok természetesen nem helyénvaló szavakat használni, de körülírom -, mindenki kevesebb tud, mint mi, mindenki értékeletlenebb, mint mi, mi vagyunk mindennek a tudorai, csak az az igazság, amit mi mondunk, aztán amikor szembeállokunk azzal, hogy nem, akkor pedig jön még további lesajnáló stílus.

Kérem szépen, egy európai uniós rendszer részei vagyunk, alkalmazkodnunk kell az intézményrendszerhez és alkalmazkodnunk kell a követelményekhez. Én nagyon nem szeretném, ha ilyen mentalitással kerülnének egyébként ilyen indokolt módosító javaslatok a Ház elé, és meg kell mondjam, anélkül, hogy hallottam volna, ott cseng a fülemben, amikor ezt a javaslatot elkészítették, hogy na, odalökjük ezt, majd leszereljük a Velencei Bizottságot, és megmutatjuk, hogy mi csináltunk valami olyat, ami a függetlenséget garantálja.

Egyébként képviselőtársaim szóltak ennek a javaslatnak a címéről, alapvetően azt emelték ki, hogy függetlenséget biztosító további garanciák. Nekem nem önmagában azzal van bajom, hogy további garanciák, hanem azzal van bajom, hogy már az szegény egy európai uniós országban, hogy egy ilyen címet kell adni egy bírósági szervezet létrehozatala után a hatálybalépés előtt való módosításoknak. Nem az a természetes, hogy a bíróságok függetlenek?! Nem az a természetes, hogy már olyan jogszabályt alkottam meg, amelyben a függetlenség kérdését meg sem lehet kérdőjelezni? Ez nemhogy beismerés, ez egyszerűen annak állítása, hogy az első jogszabály alkalmatlan arra, hogy abból a bírói függetlenséget meg lehessen állapítani, ez semmi másról nem szól. Elképesztő beismerés, örülök neki, hogy néha elszólják magukat! De biztos vagyok abban, hogy a Velencei Bizottság jelentésében felvetett számtalan további problémát ez a javaslat sajnos nem fedli le.

Megalapozottan mondta Schmuck Erzsébet képviselőtársam, hogy nem azzal van probléma, ami benne van, hanem azzal, ami nincs, ettől még ugyanaz a vezetője a felsőbíróságnak, mint az OKBT-nek. Tehát ez tényleg sokkal nagyobb hatalom, mint Handó Tünde hatalma a teljes bírói igazgatási rendszeren. Ezt a kérdést például nem oldották meg. Nem oldottak meg számtalan olyan kérdést, ami, azt hiszem, a működés során alapvetően fogja megkérdőjelezni a

független bíraskodást ebben a szervezetben, még akkor is, ha már legalább bevezették azt a szabályt ide, hogy ha úgy érzi a bíró, hogy a bírói függetlenségét sértő igazgatási intézkedés történt vele szemben, legalább felszólalhat. Meg kell mondjam, nem gondolom, hogy nagyon sokan fognak felszólalni, ha ilyen történik.

Egyébként még azt szeretném mondani, hogy március 20. van, és nem nagyon látjuk, hogy január 1-jén hogy fog ez a rendszer hatályba lépni, tekintve, hogy még sem az épületek nincsenek kész, sem az infrastruktúra, sem a személyi állomány, és látva az önök - hogy úgy mondjam - szervezési és logisztikai képességeit, nem gondolom, hogy ez kilenc hónap alatt el fog készülni. Úgyhogy nagyon várom azt, hogy tényleg január 1-jén ez a rendszer fel fog-e áll. Mindenesetre azt kérem mindazoktól, akik ezért felelősök, hogy tegyék meg már azt... - nem szirénhangok voltak, mert látjuk, nem szirénhangok voltak a kifogások, hanem valóságosak voltak, és a magyar ellenzéki parlamenti képviselők büszkéek lehetnek arra, hogy szakmailag megalapozott kritikákat fogalmaztak meg, mert hiszen egy ilyen komoly tekintélyű bizottság, mint a Velencei Bizottság ugyanazokat emelte ki.

Ily módon ugyan természetesen ezt a javaslatot majd megfontoljuk, hogy megszavazzuk-e, hiszen a közigazgatási bírósági törvényt sem szavaztuk meg (*Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.*), majd ez a jövő zenéje, mindenesetre jobb lenne, ha a Velencei Bizottság teljes állásfoglalása visszatükröződne a módosításban. Köszönöm. (*Taps a Jobbik soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Völner államtitkár úr jelentkezett szólásra a kormány nevében. Kérem szépen, mielőtt megadnám a szót, minthogy más parlamenti képviselő nem jelentkezett szólásra, így mód van arra, hogy előterjesztőként válaszolhat. (*Hende Csaba jelentkezik.*) Egyébként, ha ezt megosztják, látom, Hende képviselő úr, elnök úr... (*Hende Csaba: Majd a végén. A lezárás után. - Dr. Völner Pál: Megosztjuk.*) Jó, akkor viszont először a kormány nevében államtitkár úr szólhat, és utána elnök úr pedig előterjesztőként a végén, lezárásként. Parancsoljon, államtitkár úr.

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. A teljesség igénye nélkül az elhangzottak kapcsán néhány dologra reagálnék. Szeretném megnyugtatni képviselő asszonyt, hogy az eredeti javaslat is a nemzetközi összehasonlítást teljes mértékben kiállta, tehát semmivel nem volt benne korlátozóbb, szigorúbb szabály, mint akár a német vagy az osztrák, vagy egyéb olyan mintákban, amelyeket a térségből tanulmányoztunk. (*Dr. Varga-Damm Andrea közbeszól.*) Ez az egyik része a dolognak.

Hogy miért vagyunk ma mégis itt és miért van a módosító a Ház előtt? Miniszter úr kiküldte a Velencei Bizottságnak ezt az elfogadott törvényt, és

mondta, hogy konstruktívan állunk a Velencei Bizottság javaslatai elé. A konstruktivitást bizonyítja az, hogy ez a módosító ma itt van a Ház előtt és vitát folytathatunk róla.

A másik része a dolognak, hogy a minisztérium maga nem tudta előterjeszteni. Ha tanulmányozzuk a jogalkotásról szóló törvényt, akkor láthatjuk belőle, hogy a kormányzatnak a szükséges egyeztetésekre nem volt elegendő ideje, ugyanakkor a Velencei Bizottság döntése előtt jelezni akartuk, hogy melyek azok a pontok, amelyek a parlament elé kerülnek. Ez történt meg, és gyakorlatilag azok a módosítások, amelyek itt vannak, teljes mértékben vállalhatóak. Valóban fontos a garanciák fokozása, persze a garanciánál a csillagos ég a határ természetesen. Azt is mondhatjuk, hogy a bíróságok kapnak 100 milliárd forintot és azt csinálnak, amit akarnak, az egy teljes garancia, mert gyakorlatilag akkor azt sem tudjuk, hogy mi fog történni.

De volt egy ilyen aggály, hogy január 1-jétől hogy állnak fel ezek a bíróságok. Jelenleg is működnek a bírósági szervezeten belül a közigazgatási és munkaügyi bíróságok, láthatjuk, hogy azok a bírák simán, egyszerűen egy átjelentkezéssel át tudnak jönni a közigazgatási bírósági rendszerbe, ott megvannak az épületek, megvan az informatika, minden szükséges eszköz. Az OBH jelenleg is végzi ezeket az előkészítő munkálatokat, amelyek ezeknek a bíróságoknak a működéséhez szükségesek, és január 1-jétől működni fognak, szeretném megnyugtatni képviselő asszonyt. Természetesen olyan apró részletekre is gondolunk, amelyek az igazgatás körébe tartoznak, és az OBH-val szorosan együttműködve végezzük ezeket a tevékenységeket.

Néhány felvetést nem értettem, például hogy a felsőbíróság elnöke az OKBT tagja lesz. Ez miért lenne problémás? Jelenleg is a Kúria elnöke az OBT tagja. Tehát az OBH és a kúriai elnök szerepének az összekeverése egy kicsit problematikus számomra, mivel az OBH igazgatási feladatokkal foglalkozik, s ebben a rendszerben ezt a minisztérium fogja ellátni.

Hogy a miniszter interpellálható lesz, és politikai felelőssége van, az pedig szerintem szintén azt jelenti, hogy a parlamentáris viszonyok közé beemelhető az igazgatási problémák köre, nem úgy, mint ahogy most is zajlanak viták az OBH és az OBT között, amiben gyakorlatilag, valljuk be, elég problematikus bármilyen formában, hogy úgy mondjam, megoldani a problémát. Jelenleg, ha követi az eseményeket a képviselő asszony, az ombudsman éppen az Alkotmánybírósághoz fordult ebben a kérdéskörben, hogy kinek és milyen jogkörei vannak egy ilyen vita rendezésére.

Képviselő asszony jelezte, hogy a decemberi elfogadással kapcsolatban vannak problémái. Javaslom számára is, hogy a házszabályt olvassa át, abban minden megnyugtatóan le volt rendezve, hogy mi történt, miért történt és hogyan került elfogadásra, de szintén Alkotmánybírósághoz lehet fordulni ezekben a kérdésekben, ha bárkinek problémája van, tehát a magyar jogrendszer mindenkinek kellő jogorvoslati lehetőséget nyújt.

Hagynék Hende Csaba elnök úrnak is a muníciónál, hogy a kérdésekre részletesen válaszoljon, csak tisztázni akartam, hogy a kormányzat miért az egyéni képviselőknél keresztül nyújtotta be ezt a módosítást, s mondom, ez pedig természetesen a Velencei Bizottság véleményének a figyelembevételével történt. Köszönöm. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Minthogy államtitkár úr a kormány nevében szól, természetesen van mód arra, hogy felszólaljanak képviselők, ha ezt igénylik. Tehát fölteszem a kérdést, hogy kíván-e még valaki szólni. *(Nincs jelentkező.)* Megállapítom, hogy nem.

Minthogy további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom, és az előterjesztők nevében Hende Csaba elnök úr reagál és mondja el véleményét. Parancsoljon!

(11.40)

HENDE CSABA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az elhangzott felszólalásokat több csoportba oszthatjuk. Az alapvető az, hogy kik azok, akik támogatták, és kik azok, akik ellenzik a törvényjavaslatot. De ezen túlmenő csoportosítás is lehetséges, mert láthatóan vannak, akik elolvasták az eredeti törvény szövegét, illetve a most benyújtott módosítást, és vannak olyanok, akik sajnos nem jutottak el ideig.

Kezdeném részletesen időrendben, bár Varga-Damm képviselő asszony távozott a teremből - remélem, hogy majd visszatér -, az ő észrevételeivel. Ő először is - ez több ponton kiderült az első és második felszólalásából - azt kifogásolta, hogy a Velencei Bizottság ajánlásait miért nem csatoltuk a törvényjavaslathoz. Azért, mert az nem lett volna házzsabályszerű, tisztelt Országgyűlés. Egyébként felhívtam már az Igazságügyi bizottság hétfői ülésén is a figyelmet arra, hogy a Velencei Bizottság ajánlásai az interneten a www.venice.coe.int címen elérhetők és onnan letölthetők. Nyilvánvalóan ezt a tájékozódást Varga-Damm Andreának nem sikerült elvégeznie, hiszen olyan megfogalmazásokat tett, hogy nagy valószínűség szerint a Velencei Bizottság ajánlásai ezt meg azt tartalmazhatják. Aztán olyat is mondott, hogy: biztos vagyok abban, hogy a Velencei Bizottság jelentésében felsorolt számtalan egyéb kifogásra nem ad választ ez a javaslat.

Nos, szeretném megnyugtatni őt is és mindenkit, mert ez a gondolat végighúzódtott több felszólaláson is, hogy az expozéban említett módon a Velencei Bizottság ajánlásainak, amely bizottság, mint bizonyára tudják, de talán a televízió nézők kedvéért meg szabad említeni, az Európai Tanácsnak egy olyan nagy tekintélyű független szerve, amely jogtudósokból, alkotmánybírókból áll - a Magyarországra ez ügyben érkezett delegáció tagjai többek között Christoph Grabenwarter, az osztrák alkotmánybíró tagja,

vagy Monika Hermanns, aki a német alkotmánybírósnak a bírója, vagy Bertrand Mathieu, aki Monacót képviseli, vagy éppenséggel Kateřina Šimáčková Csehországból, illetve Mário Aroso de Almeida Portugáliából, mind-mind az alkotmány jog nemzetközileg elismert és megkérdőjelezhetetlen tekintélyű tagjai és képviselői, és a pártatlanságukhoz sem fér kétség -, nos, ők ennek az ajánlásnak a 25. és a 26. oldalán az általam az expozéban említett 5 pontban sorolták fel azokat a kérdéseket, amelyekben észrevételük, ajánlásuk, ha tetszik, kifogásuk van. Ezek a kérdések, mint elmondtam az expozéban, nem a közigazgatási bíráskodás mint olyan létjogosultságát vagy éppenséggel mibenlétét és alapstruktúráját kifogásolták, hanem kifejezetten egyes rész kérdéseket érintettek. Ez tehát innen megismerhető.

Sajnos Tóbiás Józseffel egyetemben Varga-Damm Andreának sem sikerült elmélyednie a törvényjavaslat, illetve az elfogadott törvény alapszövegében. Az alapvető számtani készségekre hívnám fel itt a figyelmet. Úgy tűnik, ez egy ragályos tévedés, hiszen a Velencei Bizottsággal a Törvényalkotási bizottság tagjaival közösen tartott találkozón is már Steinmetz képviselőtársunk, a Jobbik képviselője előadta azt a téves álláspontot, amely itt visszaköszön mind Varga-Damm Andrea, mind Tóbiás képviselőtársunk eladásában.

Ezen a tanácskozáson Steinmetz képviselő úr azt mondta, helyesen hivatkozva egyébként a Velencei Bizottság egy korábbi állásfoglalására, amelyben felhívta a figyelmet arra, hogy akkor tekinthető jogállaminak a személyügyi kiválasztásról döntő testület összetétele, ha abban a bírák többségben vannak, és hogy ez nem valósul meg úgymond - ugye, emlékszik, Steinmetz képviselő úr? - a magyar törvényben. Nos, akkor én ott rögtön elmondtam, hogy bizony baj lenne, ha úgy lenne, de nem úgy van.

Sajnálatos, hogy ezt az információt a törvény elolvasása híján így szóban megkapva sem sikerült továbbítani a képviselőtársaknak, és úgy látszik, párttárokra átnyúlóan tartja magát ez a tévedés. Tudniillik arról van szó, hogy az eredeti törvényben is, amelyet most módosítunk, 5 bíró tagja van a személyi tanácsnak. Őt! Merthogy az elnök is bíró, mert a bírák közül választja meg a parlament. És 4 nem bíró tagja van.

Ezért tehát teljesen megalapozatlan és légből kapott minden e nyomvonalon később hangoztatott kifogás. Olyat mondott itt Varga-Damm Andrea, hogy 4:4 a bírók meg a nem bírók aránya, és így akár patt-helyzet is kialakulhat. Tehát ha valaki nem ismeri a tényeket, akkor könnyen jut ilyen téves következtetésekre.

Nyilvánvalóan nem 4:4, hanem 5:4 a bírák aránya a nem bírók számával szemben, és ezt változtatjuk most meg úgy, hogy 7 bíró tagja lesz az elnököt is beleszámítva ennek a testületnek, és 4 nem bíró tagja, és ebből hatot, tehát a 11 tagnak a többségét - egyszerű számtan ez, kedves képviselőtársaim - a közigazgatási bírók a maguk soraiból választják.

Tehát úgy is bírói többség lenne, ha nem vennék figyelembe a parlament által megválasztott, egyébként bírói jogállású közigazgatási felsőbbbírósági elnököt. Ugye, tudnak követni? Köszönöm szépen. Tehát minden ezzel kapcsolatos kifogás okafogyott és megalapozatlan.

Tóbiás József pontosan úgy fogalmazott: az OKBT személyi tanácsában is kisebbségben voltak a hivatásos bírák. Aztán úgy fogalmaz Tóbiás képviselő úr, hogy a kormány elkezdte a Velencei Bizottság javaslatainak beépítését. Mint említettem, a mondott címen, a mondott oldalszámon megtalálható öt ajánlás mindegyikét befogadtuk és beépítettük ebbe a javaslatba, tehát nem elkezdtek, hanem befejeztük ezt a munkát. *(Tóbiás József közbeszól.)* Tetszik tudni, nem osztogatnak, hanem fosztogatnak - tehát csak egy kicsi különbség van a kettő között. *(Tóbiás József: A cinizmus uralkodik nálatok!)*

Úgy fogalmaz még Tóbiás képviselő úr, hogy egyrészt nem elégséges a Velencei Bizottság ajánlásainak átvétele, ugyanakkor azt is mondja, hogy egyes javaslatokat befogadnak, másokat meg nem. De nem ez a helyzet, hiszen mind az öt ajánlást befogadtuk, tehát nem igaz az ön állítása, azonkívül pedig a Velencei Bizottság ajánlására bátorokodtunk reflektálni a törvényjavaslatunkkal, nem az ön igényeire. Ha az ön igényeinek szeretnénk megfelelni, nos, az a parlamentarizmus szabályai szerint *(Tóbiás József: Elnök úr, nem lehetne, hogy a személyeskedést mellőzze az előterjesztő?)* nem feltétlenül üdvös és követendő megoldás. Volt módja szólni a képviselő úrnak, nekem meg engedje meg, hogy reflektáljak mindarra *(Tóbiás József: Ne legyen cinikus...)*, amit ön elmondott.

Többen elmondták, hogy semmiféle garancia nem volt eddig, és álságos a törvényjavaslat címe, hogy „további” garanciákról beszél. Ez a tények teljes negligálása, hiszen maga a Velencei Bizottság is számos tekintetben méltatta azokat a garanciákat, amelyek a bírói függetlenség tekintetében az eredeti törvényben is szerepeltek, és ezek erősítésére tett javaslatot bizonyos, nem mondom, hogy elhanyagolható, de mégiscsak részletkérdésekben. Tehát nem mondta azt, hogy alapjaiban, tendenciájában és struktúrájában ez a javaslat a jogállamiságra veszélyes lenne.

(11.50)

Itt utalnék nagyon röviden a függetlenként felszólalt képviselőtársunk, Bósz Anett szavaira, aki magát liberálisnak határozta meg ebben a vitában, és ezért kifogásolta azt, hogy az állam felügyelete alatt álló bíróság fog dönteni az állam és a polgár vitájában. *(Bósz Anett: A kormány felügyeletéről volt szó! Szövegértelmezést javaslok!)* Nos, kedves képviselőtársam, javasolom, hogy vegye számba a jelenlegi helyzetet, amely úgy szól... *(Bósz Anett: Szövegértelmezést javaslok, képviselő úr! Szeretné kiforgatni a szavait!)* Kérem, engedje meg, hogy elmondjam!

Nem tudok önre figyelni is, meg beszélni is... *(Zaj. - Az elnök csenget.)* Köszönöm szépen. Sajnos, én ilyen egyszerű szerkezet vagyok, szeretném elmondani a zárszavamat. Természetesen ezt a vitát parlamentáris keretek között tudjuk folytatni akár a bizottságok ülésén, akár a sajtó hasábjain.

Nos, jelenleg az elsőfokú közigazgatási határozatok fellebbezés folytán a kormányhivatalhoz kerülnek, és ott az állam hivatalnokai, állami tisztviselők döntenek az állam és a polgárok közötti jogvitában. Ezen a helyzeten változtat ez a törvényjavaslat, amelynek az előképe a közigazgatási perrendtartás, már korábban elfogadásra került, amely azt mondja, hogy fő szabály szerint a jövőben egyfokú a közigazgatási eljárás, és a jogorvoslat azonnal bírói útra terelődik. A kormányhivatalnak arra lesz majd lehetősége, hogy ha látja, hogy az a kereset, az a per, amit a polgár indított az állam által meghozott elsőfokú határozatában, az tényleg megalapozottnak tűnik, nos ilyenkor módja van a per bármely szakaszában visszavonni ezt a határozatot, és a törvénynek megfelelő határozat meghozatalára utasítja az első fokot.

Tehát tetszik érteni? Míg jelenleg az állam és a polgár vitába keveredik, először első fokon az elsőfokú közigazgatási szerv amúgy szigorú köztisztviselői vagy kormánytisztviselői, függelmi rendben dolgozó és létező alkalmazottai, tisztviselői döntenek, másodfokon meg ugyancsak. A jövőben pedig a közigazgatástól teljesen független bírói jogállású személyek, akik ugyanolyan bírók ám, mint az összes többi magyar bíróságon lévő bíró, hiszen az új törvény rögzíti, hogy egy egységes bírói jogállás van. Nincs külön rendes bírósági bíró meg közigazgatási bíró.

És tetszik azt is tudni, ugye, hogy a jelenleg a közigazgatási perekben eljáró bírák automatikusan egyoldalú nyilatkozatukkal át tudják kérni magukat mindenfajta zökkenő nélkül az új bírósági szervezetbe? Tehát nem arról van szó, hogy kívülről fogják feltölteni holmi pártkatonákkal és hasonlókval, hanem a bírói hivatás, a bírói státusz elnyerésére méltó, annak feltételeivel rendelkező, az összes többi bíróval azonos feltételekkel rendelkező személyek közül történik meg a kiválasztás. Én remélem, hogy az ön liberális lelkét ezzel most meg tudtam nyugtatni, hiszen a liberalizmus lényege, hogy az emberi, állampolgári jogokat az állammal szemben próbálja védeni, a hivatali önkénnyel szemben próbál garanciákat biztosítani. No, ha valami, hát ez a törvény a legkényesebb liberális ízlést is kielégíti.

De ha már önnél tartunk, mondott ön olyat is, hogy maga a közigazgatási bíróság intézménye elfogadhatatlan - vesd össze az imént elmondottakkal -, ezzel egy ország nem való az Európai Unió tagjai sorába - még mindig bólogat a képviselő asszony. Képviselő asszony, több mint a felét az Európai Unió tagállamainak akkor ki kell rúgni az EU-ból, mert több mint a felében önálló, független közigazgatási bírósági szervezetrendszer működik. Tehát nem értem önt, ha általánosít, hogy közigazgatási bírósággal egy ország nem való az EU sorába - akkor most miért

rázza a fejét, hogy csak Magyarország nem, kivéve a gyevi bírót? Nem mér ön kettős mércével esetleg, kedves képviselő asszony? Nos, Tóbiás József, Varga-Damm Andrea és Bósz Anett képviselőtársaim észrevételeivel, úgy hiszem, végeztünk.

Megköszönöm Schmuck Erzsébetnek a kiegyensúlyozott, rendkívül kritikus, ám ugyanakkor nézetem szerint megfontolásra érdemes elemeket is tartalmazó javaslatát és beszédét. Ő érdekes módon tudta értelmezni az elemi számtant, úgy fogalmazott, hogy 5:4-ről 7:4-re nő a bíró tagok száma a személyi tanácsban. Nos, neki sikerült elvégezni ezt az egyszerű műveletet. Külön jókívánságaimat fogadja!

Az a javaslatcsomag, amelyet önök benyújtottak, még nem került elélem, még nem láttam, de nagyon figyelmesen fogjuk előterjesztőtársaimmal együtt tanulmányozni. És igen, igen, az Igazságügyi Minisztérium kiváló szakértői csapatát is a munkánkhoz igénybe fogjuk venni Hajas Barnabás miniszteri biztos úrral az élen, mert elhangzott, hogy helyettünk ők dolgoznak. Mindenki végzi a maga dolgát, a politikus a politikai munkát, a szakértő meg a szakértői munkát. Ezek a szakértők egyébként mindenkinek állnak rendelkezésére, ahogy a hétpárti egyeztetésen ez elhangzott. Ott volt egy felhívás keringőre, hogy akinek javaslata, észrevétele van, bátran keresse meg a miniszteri biztos urat, mert van ez a kérdés annyira bonyolult, hogy bizonyos szakmai előtanulmányok és segítség szükséges ehhez.

Viszont ön említett olyat is, mintha a javaslataikban, a módosításaikban szerepelne egy olyan pont is, hogy a közigazgatási bíróság hatásköre korlátozódjon e törvény által a közigazgatási határozatok felülvizsgálatára. Jól értettem, ugye? Ezzel az a probléma, hogy ez alaptörvény-módosítást igénylő kérdés, hiszen az Alaptörvény tartalmazza azt, hogy a törvény által a közigazgatási bíróságok hatáskörébe utalt egyéb kérdések is odatartoznak. Erre tisztelettel felhívom a figyelmét, ez egy megalapozatlan indítvány. Köszönöm az elmélyült munkát, amelyet a javaslatunk tanulmányozására fordítottak önök, nyilván önök is az alkotmányjogi szakértőik közreműködésével.

Nos, én tisztelettel megköszönöm a bíráló és itt-ott szélsőséges hangú felszólalásokat is. Tordai Bence gombnyomogató fideszes droidokat emlegetett az ügy kapcsán - alázattal fogadjuk. Alázattal fogadtuk azt is, amikor az arcunkba füttyült. Arany Jánossal vallom, hogy „Az életet már megjártam. / Többnyire csak gyalog jártam, / Gyalog bizon'... / Legfőlebb ha omnibuszon. / Ha egy úri lócsiszárral / Találkoztam s bevert sárral: / Nem pöröltem, - / Félreálltam, letöröltem.” (Közbeszólás a Fidesz soraiból: Bravó!)

Tisztelt Országgyűlés! Nagyra értékelem azokat a felszólalásokat is, amelyeknek a hangoztatói pápák akarnak lenni a pápánál. Nagyra értékelem, hogy a jogállami garanciák iránti igényesség olyan hatalmas mértékeket ölt és az egeket verdesi az önök soraiban, hogy önöknek már a Velencei Bizottság által igényelt garanciák is kevésnek bizonyulnak. Ehhez valóban nem tudok mit hozzáfűzni. Én sok sikert kívánok

önöknek a következő választásokra. Meg kell nyerni azokat, és akkor csodálatos, újabb garanciákat tudnak majd beépíteni. Köszönöm szépen a figyelmüket. (Taps a kormánypárti padsorokban.)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Én is köszönöm szépen. Több tíz év sem elég ahhoz, hogy az embert ne érje meglepetés akkor, amikor a közigazgatási bíróságok függetlenségét biztosító további garanciákról szóló törvényjavaslat irodalmi rejtélyeket is magában hordoz, akár egy bölcsész számára. Ezzel zárom le a törvényjavaslat vitáját, és teszem azt a kevésbé lírai, ám fontos bejelentést, hogy a módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Na kérem, így érkezünk el „Az egyes klímapolitikai tárgyú törvények módosításáról” szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig” napirendi ponthoz.

(12.00)

A kormány-előterjesztés T/5240. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Bejelentem, hogy az előterjesztést uniós napirendi pontként tárgyalja az Országgyűlés.

Elsőként megadom a szót Kaderják Péter úrnak, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkárnak, előterjesztőnek. Államtitkár úr, parancsoljon!

DR. KADERJÁK PÉTER innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Nagyon szépen köszönöm, tisztelt elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A jelen törvényjavaslat a klímapolitika területén két törvény jogharmonizációs célú módosítására irányul. A nevezett két törvény az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezménye és annak kiotói jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló törvény, valamint az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló törvény. A törvényjavaslat ezen túlmenően javaslatot tesz a földgáz biztonsági készletezéséről szóló törvény kis terjedelmű módosítására is. Engedjék meg, hogy a továbbiakban röviden összefoglaljam a törvényjavaslat legfontosabb elemeit.

Az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezménye és annak kiotói jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény módosításának célja a törvény jogharmonizációs záradékának a kiegészítése. A másik: az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvénynek ugyancsak a jogharmonizációs célú módosítására tesz javaslatot.

Emellett a 2003/87/EK irányelv új 27a. cikkének (3) bekezdésére tekintettel a tagállamoknak lehetőségük van az irányelvben meghatározott feltételek fennállása esetén kihagyni létesítményeket az Európai

Unió kibocsátáskereskedelmi rendszeréből. A módosítási javaslat egyúttal ennek a részletszabályait is megteremti.

A törvényjavaslat e törvény tekintetében a légi jármű-üzembentartók részére történő térítésmentes kvótakiosztási szabályokat is módosítja a 2017-2023 közötti időszakra.

Végül, a földgáz biztonsági készletezéséről szóló 2006. évi XXVI. törvény módosítása egyrészt egyértelműen biztosítja, hogy a biztonsági készletezéshez kapcsolódó földgáztárolás során is megfelelően érvényesüljön a legkisebb költség elve, valamint a javaslat szerinti módosítás leszűkíti a tagi hozzájárulás-fizetés visszaigénylése intézményét a lakossági fogyasztás után befizetett tagi hozzájárulás visszaigénylésére.

Tisztelt Országgyűlés! A fentiek alapján a törvényjavaslat elfogadásának a következő eredményei lesznek. A klímapolitikai tárgyú jogszabályok tekintetében hazánk határidőben eleget tesz az uniós tagságból fakadó jogharmonizációs kötelezettségének. Az arra jogosult létesítményeknek lehetőségük nyílik arra, hogy az előírt feltételeknek megfelelő berendezéseiket kérésük esetén kivonják az Európai Unió kibocsátáskereskedelmi rendszeréből, ezáltal csökkennek a gazdasági szereplők adminisztrációs terhei.

Ezen intézkedés hatásaként továbbá, 30 eurós kibocsátási kvótaárat feltételezve, szakértői becslés szerint a mentesítést kérő üzemeltetők költségei éves szinten körülbelül 10 millió forinttal csökkenhetnek átlagosan, ezzel tehát az ipari energiához kapcsolódó költségcsökkentés valósul meg Unió-konform módon.

Végül, egyértelműen érvényesülni fog a legkisebb költség és a méltányosság elve a biztonsági földgáz-készletezéshez kapcsolódó tárolás során. Ezáltal változatlan fogyasztói terhek mellett nagyobb földgáz-mennyiség biztonsági készletezése valósulhat meg szükség esetén.

Mindezekre tekintettel kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy az egyes klímapolitikai tárgyú törvények módosításáról szóló T/5240. számú törvényjavaslatot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormányzó pártok pad-soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként a Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka, Koncz Ferenc képviselő úr következik. Parancsoljon!

KONCZ FERENC, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Az önök előtt fekvő, az egyes klímapolitikai tárgyú törvények módosításáról szóló T/5240. számú törvényjavaslat, ahogyan azt az államtitkár úr is ismertette, a klímapolitika területén két törvény jogharmonizációs célú módosítására, valamint a földgáz biztonsági készletezéséről szóló törvény kis terjedelmű módosítására tesz javaslatot.

Bevezetesként kérem, engedjék meg, hogy idézzem Áder János köztársasági elnök úr gondolatát: „A klímaváltozás nemcsak veszély, egyúttal lehetőség is.” A módosítások, amint azt láthatják, a magyar társadalom és a nemzetgazdaság érdekét szolgálják. Felvenni a harcot az éghajlatváltozás okozta nehézségekkel valódi kihívás, azonban nem megoldhatatlan feladat.

A kormány ez idáig kiemelt hangsúlyt fektetett a klímapolitika legfőbb tevékenységi területeire. Célkitűzései között szerepel az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezménye alá tartozó megállapodások végrehajtása, a nemzeti éghajlatváltozási stratégia vagy EU emissziókereskedelmi rendszere, röviden EU ETS, és az erőfeszítés-megosztási határozat, röviden ESD. Az EU ETS-hez kapcsolódóan, és visszautalva államtitkár úr szavaira, a tagállamoknak lehetősége van az irányelvben meghatározott feltételek fennállása esetén kihagyni létesítményeket az EU kibocsátáskereskedelmi rendszeréből.

2018. december 4. és 2019. január 2. között társadalmi konzultáció zajlott le a potenciálisan érintett létesítmények körében. Az egyeztetés eredménye alapján az érdeklődés csupán az irányelv 27a. cikke (3) bekezdése esetében volt jelentős. 26 létesítmény jelezte, hogy van olyan berendezése, amely a feltételeknek megfelel, és szándékában is áll kérni annak kihagyását az EU ETS hatálya alól. Ezzel szemben a 27. cikk szerinti egyenértékű tagállami intézkedés bevezetése iránt a jogosult létesítmények közül csak 11 érdeklődött. A 27a. cikk (1)-(2) bekezdése szerinti opcióra pedig egy jogosult létesítmény sem jelentkezett. Szeretném hangsúlyozni, hogy az előterjesztés ezen törvényi módosításával ennek a részletszabályait teremti meg.

A földgáz biztonsági készletezéséről szóló 2006. évi XXVI. törvény módosítását illetően államtitkár úr kiemelte azt a fontos tényezőt, hogy a javaslat általi módosítás leszűkíti a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség részére fizetendő tagi hozzájárulás visszaigénylésének intézményét a lakossági fogyasztás utáni befizetés visszaigénylésére, azaz a nem energetikai célú földgázfelhasználás után ismét meg kell fizetni a készletezés díját. Ezen két intézkedés biztosítja, hogy változatlan fogyasztói terhek mellett nagyobb földgáz-mennyiség kerülhessen biztonsági célú készletezésre.

Tisztelt Képviselőtársaim! Önök bizonyára látják, hogy a törvényjavaslat jelentős klímapolitikai és energetikai vonatkozású változásokat szorgalmaz, amelyek a hatékonyabb és szervezettebb működés alapjait teremti meg. A törvényjavaslat tartalmát megismerve nyugodt szívvel kijelenthetjük, hogy a módosítások valóban a klímapolitikai tárgyú törvények megreformálását, a hasznos és érdemi tapasztalatok érvényesítését hivatottak szolgálni. Kérem tehát, hogy támogassák az önök előtt fekvő T/5240. számú törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormányzó pártok pad-soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka, Kepli Lajos képviselő úr következik. Parancsoljon!

DR. KEPLI LAJOS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Azt szokták mondani, hogy egy fecske nem csinál nyarat, különösen azok, akik próbálják a saját felelősségüket elbagatellizálni a közös jövőnkkel kapcsolatban.

Én viszont azt mondom, hogy minden egyes fecske és minden egyes ember tevéleges hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a jövő valóban olyan legyen, amire büszkéek lehetünk, hogy bolygónkat megvédhessük és megmenthessük.

(12.10)

Ehhez képest, ha már a fecskénél tartunk, egyébként nagyon szomorú, hogy egymillió fecske hiányzik Magyarországról jelen pillanatban. Hogy hogy jön ez a klímavédelemhez és ehhez a törvényjavaslat-hoz, arra is hamarosan rá fogok térni, hiszen nem véletlen, hogy ez az egymillió fecske eltűnt Magyarországról. Az emberi tevékenység, a korlátlan és felelőtlen vegyszerhasználat és sok minden más, ami hozzájárult ahhoz, hogy ez bekövetkezessen. *(Koncz Ferenc közbeszól.)*

Amennyiben államtitkár úr és elnök úr megengedi, akkor én egy picit tágabb perspektívában beszélnék erről a kérdéskörrel, hiszen az előttünk fekvő törvényjavaslat egy abszolút technikai javaslat és jogharmonizációs célú. Természetesen nem tartalmaz olyan elemeket, amelyek alapjaiban változtatnák meg a klímapolitikához való hozzáállásunkat vagy akár ennek az eredményét. Ezért szeretném kihasználni ezt a lehetőséget, a vezérszónoki felszólalás lehetőségét, hogy ismételten elmondjuk azt, amiben szerintem minden jóérezésű magyar országgyűlési képviselő egyetért, mindenki, aki erre a témára egy kicsit fogékony vagy érzékeny, hogy valamit tennünk kell, és nagyon sürgősen tennünk kell a klímaváltozás megfékezése kapcsán, és sokkal többet, mint amit jelen pillanatban ezek a törvényjavaslatok, ezek a törvénymódosítások lehetővé tesznek. Hiszen nem 2030-ra vagy 2050-re kell nekünk előrenézni, hanem már a következő évekre, és már a következő hónapokra is, hiszen itt van és kézzelfogható jelei vannak a klímaváltozásnak már a jelen pillanatban is. Tehát valószínűleg az üvegházhatásúgáz-kibocsátás tekintetében és más klímavédelmi intézkedések tekintetében nem tettünk meg mindent mi, emberiség az elmúlt években, és nem teszünk meg most sem.

Nagyon szomorú és egyben jelképes is, hogy erre az egész világ figyelmét egy 16 éves fiatal svéd diáklánynak kell felhívni, aki tüntetést szervezett a svéd parlament előtt ebbéli érzékenysége okán, hogy a svéd parlament, amely egyébként talán világszinten is a legtöbbet tesz a klímaváltozás elleni harcban - az

egyike legalábbis azoknak az országoknak -, még többet tegyen meg, hiszen nincsenek már évtizedeink, nincsenek éveink arra, hogy megállítsuk azt a folyamatot, ami előbb-utóbb visszafordíthatatlan lesz. A Greta Thunberg nevű hölgy elindította ezt a Fridays for Future nevű kezdeményezést, ami azt jelenti, hogy Magyarországon is, többek között itt, a Parlament előtt is péntekenként klímátüntetéseket tartanak diákok, és természetesen nagyon üdvözlendő, és jó, hogy egyre többen emelik fel a szavukat a jövőért és a klímáért.

A helyzet aggasztó, és ugye, elhangzott egy héttel ezelőtt Cañete uniós biztos látogatásán is, amikor is a Fenntartható fejlődés bizottságával és más bizottság tagjaival közös találkozón eszméket cseréltünk azzal kapcsolatban, hogy vajon megvalósulhat-e az a széndioxid-semleges Európa 2050-re, amit az Európai Bizottság elképzelt. Kifejeztem abbéli aggodalmamat, hogy valószínűleg ennek nem 2050-re kellene megvalósulnia, hanem jóval hamarabb ahhoz, hogy visszafordítsuk azokat a folyamatokat, amelyeket már jelenleg is érzékelhetünk.

Sokan mondják azt, hogy ez nem Magyarország problémája, világszintű probléma, mi, magyarok olyan sokat nem tudunk ehhez hozzátenni, sőt vajmi keveset, hiszen a szennyező nagyhatalmak, mint az Egyesült Államok meg Kína, nem annyira látszik hozzájárulni ezekhez a folyamatokhoz, és ez valóban így van, de ennek ellenére nekünk a saját részünket kell kivenni ebből a harcból. Magyarország igenis ki van téve annak a kockázatnak, amit a klímaváltozás jelent. Ezt már ma is tapasztalhatjuk a szélsőséges időjárási körülmények kapcsán a nyári hőségnapok számában, akkor a csapadékeloszlás szélsőségesége okán hol árvíz-, hol aszályjelenségek fordulnak elő, eltűnnek fajok, és ezek helyét olyan özőnfajok veszik át, amik az allergia mint megbetegedés kockázatát fokozzák, egyre több az allergiás megbetegedés, ez is összefügg az éghajlatváltozással. Minden mindennel összefügg, tehát még egyszer mondom, hogy igenis ehhez a törvényjavaslat-hoz szervesen kapcsolódik az, amiről most itt beszélek.

Hogy Magyarországon még milyen jelei vannak annak, hogy a klímánk igenis változik, és hogy nagyon sürgősen tennie kell a kormánynak radikális, drasztikus intézkedéseket, annak kapcsán a fecskékről már beszéltem. Azért hoztam szóba, mert a rovarfajok eltűnése és a vegyszerhasználat volt az oka annak, hogy a madárállomány is ilyen nagy mértékben lecsökkent, de mondjuk, az egyéb betegségeket, vírusokat hordozó vérszívók száma viszont igenis szaporodik, és olyan betegségeknek, mint a nilusi láz, amik soha nem fordultak elő, mondjuk, korábban Magyarországon vagy csak elvétve, bizony 2025-re Európában Szerbia után a második leggyakoribb előfordulása Magyarországon lesz. Természetesen sok olyan tényező van, amiben mi magunk is tehetünk ennek a hatásnak a megfékezéséért.

Itt nagyon sok mindenről lehetne beszélni, akár az energiahatékonysági intézkedések kapcsán, akár a

lakossági szokások megváltozása kapcsán. Sok helyen részben a szegénység okán, részben más okokból kifolyólag a fatüzelésű tüzelőberendezésekben hulladékkal is tüzelnek, főleg műanyag hulladékkal, ami nemcsak az egészségre, de a klímára is rendkívül káros hatással bír. De természetesen az sem egy pozitív folyamat, hogy miközben a klímavédelem élharcosainak igyekszünk feltüntetni magunkat - köztársasági elnök úr legalábbis nemzetközi fórumokon -, aközben a nálunk székelő összeszerelő üzemek, autógyárak kedvéért pedig derogációs kérelmekkel fordulunk az Európai Bizottsághoz, illetve nem is derogációs kérelmekkel, hanem nagyobb szennyezési kvótát kérve a lehetőségeinkhez képest, hiszen ezek az autógyárak adják ma, jelen pillanatban a magyar gazdaság egy jelentős részét, és sajnos ez egy egyoldalú függőséget jelent ahelyett, hogy klímasemites vagy klímabarát iparágakkal próbálná ezt a kormány kiváltani hosszabb távon, még inkább, és ahogy telnek az évek, egyre jobban építünk az autóparrára.

Zárójelben jegyzem meg - és ez már inkább gazdasági kérdés -, hogy amint egy világválság bekövetkezik, gazdasági válság, azt nyilván az autóipar fogja talán az elsők között megérezni, és ha egy ország gazdasága ennyire egyoldalúan az autóiparra és annak a beszállítóiparára épül, akkor bizony nagyon-nagyon érzékeny és kitett az ilyen gazdasági válságoknak. De ez nem klímavédelmi kérdés.

A mezőgazdaság tekintetében is... - ez a klímavédelem szempontjából az egyik jelentős ágazat, hiszen az állattenyésztés miatt irtják ki a legtöbb erdőt világszerte, de Magyarországon is nagyon-nagyon meg fogja sínyleni a klímaváltozás hatásait, hiszen előrejelzések szerint például 2050-ben nem fog már burgonya teremni Magyarországon, és ez is azt jelzi, hogy egyre kevesebb a csapadék, egyre szélsőségesebb az eloszlás, és emiatt bizony nekünk nagyon oda kell figyelni a klímavédelmi intézkedésekre. A párizsi egyezmény 2 fokos célkitűzést írt elő, hogy a 2 fokon belül maradjon a felmelegedés mértéke, illetve lehetőség szerint 1,5 fok, ehhez képest a jelenlegi vállalások alapján 3 és 4 fok közé teszik azt a felmelegedési intervallumot, ami várhatóan be fog következni, ez pedig katasztrofális, valószínűleg visszafordíthatatlan következményekkel jár. Tehát nekünk mindenképpen cselekednünk kell, és radikálisan kell cselekednünk.

Természetesen a közlekedési ágazatok... - ugye, itt a törvényjavaslatban is a légi közlekedésre vonatkozó szabályozás is felmerült, csak hogy utaljak valamiben magára a szabályozásra is. A légi közlekedés az egyike azoknak, amelyek leginkább hozzájárulnak az üvegházhatású gázok kibocsátásához. Manapság rendkívül intenzív légi forgalom tapasztalható Magyarországon területén is többek között, és nyilvánvaló, hogy a jövőben nem csökkenni, hanem növekedni fog ennek az intenzitása. Tehát meg kell próbálnunk a közlekedési ágazatokat is klímabarátabbá tenni, és ezeknek a szerkezetét, legalább a földi közlekedését megváltoztatni, és egyre inkább áttérni akár az elektromobilitás irányba. Természetesen ott sem

mindegy, hogy milyen energiahordozóból termeljük meg azt az áramot. Lehetőleg megújuló energiaforrások felé kellene elmozdulni.

(12.20)

Nagyon sok mindenről tudnék még beszélni természetesen ennek a témának a kapcsán. Azért is próbáltam egy kicsit tágabb perspektívából rávilágítani a kérdésre, mert nagyon ritkán hangzik el a parlament előtt olyan felszólalás, amelyben mi magunk, országgyűlési képviselők, törvényhozók felelősségét hívjuk fel arra, hogy milyen fontos és súlyos kérdés előtt állunk. Még ma nem hiszük el, amíg egyre inkább a kézzelfogható jeleit nem tapasztaljuk, mennyire hatással lesz a mindennapi életünkre, már a mi sajátunkra is, de a gyerekeinkre meg az unokáinkra aztán végképp, és mi vagyunk az az utolsó generáció, azt mondják, aki ez ellen még tehet valamit. Ezért természetesen, hogy minden, akár még ilyen technikai jellegű törvénymódosító javaslatot is ki kell használni arra, hogy ezekre a veszélyekre felhívjuk a figyelmet.

Az Európai Unió egyébként valóban az a közösség, amely talán világszinten is éllovas abban, hogy akadályozzuk meg a klímaváltozást, amennyire lehet. De jó lenne, ha abban is éllovas lenne, Magyarország is többek között, hogy hogyan készüljünk fel a mégis bekövetkező éghajlatváltozás hatásaira, hiszen legalább akkora, de szerintem inkább még többszörös költséggel fog járni az, hogy kivédjük az áradásokat, az aszályos időszakok, a megbetegedések fokozódása és különböző egyéb más következményeit a klímaváltozásnak.

Tehát az Európai Unió élen jár e küzdelemben, de világszinten ez még természetesen kevés ahhoz, hogy eredményt tudjunk elérni. Én azt gondolom, hogy a körforgásos gazdaság az egyik valóban hatékony módja annak, hogy ténylegesen tegyünk a klímaváltozás hatásainak megfékezéséért vagy megakadályozásáért. Az erre való áttérés egy nagyon sürgető feladat, hogy minél inkább elsajátítsuk ezt a szemléletet, hogy az iparunkat és a mindennapi életünket úgy alakítsuk ki, hogy a fogyasztói társadalom ne egy óriási hulladéktermelő szektor legyen, hanem valóban - ha csak a hulladék területére kitérek egy mondat erejéig -, minél inkább a megelőzés és a teljes körű újrahasznosítás szempontja végre-valahára teret nyerjen Magyarországon is. Jelen pillanatban sajnos még nem errefelé haladunk.

Egyébként pedig, és ezzel zárnám a gondolataimat, az emberi tudatnak, tudatosságának az átalakítása nélkül nagyon nehéz lesz eredményeket elérni. Hiszen amíg legtöbben ma, amikor éghajlatváltozásról vagy klímavédelemről hallanak, csak megvonják a vállukat, vagy egy félmosolyt eleresztenek, hogy hol érint ez minket, jelentéktelen témának hajlamosak besorolni, addig nagyon nagy bajban vagyunk. S főleg, ha döntéshozók teszik ezt. Egy - idézőjelben - „egyszerű” átlagpolgárnál is veszélyes az, ha a

saját életében ezeket a hatásokat nem veszi figyelembe vagy nem úgy éli az életét, de egy döntéshozó, aki akár emberek millióinak a jövőbeli sorsáról dönt, és jelen esetben különösen gondolok a kormánypárti döntéshozókra, hiszen az ő kezükben és az ő felelősségükben van ebben a kérdésben is a döntés, az már jóval súlyosabb, fajsúlyosabb.

Államtitkár úr képviselője a klímavédelemnek, ennek a területnek és az energetikának is a kormányon belül. Én azzal az üzenettel szeretném zárni, hogy minden olyan törvényjavaslatot, ahogy eddig is, amely picikét is hozzájárulhat ahhoz, hogy előrébb lépünk akár egy apró lépést, a Jobbik és személy szerint jómagam is jó szívvel támogatok. De azt szeretném kérni, hogy az apró lépések helyett próbáljunk meg jóval nagyobb lépéseket megtenni azért, hogy Magyarország, egyáltalán az emberiség és a Föld a jövőben is élhető maradjon. Nekünk természetesen a szívünkhöz legközelebb Magyarország áll. Mi azt szeretnénk, ha Magyarországon az éghajlatváltozás nem teremtene olyan feltételeket, ami miatt akár egyetlen embernek is el kellene hagynia ezt az országot. Viszont az ellentétes irányú folyamatnak igen nagy a veszélye, hiszen a klímaváltozás miatti migráció óriási veszély, ami százmilliókat mozdíthat el Afrika szubzaharai részéről, az otthonaikból a jövőben. Erre is fel kell készülnünk. Emiatt is cselekednünk kell, és természetesen az emberiség megmentése érdekében is. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Most a Kereszténydemokrata Néppárt vezérszónoka, Aradszki András képviselő úr következik. Parancsoljon!

DR. ARADSZKI ANDRÁS, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Látszólag egy technikai jellegű törvénymódosító csomag van előttünk, amely három jogszabályt, három törvényt céloz meg módosítani. Az egyik az ENSZ éghajlatváltozási keretegyezmény és annak a kiotói jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény. A másik az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény módosítása. Harmadrészt pedig a szénhidrogén- és földgázkészletezéséről szóló törvény módosításáról tárgyalunk.

Ahogy az előttem szóló képviselőtársam, Kepli Lajos is elég széleskörűen megközelítve mondta el az álláspontját ennek a törvényjavaslatnak a mentén, én sem kerülhetem meg azt, hogy ezek a részletszabályok rendkívül fontosak, előremutatóak abból a szempontból, hogy megfeleljünk az európai uniós követelményeknek, és nem lesz kötelezettségzegési eljárás. A szénhidrogén készletezéséről szóló törvény alapján két értéke lesz. Egyrészt biztosítja a Szénhidrogén Készletező Szövetség biztos egyensúlyát annak érdekében, hogy az ellátásbiztonság szempontjából rendkívül fontos földgáztárolásban hatékonyan és megfelelő

pénzügyi, gazdasági háttérrel tudjon részt venni. De ennek van egy olyan aspektusa is, hogy segít megvédeni a rezsicsökkentés értékeit, mert továbbra is a lakossági fogyasztáshoz kapcsolódó földgázfogyasztás készletezési költségét vissza lehet igényelni. Tehát ez nem terhelődik rá az egyetemes szolgáltatásban részt vevőkre, akik nem mások, mint a magyar állampolgárok döntő többsége, 99,9 százaléka.

Ezen túl valóban érdemes arról is beszélni, hogy mit tesz Magyarország ebben a nagy rendszerben a földgolyó értékeinek megvédésére, ahogyan mi, kereszténydemokraták mondjuk, a teremtett világ megvédése érdekében teszünk és gondolunk. Magyarország a klímavédelemben összhangban mozog, összhangban cselekszik az európai uniós közösséggel. Ennek ékes példája volt a párizsi keretegyezmény elfogadása, ahol volt szerencsém részt venni, ahol az Európai Unió képviselte az európai uniós országok álláspontját, nem volt külön álláspontunk, a meghatározott európai uniós célokat Magyarország támogatásával és egyetértésével együtt tudta képviselni. Az Európai Unió határozott kiállást tanúsított a klímavédelem mellett, és felhívta a figyelmet arra, hogy valóban sorsdöntő időszak előtt állunk. Ha nem sikerült a klímavédelmet úgy átalakítani, úgy ösztönözni az energiafelhasználást, a mezőgazdaság üzemeltetését, a közlekedést, amely szintén jelentős üvegházhatásúgáz-kibocsátási terület, akkor bizony az emberiség létfeltételei, azon belül Európa és Magyarország létfeltételei jelentősen romlanak, s ha továbbmegyünk ezen az úton és nem tudjuk megállítani ezeket a folyamatokat, akkor a létfeltételeink, életfeltételeink nagyon romlanak. Zárójelben jegyzem meg, hogy e tekintetben a felkészülés ezekre a változásokra legalább olyan fontos, mint a változások megakadályozása érdekében kifejtendő megelőző intézkedési sor, azaz az emissziókibocsátás csökkentése.

Én azt látom az előterjesztett törvényjavaslatból, hogy igazodik az európai trendekhez. Nagyon fontosnak tartom, hogy a gazdasági szereplőkkel konzultálva hozta meg azt a döntését az előterjesztő, illetve hozzuk meg majd a törvény elfogadásával mi magunk azt a döntést, hogy milyen módon lehet kivenni létesítményeket az ETS rendszerből, amely ugyan csekély összeget, 10 millió forintba becsült összeget takarít meg az érintett gazdálkodó szervezeteknek. Lehet rá legyinteni, hogy mi az a 10 millió forint. Én inkább arról az oldalról nézném meg, hogy csak ennyi érintett létesítmény van az országban, ami azt is mutatja, hogy a magyar gazdaságnak, a magyar iparnak abból a szempontból lehet nézni az értékeit, ami azt mutatja, hogy hatékonyan működik. Tehát nincs sok olyan felesleges létesítmény, amely rászolgált arra, hogy kivegyük őket ebből a rendszerből, jogosultak lennének, hogy kivegyük őket ebből a rendszerből.

(12.30)

Mindezek tükrében azt látom, hogy maga a törvényjavaslat mind eszközrendszerében, mind pedig

tartalmában megfelelő módon szolgálja a klímapolitika alakítását, elősegíti az üvegházhatású gázok csökkentését, így a magunk részéről támogatni tudjuk. A jövőben is támogatni fogunk minden olyan intézkedést, amely a klímavédelem mellett és az éghajlatváltozással szemben tud fellépni. Ez lehet magyarországi szint, európai szint vagy globális szint. Hozzá kell tennem, teljesen egyetértek azokkal a véleményekkel, hogy mindenkinek meg kell tenni a magáét, személyként, nemzetként, nagyobb nemzetközösséghez tartozóként és emberként egyaránt, hogy ezek az előre vetített következmények ne következzenek be, ne álljanak elő.

Vannak olyan hangok is, hogy az egész egy nagy fals dolog. Nem akarok itt erre véleményt mondani, csak egyszerű, józan ésszel gondolkodom azon, hogy ha tisztábbá, jobbá tesszük az életfeltételeinket, jobban megőrizzük a természeti értékeinket, a biodiverzitást, akkor mi, emberek fogunk jobban élni, jobb közérzettel fogunk élni, tehát semmilyen ilyen tevékenység, ilyen intézkedéssorozat nem fölösleges.

Azt azért hozzá kell tennem, hogy annak a részét is érdemes lenne megvizsgálni, hogy milyen társadalmopolitikai következményei vannak annak a hatékony klímavédelemnek, ami elősegíti a földgolyó megvédését, az emberi létfeltételek megteremtését. De úgy gondolom, e törvény kapcsán ezt a vitát ne nyissuk meg, csak jelezném, hogy ez is egy bonyolult probléma lehet.

Még egyszer megismétlem, támogatja a Kereszténydemokrata Néppárt az előterjesztett javaslat elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tóbiás József képviselő úr, az MSZP vezérszónoka következik. Parancsoljon!

TÓBIÁS JÓZSEF, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Jó volt hallgatni eddig ezt a vitát, ami egy jogharmonizációs törvényjavaslat, ha úgy tetszik, és még néhány másik téma, eközben pedig egy nagyon komoly, a fenntartható fejlődés, a világ és a környezetváltozás hatásaira való felkészülés és azzal szemben való meghatározás vitájával lehetne jeleskedni. De ahhoz egyrészt kevesen vagyunk a teremben, hogy jóízű vitát lehessen folytatni, és nem is biztos, hogy ez a terem alkalmas arra, hogy egy ilyen vitát lefolytassunk.

Egyetértek Aradszki képviselőtársammal, hogy azért minden úgy kezdődik, hogy először az egyénnél, a szűkebb környezetben kell elrendezni, szerintem elsősorban fejben ezeket a kérdéseket. Aztán, amíg eljutunk a nagy rendszerekig, amíg ők is megértik, hogy végül is ők okozzák a legnagyobb problémát, az egy bonyolultabb eljárást vesz igénybe, és lehet, hogy akkor már késő lesz. De ne legyen az ember pesszimista a társadalom, az emberiség jövőjét tekintve, hanem legyen optimista, ahogy Keppli Lajos képviselőtársam

fogalmazta, egy 15 éves ember is tud csodát csinálni ebben a világban.

De vissza magára az előterjesztésre: az előttünk lévő 5240. számú törvényjavaslat „Az egyes klímapolitikai tárgyú törvények módosításáról” címet viseli. A törvénymódosítás címét, a javaslat első felét elolvasva teljes mértékben értem. Egy jogharmonizációs feladatnak felel meg maga a törvényjavaslat, a kiotói jegyzőkönyv végrehajtási keretrendszeréről a 2007. évi LX. törvény, valamint az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítésmegosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi törvény jogharmonizációs célú módosításáról szól.

Na de, tovább olvasva nem értem, hogy miként kerül ide, a klímapolitikai tárgyú törvénymódosítások közé a földgáz biztonsági készletezéséről szóló törvény módosítása. Erről szeretnék bővebben szólni. A földgáz biztonsági készletezéséről szóló 2006. évi törvény kis terjedelmű módosítása ez - írja az előterjesztő -, amelynek alapján 2019. május 1-től megszűnik az a lehetőség, hogy a nem igazoltan, nem energetikai célra, hanem vegyipari célra, vegyipari alapanyagként hoznak be, használnak fel vagy értékesítenek, a vegyipari vállalkozás visszaigényelhesse az MSZKSZ részére megfizetett tagi hozzájárulás legfeljebb 80 százalékát. A törvénytervezet hatálybalépése a kihirdetést követő 8. nap, illetve egyes rendelkezések 2019. május 1.

Az alábbi észrevételeket szeretném tenni a frakciónk nevében. Az első észrevételünk, hogy 2019. május 1-től megszűnik a vegyipari célra vásárolt földgáz beszerzése után megfizetett készletezési díj visszaigényelhetősége. Az indoklás enyhén szólva elég zavaros, és itt szeretnék idézni magából a javaslatból: „A tagi hozzájárulás-fizetés visszaigénylés intézménye leszűkítésre kerül a lakossági fogyasztás után befizetett tagi hozzájárulás visszaigénylésének.” Szeretném megkérdezni az előterjesztőt, hogy ön érti-e. Ha érti, akkor legyen szíves elmagyarázni azoknak is, akik amúgy kellene, hogy ezt értsék, de nem megy nekik, mert én őszintén vállalom, ezt a mondatot nem értettem.

További észrevétel, hogy ez a visszaigénylési lehetőség 2016 tavaszán került be az Fbkt.-be, 2017. január 1-jén lépett hatályba, ugyancsak a kormány javaslatára azzal az indoklással, hogy a hazai vegyipari cégek versenyképességét erősítsék. A javaslatot szinte mindenki egyhangúlag támogatta akkor az Országgyűlésben. Az akkori parlamenti felszólalásokból szeretném idézni Aradszki képviselőtársamat, aki akkor az NFM államtitkári feladatkörét látta el. „Magyarországon 2015. évben az ipari célból felhasznált földgáz összesen 5,46 millió köbméter volt, amelyből 0,76 millió köbméter került közvetlenül vegyipari alapanyagként és nem energetikai célból felhasználásra.

A földgázt vegyipari célokra felhasználó vállalkozások számára a készletezésben való részvétel és a készletezéssel kapcsolatos díjfizetési kötelezettség jelentős költségeket okoz, mely költségeket ezen vállalkozások az általuk termelt vegyipari termékek árában

kénytelenek áthárítani a vevőikre. Mindez a vegyipari vállalkozások versenyképességének csökkentését eredményezi”.

Manninger Jenő: „Magyarországon a vegyipari alapanyagként és nem energetikai célból felhasználásra került földgáz mintegy 14 százaléka az ipari célból felhasznált földgáznak, amit vegyipari alapanyagként használnak. Tehát látjuk, hogy az egésznek egy kisebb százalékáról van szó. Ugyanakkor ez igen jelentős a vegyipar számára.”

Más pártok képviselőitől, dr. Tóth Bertalan, 2016-ban: „A törvényjavaslat célja támogatható, tekintettel arra, hogy azzal elősegíthető a hazai vegyipari cégek versenyképességének növelése. A törvényjavaslat szerinti cél eléréséhez ugyanakkor elengedhetetlen, hogy a hazai vegyipari cégeket ellátó földgázkereskedők ne terheljék rá, ne hárítsák tovább ezekre a cégekre az általuk visszaigényelhető, akár több száz millió forintot is kitevő készletezési díjat. Erre mindenképpen oda kell figyelni”.

Kepli Lajos képviselőtársam: „Mi sem állt távolabb a Jobbik Magyarországért Mozgalom frakciójától, mint hogy akadályozza a hazai vegyipari cégeket a versenyképességük javításában. Éppen ezért, meglepő módon, a törvényjavaslatot mi is támogatjuk, és nagyon reméljük, hogy az így megmaradt többletprofitot munkahelyteremtési beruházásokra is fordítani fogják ezek a vállalkozások, és akkor mindenki jól jár.”

Ez 2016, tisztelt képviselőtársaim. Ezek után mi a helyzet? Ha jól értem az előterjesztőt, ezek szerint vagy az van, hogy ezek a hazai vegyipari cégek már nagyon versenyképesek, és nem tartanak igényt ezekre a kedvezményekre, a visszaigénylésre, magyarán nem kívánjuk őket tovább erősíteni, mert már nagyon versenyképessé váltak. Sőt, újra elő akarják állítani azt a helyzetet, amit ők maguk korábban diszkriminatívnak tartottak, vagy valami más konkrét gazdasági érdekellentét, konfliktus húzódik mögötte, amit ilyen módon kíván rendezni az előterjesztő, a tárca.

Mindezek mellett, vagy mindezek okán inkább, jelzem, hogy az MSZP a törvényjavaslatot nem fogja támogatni, tekintettel arra, hogy hátrányosan érinti a hazai vegyipari cégek működését. Már most megemlítem, hogy frakciónk, annak vezetője és tagjai módosító javaslatot nyújtottak be a hazai vegyipari cégek versenyképességének megőrzése, a magyar cégek stabil fejlődésének biztosítása érdekében, a földgáz beszerzése után megfizetett készletezési díj visszaigényelhetőségének fennmaradása érdekében. Köszönöm, elnök úr, megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, képviselő úr. Most pedig Hajdu László képviselő úr, a Demokratikus Koalíció képviselőcsoportjának vezérszónoka következik. Képviselő úr, tessék!

HAJDU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! A T/5240. törvényjavaslatot átolvasva és tanulmányozva, egyetértve azzal, hogy ez látszólag egyébként valóban egy

kis jelentőségű törvénymódosítás, valójában azonban olyan területet érint, ami akár egy egész napos parlamenti vitát is megérne, hogy érdemben ezt a kérdést egy kicsit tudjuk átbeszélni.

(12.40)

Kepli Lajos képviselőtársam tett rá kísérletet, hogy kicsit átfogóbban erről a kérdéstről szót váltson ennek a kis jelentőségű módosításnak a során, ami - MSZP-s képviselőtársam hozzászólását is figyelembe véve - nem is olyan kis jelentőségű, mert a vegyipart érinti ilyen mértékben, ez elkerülte a mi figyelmünket. Az azért mégis elgondolkodtatott, hogy a földgáz tárolása, én is néztem, harmadik blokként hogyan illik ide, de környezetvédelem, elfogadtam, hogy ez ideillik, és nem is koncentráltam erre, teljesen természetesen tartottam, hogy ezt oda lehet rakni.

Azt gondolom, hogy mi a Fenntartható fejlődés bizottságának tagjaként több alkalommal is - az elnök asszony is itt van, az alelnök úr is, tehát tulajdonképpen a Fenntartható fejlődés bizottsága itt egy ilyen önálló napot is tud tartani, és Kaderják államtitkár úr is szokott hozzánk jönni, így tehát egymás között vagyunk, és beszéljük meg ezeket a dolgokat -, számos esetben beszélünk arról a kérdéstről, amit nemzeti éghajlatváltozási stratégiaként ismerünk, illetve a nemzeti energiastratégia felülvizsgálatakor, amit már 2018-ban elkezdtünk, foglalkoztunk ezzel a nagyon fontos kérdéssel, a klímaváltozás okozta egész széles körű, szinte az egész társadalmat átható kérdéssel. Én is eköré csoportosítottam a mondandómat.

Azt gondolom, egy nagyon fontos energiaátmenet előtt áll a magyar gazdaság, áll Európa is és áll talán az egész világ. Egy hihetetlenül nagy kihívás előtt vagyunk, amely kihívásban a Fenntartható fejlődés bizottsága is számos oldalról próbál a maga kis porciójában közreműködni. Látjuk ezt a kormány előterjesztéseiből szintén, és vannak a szakirodalomnak nagyon jelentős elérhetőségei számunkra, amelyek mutatják azt, hogy igen, ebben a kérdésben szellemileg bár tudjuk, hogy mit kell tenni, a gyakorlat a költségvetésben szokott megjeleni, de hogy mi fér bele a költségvetésbe, az viszont már egy másik kérdés.

Nagyon fontos az, ami sok esetben csak szabályozást érintő követelményrendszert, ellenőrzést érint és kevésbé pénzt, ilyen például az energiahatékonyság kérdése is, noha azoknál, akiket ellenőriznek és szabályoznak, ez természetesen pénzt jelent, hiszen vagy technológiát ellenőrzünk, vagy valamilyen más működést.

Három dologra koncentrálnék az első gondolatomban, amit el szeretnék mondani. Az egyik az, hogy a télnek most van vége, és hihetetlenül fontos a klímaváltozás tekintetében a fűtés rendszere, hogy a fűtés a kis falvakban, a nagyobb településeken vagy egy olyan világvárosban, mint Budapest, milyen technológiával történik. Akkor, amikor még azon vitatkozunk, hogy fával fűtünk, az ország települései lakosságának közel

fele vidéken él vagy sokan nagyon kis településeken, tehát a fafűtés, a szénfűtés, a fosszilis energiával való fűtés, úgy gondolom, hihetetlen nagy károkat okoz a klímaváltozásban. Amikor itt a kiotói jegyzőkönyv végrehajtásával kapcsolatban teszünk törvénymódosítást, azért ezek nem olyan nagyon jó reklámok, hogy azon vitatkozunk, hogy kevés a fa, nem jut mindenkinek abból a kvótából, ami a téli fűtés megoldása.

A másik, amit szeretnék megemlíteni, bár Kepli képviselőtársam, alelnök úr említette, hogy a közlekedési szektor által okozott klímaveszély, sok vonatkozásában, azt gondolom, kritikus, különösen olyan nagyvárosban, mint Budapest. Ezt a klímaváltozást befolyásoló kérdést technológiával próbálják az autógyárak előremozdítani, például elhangzott az autógyártásnál, hogy ennek van pozitív és negatív változata is. Az a változata, amikor a dízelt kiváltjuk, előremutató, illetve amikor villamos energiával hajtott járműveket vagy vegyes hajtású járműveket hozunk forgalomba egyre inkább, persze működtethető, üzemeltethető, fenntartható és megfizethető áron, akkor az előrelépést jelent, és ebben a tekintetben az autógyárak próbálnak előbbre lépni.

Szeretnék egy kényes kérdést felvetni, amiről sokat lehet vitatkozni: ez maga a megújuló energia szerepe a klímaváltozásban és a megújuló energia az előbb elhangzott gázenergiában vagy a majd ezt követő napirendben szereplő nukleáris energiában. Mindegyiknek megvan a maga létjogosultsága, jelentős támogatóköre, mondhatni azt, hogy az érdekszféra különböző részei, mégis azt gondolom, hogy ez a napirend egy kicsikét talán lehetőséget ad arra, hogy a megújuló energiáról szóljunk néhány szót, annál is inkább, mert például vegyük a nemzetközi megoldásokat. Például a párizsi klímamegállapodás kapcsán kaptunk egy olyan részletes tájékoztatást, hogy Franciaországban milyen típusú energiaváltoztatást próbálnak végrehajtani, milyen időintervallumban. Hozzá kell tenni, több mint 50 nukleáris blokk működik pillanatnyilag, és ezeknek a visszafejlesztését a megújuló energia különböző változataival gondolják végrehajtani.

A megújuló energiát sokan szokták megemlíteni, hogy rendelkezésünkre áll. Igaz, hogy ezt se ingyen lehet üzembe helyezni, és ehhez villamos energiára is szükség van sok esetben vagy a legtöbb esetben, de mégis nem szabad megfélemlenünk arról, hogy ezekre a megújulóenergia-forrásokra csak nagyon-nagyon kicsi támogatási lehetőség van, nagyon kicsi állami beruházás, bár ezen a téren van elmozdulás éppen az előbb említett stratégiai programokban, legalábbis fogadkoztunk, hogy ez így lesz a költségvetésekben, hogy a megújuló energia mint kiváltó most már talán kicsi előrelépést fog jelenteni.

Tehát az energiarendszerünk átalakítása, mondhatom azt, zajlik Magyarországon és folyamatban van, különösen a napenergia igénybevétele jelentős változás, most már lehet azt mondani, hogy számottevő a napenergia működése, igaz, még nem abban a

változatban, mint amit lehet látni, mondjuk, Kaliforniában. Szerencsém volt egy rokoni látogatás révén Kaliforniában járni, ahol szinte minden ház tetéjére úgy adnak felújítási engedélyt, úgy adnak építési engedélyt, hogy napenergiát és ilyen különböző megújuló energiákat kell beépíteni, akkor van kamatkedvezmény, akkor van hitelminősítési kedvezmény, leírásai kedvezmények vannak. Tehát ösztönzik is rá, de kötelezik is a megújuló energiára, egyszerűen a családi házakat - ott egy kicsit nagyobb méretű családi házakra kell gondolni, fürdőmedence-fűtéstől kezdve minden egyéb hozzátartozik - csak abban az esetben lehet, ha nem földgázzal és egyébvel akarja működtetni; ott egyébként is megfizethetetlen árban van ilyen céllal fűteni a medencétet. Igaz, hogy ott örök nyár van, mert még akkor is, amikor nálunk tél van, rövidnadrágban, papucsban járnak az emberek, ott egészen más. Tehát Kaliforniában ez elég jelentősen megy.

A franciaországi tapasztalat. Ha az a fogadkozás, az a hosszú távú program, amelyet Franciaország most betervezett, meg tud valósulni, akkor azt gondolom, a megújuló energia igen jelentős szerepet fog játszani egy olyan nagy gazdaságban, mint a francia gazdaság.

(12.50)

Talán megemlíteném még itt a klímaváltozás nagyon kényes részét, azt a kényes részét, amelynek a társadalmi hatásával kevésbé foglalkozunk, noha az előttem szóló Kepli Lajos ezt is említette, de nagyon fontos gazdasági-társadalmi, környezeti és egészségügyi változások okozója lehet, vagy annak a kedvező megváltoztatója. Ehhez, én is úgy gondolom, rendkívül fontos az, hogy szemléletváltozásra van szükség. Van elmozdulás, többek közt az én választókerületemben működik a budapesti szemléletváltoztató központ. A bizottságot mindig próbálom... - Rákospalotán megépült európai uniós forrásból egy ilyen szemléletváltoztató központ. Ez a központ pár száz millió forintból épült, és ez alkalmas arra, hogy gimnazisták, egyetemisták, óvodások, iskolások számára a környezettudatos magatartásra nevelés óráit ott meg lehet tartani mindjárt bemutatóval. Minden van, a szelektív gyűjtéstől kezdve sok minden, és a gyakorlatban mutatják be a biogázrendszereket, sok mindent. Nem véletlen, hogy ilyen nagy összegbe került.

Ez egy nagyon elegáns kivitelezésű, hihetetlenül szimpatikus megoldás, ugyanakkor ha heti egy programot vagy heti három programot - az már nagyon jó - egy ilyen hatalmas városban, Budapesten meg tud csinálni, hogy ide eljönnek a gyerekekkel a pedagógusok, elhozzák őket... - a KLIK-nek az oktatási programjában nincs benne, hogy környezettudatos előadásokra vigyék el a gyerekeket, tehát valahogy a nevelésbe be kellene építeni. Nekünk az a szerencsénk, hogy a kerületben van, és az óvoda gyerekek már kívülről ismerik.

Egyébként az óvodában kell elkezdni. Csak egy picike példát szeretnék említeni. Van egy ökoóvodánk, és ott mesélte nekem egy óvodapedagógus, hogy az anyuka hozta a kisgyereket az óvodába - elmeséltem már talán a bizottsági ülésen is -, aki a csikket a lábtartóba bedobta, és az a pici óvodás gyerek rászólt az anyukára, hogy azt nem szabad eldobni, mert ő ezt hallotta; ott tehát tudatosodik még az óvodáskorban.

A környezettudatos nevelést én is fontosnak tartom, és azt gondolom, hogy az energiatakarékos házi megoldásokban pedig kevés a kultúra, amiben sokan úgy gondolnák, hogy napenergiával, hőszigeteléssel, sok minden egyébbel, földhővel - a legkülönbözőbb megoldások vannak - lehet, hogy picikét többre kerül, de nem nagyon érzékeli azt az ember egyrészt tudatosan, másrészt, még ha drágább is a technológia, talán hosszú távon az ő kényelmét is jobban megéri ez a kérdés.

A Demokratikus Koalíció ezt a törvényjavaslatot, mondjuk azt, hogy nem nagy terjedelmű törvényjavaslatot, annak ellenére, hogy elbizonytalanodtam a gázkérdés idehozásával, amit szocialista képviselőtársam tett - én még azzal indultam el, hogy támogatni fogja a Demokratikus Koalíció. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Az LMP vezérszónoka, Schmuck Erzsébet képviselő asszony következik. Parancsoljon!

SCHMUCK ERZSÉBET, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány által benyújtott törvénytervezet önmagában nem indokol hosszú vezérszónoki felszólalást, hiszen alapvetően európai uniós jogharmonizációs elemeket tartalmaz, tehát a hozzá szólásomat itt akár most be is fejezhetném - viszont nem teszem. Azért nem teszem, mert az utóbbi időben azt látjuk, hogy a klímaváltozásban láncreakció-szerű változások indultak meg, nagyon gyors változások, és minden egyes alkalmat meg kell ragadni itt az Országgyűlésben, hogy ennek a kérdésnek a fontosságáról, az ehhez kapcsolódó feladatokról beszéljünk. Tehát nem lehet ugyanabban az ütemben, mint ahogyan korábban volt, és azt hiszem, erre nagyon jó példa a párizsi klímamegállapodás és az azóta eltelt időszak.

Csak emlékeztetni szeretnék arra, hogy 2015-ben Párizsban még azért az alapvető mondat az volt, hogy a hőmérséklet-emelkedés 2 Celsius-fok növekedésen belül maradjon, és a kívánatos cél a 1,5 Celsius-fok. Viszont utána nem sokkal megjelent az IPCC-nek, az ENSZ kormányközi éghajlatváltozási testületének a jelentése, és az már nem a 2 Celsius-fokos hőmérséklet-emelkedésről beszélt, hanem bizony nemkívánatos célnak, hanem az elérendő célnak a 1,5 Celsius-fokos hőmérséklet-emelkedést jelölte meg.

Nagyon komoly és súlyos következtetések olvashatók ki ebből a jelentésből, mert ebben a jelentésben szerepel, hogy 10-12 éven belül nagyon radikális lépéseket kell megtenniük a kormányoknak, és nemcsak a

közvetlen éghajlatváltozási, -védelmi feladatokban, hanem ráirányítja arra is a figyelmet, hogy ennek az okai valahol ott a gazdaságban, a mindennapi fogyasztási-termelési mintázatokban vannak, és ezeket a lépéseket meg kell tenni.

Húzhatjuk-halaszthatjuk, de ha nem tesszük meg ezeket a lépéseket, ki fogják kényszeríteni egyszerűen azok a változások, amelyeket egyébként már Magyarországon is megtapasztalhatunk. A másik ilyen tényező, hogy tudjuk azt, hogy Magyarország itt a közép-kelet-európai régióban az éghajlatváltozásnak az egyik legjobban kitett ország, tehát ezért is nagyon komoly feladataink vannak ezen a téren.

Azt is el kell mondani, hogy én örülök annak, hogy az Európai Unió itt a klímapolitikai célok szigorításában és az ezzel kapcsolatos feladatok összegyűjtésében, teendőiben élen jár. Ha tehát megnézzük az ENSZ-folyamatot, akkor az Európai Uniónál nem lehet azt mondani, hogy a végén kullog, hanem igyekszik folyamatosan ambiciózus célokat megfogalmazni.

Viszont azért itt szeretném felhívni arra a kormány képviselőinek figyelmét, hogy az a magatartás, ahogyan az Európai Unió szigorúbb klímapolitikai céljai megfogalmazásához viszonyulunk, az nem szerencsés Magyarország vonatkozásaiban. Én értem, amikor a kormány azzal próbálja indokolni, hogy Magyarország erősen függ az autóipar teljesítményétől, és esetleg Brüsszelben az autóipar érdekeiért kell lobbizni, amikor ellene beszélünk az ambiciózus klímapolitikai céloknak, de be kell látni azt, hogy a magyar gazdaságra a klímaváltozás is nagyon komoly negatív hatással kapcsolódik vissza. Éppen ezért nagyon remélem, hogy a kormány ezen a téren ezt végiggondolja és itt változtatni fog.

És most kénytelen leszek a kritikáinkat elmondani, és azt is megígérem a kormánynak, hogy amíg nem látom azt, hogy tényleg érdemi változások indulnak, mindaddig ostromozni fogom a kormányt ezen a területen, hogy mi maradt el, mi mindent nem csinált meg, és mi a kevés arra, ami megfelelne azoknak a feladatoknak, amiket végre kellene hajtunk. Tehát sajnós azt tapasztaljuk, hogy az igyekezet hiányzik a kormányból, hogy megfeleljünk ezeknek a klímapolitikai gyors változásoknak, és sajnós emögött azt látjuk, hogy napi hatalmi harcok és haszonszerzés is megfogalmazódik, pedig sorsdöntő kihívás a klímaváltozás.

Nem is igazán érthető az sokszor, hogy végül is a mi döntéshozóink itthon, Magyarországon nem értik vagy egyáltalán nem akarják megérteni, hogy a késelelem történelmi súlyú, és hogy kiemelt a felelősség az ország és a lakói felé, és hogy igen, a magyar döntéshozóknak, a magyar kormánynak szembe kell néznie a kormány legnagyobb kihívásaival. Sajnos, nem elfogadható példák vannak.

Az én számomra elképesztő, hogy amikor a miniszterelnök urat megkérdezi a sajtó, hogy mennyire tartja fenyegetőnek a klímaváltozást, akkor órákkal később annyit válaszol, hogy én teljes mellszélességgel a

köztársasági elnök úr mögé sorakozok fel klímaváltozás ügyben. Ki kell mondani, hogy ez nagyon kevés.

Szeretném megjegyezni, hogy egy ilyen ügyben egy miniszterelnöknek nem a sajátos feladatkört el látó köztársasági elnök mögé, hanem a végrehajtó hatalom birtokosaként legalább, minimum mellé kellene felzárkóznia, és tennie kellene, amit kell. A kormány ezzel szemben nagyrészt - és most idézek a múltból - elfelejtette végrehajtani az első nemzeti éghajlatváltozási stratégiát, majd kényszerből, többéves halogatás után végül is benyújtotta, majd az Országgyűlés elfogadta a második nemzeti éghajlatváltozási stratégiát.

(13.00)

De azért azt is tudjuk - és ezt is elmondtam már többször -, hogy ez a stratégia néhány elemében már most elavult, sőt akkor elavult volt, amikor benyújtották, és hogy továbbra is csak cselekvési irányokat jelöl ki, konkrét célok, intézkedési javaslatok, felelősök és források nélkül.

A második NÉS-hez kapcsolódó határozat persze legalább kimondja, hogy a stratégia elfogadását követő hat hónapon belül - azt követően háromévente - a kormány dolgozzon ki éghajlatváltozási cselekvési tervet. Nos, március idusa is már elmúlt, a cselekvési terv konkrétumairól pedig itt azért nem sok hírt hallunk az Országgyűlésben. De van arról szó, hogy egy most februári kormányhatározat egyértelműen megfogalmazza azt a célt, hogy 2030-ra Magyarország Európa öt legsikeresebb országa közé kerüljön, és akkor most itt idézek: „A forrásfelhasználás elsődleges célkitűzése, hogy növekedjen Magyarország gazdasági és társadalmi versenyképessége. A rövid távú nemzetgazdasági hatások elérése mellett fokozott jelentőséget kell hogy kapjanak a hosszabb távú hatékonyságnövelési, üzletikörnyezet-javítási, kapacitási és emberi életminőséget javító hatások.” De a célok között a klímaváltozás megfékezése, az alkalmazkodás érdemben nem jelenik meg.

A kormányhatározat értelmében a tervezés ütemezésében fontos mérföldkő, hogy az innovációért és technológiáért felelős miniszter 2019. május 31-ei határidőre, a „nemzeti fejlesztés 2030 - országos fejlesztési és területfejlesztési koncepció” folyamatban lévő felülvizsgálatával összhangban, dolgozza ki a 2021-2027 közötti kohéziós célú uniós támogatások felhasználására irányadó legmagasabb szintű nemzeti tervezési dokumentum tervezetét, amelyben az érintett miniszterek bevonásával tegyen javaslatot a programok közötti forrásmegosztásra.

Igazán szeretném, tisztelt képviselőtársaim, megtudni, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos konkrét célok, intézkedések, felelősök és források hogyan jelennek meg akkor, amikor a cselekvési terv később készül el, mint ahogy ezeket a pénzeket leosztják. Tehát ugye később lesz majd egy cselekvési terv, forrás nélkül, mert a forrásokat már előbb elosztották.

És sok más kérdés is van itt a klímaváltozással összefüggésben. Kérdezem újra, hogy hol késik az országos, a lakossági épületállomány korszerűsítését támogató épületenergetikai program, mert ebben a pénzügyi időszakban az Európai Unió e célra szánt támogatásait javában másra használták, semmibe véve a hazai lakosság nagy részét sújtó energiaszegénységet - amiről szintén viszonylag kevés szó esik itt az Országgyűlésben - és minden környezeti megfontolást. Mit hoz a jövő? Hol késik az önkormányzatok támogatása, hogy felkészüljenek a változó környezeti feltételekre, és továbbra is élhető településeket tudjanak biztosítani lakóiknak? És még számos más kérdés van: miképpen készül fel az egészségügy az újfajta kihívásokra, betegségekre, ha még a jelen helyzetben is elmaradott és tehetetlen? Vagy hol késik a fenntarthatóságra építő, vízviSSzatartáson alapuló agrár- és vízpoltika? És sorolhatnám tovább. Pedig az éghajlatváltozás és a vele járó következmények már negyedszázada a tudomány és a politika kiemelt kérdése. Vagy legalábbis az volt, hiszen ismerjük a kormány elfogadhatatlan hozzáállását a tudomány egészéhez. Pedig korábban a hazai tudomány nem tétlenkedett. És szeretném idehozni önök elé emlékeztetőül, hogy volt a Magyar Tudományos Akadémiának egy Vahava-projektje, amely tulajdonképpen az éghajlatváltozás kapcsán a változás-hatás-válaszadást kutatta, már 15 évvel ezelőtt foglalkozott ezzel a kérdéssel. És azóta is több száz tudós bevonásával előre jelzik a klímaváltozás magyarországi várható irányát, az egyes ágazatokra és szakterületekre valószínűsíthető hatásokat.

A kormány bűvös trükkökkel igyekszik bizonygatni a hazai gazdaság bővülését és évenkénti fejlődését, szót sem említve arról, hogy ez nagyrészt az európai uniós támogatásoknak köszönhető. Ezért szeretném felhívni a tisztelt képviselőtársaim figyelmét is arra, hogy az MTA-jelentés egy másik előterjesztése azt mondta, hogy az éghajlatváltozás káros hatása évi 1 százalékpontos GDP-csökkenést jelenthet. De azt is látjuk, ahogyan a klímaváltozás gyorsul, a visszahatás is egyre erőteljesebb lesz. Ezek bizony magasabb számot is jelenthetnek később.

Azt is szeretném megkérdezni államtitkár úrtól, miért van az, hogy az Európai Uniónak idén év elején benyújtott nemzeti klíma- és energiaterv ilyen ambíciótlan és erőtlén. Mivel magyarázható például, hogy miközben a fejlett országok mögött kullogunk az energiahatékonyság terén, a kormány célja 2030-ra csupán 8-10 százalékos javulás, az EU 32,5 százalékos céljaival szemben? Ez Magyarország érdekei elleni vétek, ideje lenne a kormánynak ezzel szembenéznie. Remélem, hogy a kormány a klímaváltozással összefüggésben egyre többször és egyre komolyabb előterjesztésekkel fog élni az Országgyűlés felé. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Most pedig Tordai Bence képviselő úr, a Párbeszéd képviselőcsoportjának vezérszónoka következik, az

Országgyűlés jegyzője. *(Tordai Bence a szónoki emelvényre lép.)* Parancsoljon, képviselő úr!

TORDAI BENCE, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Kedves Polgártársak! Egy klímaügyi salátatörvény van előttünk, és néhány képviselőtársam kérdezte, sokan tanakodtunk egy darabig, hogy mégis mit keres itt a földgáz biztonsági készletezéséről szóló törvény kis terjedelmű módosítása. Először ennek a talalós kérdésnek a megfejtésére térnek ki, és utána a dolog érdeméről, a klímaügyről beszélnek.

Azt tudjuk, hogy amikor valami jogalkotás van, akkor a fideszes cselekmények mögött mindig hatalomtechnikai, illetve pénzügyi érdekeket kell keresni. Most sincs ez másként, egy fideszes leszámolási kísérlet egyik újabb állomásához érkezünk. Ugye tudjuk, hogy a fideszes oligarchák egy részének már jó ideje útban van Bige László, illetve a Péti Nitrogénművek. Ez a törvénymódosítás nem szól másról, mint hogy ezt az egyetlen érintettet megint jól megszorongassák pénzügyi, jogalkotási eszközökkel, és minél keményebb nyomás alá helyezték annak érdekében, hogy ő is áron alul átadja a birodalmát valamely erre kijelölt Fidesz-közeli oligarchának. Tehát ha nem tudtuk, hogy mit keres itt ez a valóban meglehetősen kilógó módosítás, amit becsomagoltak egy nemzetközi egyezmény kihirdetésébe, akkor most már ezt is tudjuk.

De térjünk a lényegre, mert nem ezért vagyunk itt, hanem azért, hogy a klímaügyről beszéljünk. Azt hiszem, ha ez ügyben szétnézünk, akkor két karakteresen eltérő álláspontot, két poláris pontot kell és érdemes keresnünk. Az egyik legyen Orbán Viktor, mint aki Magyarország gyakorló miniszterelnökéként a lehető legcsekélyebb érdeklődést sem tanúsítja a klímaváltozás katasztrófájával kapcsolatban, a másik pedig Jávor Benedek, aki meggyőződésem szerint a legfelősebb és legfelkészültebb magyar döntéshozóként képviseli a klímaváltozás elleni küzdelem ügyét Brüsszelben *(Moraj a kormányparti padsorokban.)*, az Európai Parlamentben, a Párbeszéd színeiben. Nézzük meg, hogy ebből a két hozzáállásból milyen gyakorlati következmények adódnak.

(13.10)

Orbán Viktor hozzáállását néhány saját szavával festeném le. Ilyeneket mond: az alternatív energia finanszírozhatatlan - ezzel érvel amellet, hogy továbbra is a rettenetesen elavult, veszélyes, drága és minket kiszolgáltatottá tevő paksi bővítésen ügködjön, Putyin szándékának megfelelően. Miközben a másik oldalon Jávor Benedek pedig kidolgozta munkatársaival azt a „Zöld Magyarország - Energia útiter” című tanulmányt, amely megmutatja, számításkokkal részletesen alátámasztottan bebizonyítja, hogy 2050-re Magyarország is képes elérni a teljes zöld átállást, és a klímasemlegességet megvalósítani oly módon, hogy nem függünk többé energiafronton sem az orosz nagytestvértől.

Orbán Viktor ilyeneket mond, hogy energiaügyben az ár a legfontosabb kérdés, a klíma csak második. Ehhez képest egy olyan projektet támogat, amely akkor lehet kizárólag nullszaldós akár csak, ha duplájára emelkedik az energia ára. Azt tapasztaljuk, hogy nemcsak ebben a kérdésben, hanem minden egyes kérdésben Orbán Vikornak a klíma csak második lehet a szempontok sorában. Ilyen, amikor például a légszennyezettségéről beszélünk. Nagyon lelkesen lobbiznak a német autógyártók érdekei mellett, nagyon keményen küzdenek Brüsszelben - na nem a magyar emberek érdekeiért, nem azért, hogy egészségesebb környezetben élhessünk, nem azért, hogy tisztább legyen a levegő, nem azért, hogy visszajára fordítsuk a klímaváltozást, hanem azért, hogy minél magasabb maradjon a szennyező anyagok határértéke, hogy a német autógyárak mint fő megrendelők és sejtetően finanszírozók érdekeit képviseljék ebben a nemzetközi döntéshozatali folyamatban. Tehát miközben egy légszennyezettségi katasztrófa helyzet van Magyarországon, Budapesten ugyanúgy, mint Észak-Magyarország számos városában, egyszerűen mérgező a levegő nagyon gyakran, ehhez képest az Orbán-kormány folyamatosan a saját polgárai ellen harcol, a klímaváltozás ügyét második, harmadik, ezredik sorba rakva mindig valamilyen más szempontot helyez előtérbe.

Nézzünk néhány további, meglehetősen árulkodó tény! Magyarországnak nincs a fenntarthatóságért felelős minisztériuma, nincs a klímaváltozás elleni küzdelemnek egyértelmű gazdája a magyar kormányban. Legalább négy tárca az, amely ilyenkor belekontárkodik ezekbe az ügyekbe. Klímavédelemben Magyarország, illetve az Orbán-kormány az EU rossz tanulójaként szerepel, miközben mi vagyunk környezeti adottságaink okán a legkitettebb tagállam, ehhez képest gyakorlatilag semmit nem tesznek a megelőzés, illetve a hatások tompítása érdekében, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében. Nem látunk a víztakarékosságra, nem látunk a zöldterületek növelésére, nem látunk a vegyszermentesség felé való elmozdulásra semmilyen érdemi lépést.

Viszont nagyon komolyan akadályozzák az elkerülhetetlen és létfontosságú átállást. Ilyen a szélerőművek gyakorlatilag teljes betiltása, a napelemek megadóztatása, annak a nagytáblás, öntözésigényes intenzív mezőgazdaságnak a támogatása, amit az Orbán-oligarchák végeznek, és amely után felvehetik az uniós támogatásokat, ahelyett, hogy a foglalkoztatás-intenzív, tehát a munkát adó családi gazdaságokat támogatnák. Folytathatnánk a sort. A megújuló energiákat illetően minimális vállalatokat tett a Fidesz-kormány, mindössze 14 százalékos arány elérésére törekednek, azt is a legrosszabb módon, fatüzeléssel teljesítjük leginkább. Ennek megfelelően a leglassabban zöldítő EU-tagállam vagyunk.

Ha megnézzük, hogy az energiahatékonyság kérdésében, amely a klímaváltozás elleni küzdelem egyik fő terepe lenne, mit tesz a kormány, azt teszi, hogy minden, a lakosságnak szánt, az EU-tól százmilliárdos

nagyságrendben elvileg lehívható forrást inkább átírná megint csak a haveri oligarchák cégeihez, legjobban esetben hitelt ad a lakosságnak, de éppen azokat zárja ki ezzel egyébként, akik a leginkább, a leghatékonyabban és a legnagyobb mértékben javíthatnának a légszennyezettség, illetve a kibocsátási helyzeten Magyarországon.

Borzasztóak egyszerűen az energiahatékonysági mutatók, amelyek nemcsak a klímára, nemcsak a levegő minőségére, hanem az emberek életminőségére ezen kívül álló területeken is hatnak. A háztartások egyharmadát érinti az energiaszegénység. A nehéz helyzetben lévők egyszerűen mindent eltűzelnek, ami ég, hiszen ha a fázás, sőt adott esetben a fagyhalál - hiszen tudjuk, hogy évente százszámra fagynak meg emberek Magyarországon a saját lakásukban -, tehát ha a fagyhalál és a káros anyagokkal való tüzelés között kell választani, nyilván mindenki a mindenáron való fűtést választja. Évente tízezrek halnak meg Magyarországon a légszennyezés miatt, az első számú halálokok közé került ezzel. Egy kisebb város lakosságát veszítjük el minden évben a por és a korom miatt. Elképesztő módon nő a szén-dioxid- és egyéb üveg-házgáz-kibocsátás is ezzel párhuzamosan.

Magyarországon, miközben Orbán Viktor azt mondja, sőt Áder János is úgy tesz, mintha nagyon kényelmes helyzetben lennénk és nem lenne felelősségünk, nem lenne feladatunk ebben az ügyben, csak azért, mert a kilencvenes évek elején a nagyon szennyező és egyébként rossz hatékonyságú nagyipari termelés összeomlott és emiatt csökkent a magyarországi kibocsátás, szóval, csak ezért úgy tesznek, mintha nem lenne dolgunk, mintha kényelmesen hátradőlhetnénk, mintha könnyedén teljesítenénk azokat a kritériumokat, amelyeket az EU maga elé szabott. Innentől kezdve mintha nem lenne dolgunk a légszennyezés és a klímaváltozás elleni küzdelemmel.

Ehhez képest az EU most szerencsére meglehetősen bátor és ambiciózus üzemmódra kapcsolt. Jávor Benedek és más harcos zöldpárti képviselők nyomására most, március 14-én fogadott el az Európai Parlament egy olyan határozatot, amely alapján az EU kibocsátáscsökkentési céljait 2030-ra 40 helyett 55 százalékban határozza meg, illetve 2050-re a nettó nulla, tehát a teljes klímasemlegesség célját tűzi ki az Európai Unió elé, és erre szólítja fel a tagállamokat. Volt szerencsénk a héten Orbán Viktorral erről is eszmét cserélni. Ő azt mondta, hogy lassan a testtel, várjuk meg, hogy mit tartalmaznak az egyes nemzeti cselekvési tervek 2020-ra vonatkozóan, és ha azok nem mutatkoznak elég ambiciózusnak, ha azokat összesítve nem látjuk, hogy az EU-s célkitűzések elérhetőek, akkor majd kezdjük el gondolkodni.

Jávor Benedek és a Párbeszéd éppen ellenkezőleg véli ezt. Úgy gondoljuk, hogy az első, hogy meghatározzuk a célokat, közösen uniós szinten kell meghatároznunk a klímavédelmi harc céljait és ehhez kell hozzáigazítani a tagállami vállalásokat, a tagállami cselekvési terveket. Tehát innentől kezdve nem az a fel-

adatunk, hogy az eddigi business as usual alapon valamit legyártunk, és akkor elsüllyesszük majd a papírlerekatban, hanem hogy megnézzük, miként járulhatna hozzá Magyarország ahhoz, hogy teljesítsük ezeket az újabb ambiciózus, de létfeltételt jelentő vállalásokat, hogyan érhetnénk el Magyarországon és az Európai Unióban egyaránt azt, hogy 2050-re a teljes klímasemlegesség, a nettó nulla klímapolitikája, illetve kibocsátási politikája legyen meghatározó.

Ennek megfelelően olyan programokat kellene kidolgozni, amelyek nemcsak a kötelező feladatok kipipálását jelentik, hanem valódi cselekvést indítanak el. Erről szól Jávor Benedeknek a „Zöld Magyarország energia útterve”, erről szól az a zöldforradalom, erről szól az a zöldátállás, az a green new deal, amit szerte a világon baloldali és zöldpártok egyre keményebben és egyre határozottabban képviselnek, amely egyszerre teremti meg az átállás lehetőségét, fordítja visszajára a klímaváltozást és alkalmazkodik a megváltozott életkörülményekhez, egyszerre érvényesíti a társadalmi igazságosságot ebben a folyamatban, és koncentrálna arra is, hogy új munkahelyeket teremtsen és olyan új gazdasági struktúrát hozzon létre, amely az emberek életminőségét szolgálja, amely nem a profit, nem a növekedés mindenáron való hajszolásáról, hanem a gazdaság valódi értelméről, valódi céljáról szól, arról, hogy a társadalmi igényeket a környezeti lehetőségekkel összhangban kielégítse. Erről szól ez a zöldfordulat, amit mi képviselünk, és amely teljes elmentében van az Orbán-kormány mai politikájával.

Azt gondoljuk, hogy erről a zöldfordulatról kéne szólnia a magyarországi viták jelentős részének, a magyar parlamenti munka nagy részének is. Ehhez képest ilyen jogharmonizációs feladatokkal, sőt, ahogy az előterjesztő fogalmazott, jogharmonizációs kötelezettségekkel tudják le a témával való foglalatosságukat. Ennél sokkal több kell, ennél nagyobb kezdeményező-készség kell, ennél nagyobb bátorság kell, ennél több felelősség kell, ennél több felkészültség kell. Ez az, amire az ellenzék és mi, a Párbeszéd vállalkozunk, és ez az, amit a Fidesz-kormány, úgy látszik, nem képes teljesíteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Kétperces felszólalásra nem jelentkezett senki. Hasonlóképpen viselkednek a jelen lévő képviselők normál szókérés esetében is.

Így aztán nem marad más, mint hogy megkérdezzem, kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Senki sem jelentkezik.)* Megállapítom, hogy nem. Minthogy további felszólalásra senki nem jelentkezett, az általános vitát lezárom.

(13.20)

Államtitkár urat mint előterjesztőt illeti a reagálás lehetősége. Kíván-e ezzel élni? *(Dr. Kaderják Péter: Igen.)* Parancsoljon!

DR. KADERJÁK PÉTER innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Mindenekelőtt azzal kezdeném, hogy nagyon örülök annak, hogy a törvényjavaslattal kapcsolatban gyakorlatilag minden hozzászóló hangsúlyozta és kifejezte azt az igényét és elgondolását, hogy a klímavédelem kérdését támogatni kell, és azokat a döntéseket, azokat a javaslatokat, amelyek ebben a témakörben az Országgyűlés elé kerülnek, alapvetően támogatják. Természetesen ki-ki eltérő vérmérséklettel nyilatkozott ebben az ügyben, de számomra, aki ezért a területért felelős államtitkár vagyok, mindenképpen inspiráló, hogy a klímaváltozás kérdése ilyen értelemben egységes módon támogatásra kerül itt az Országgyűlésben.

Magával az előterjesztéssel kapcsolatban nagyon kevés dolgot említenék, hiszen lényegében a klímavédelmi tárgyú jogharmonizációs intézkedésekhez érdemi megjegyzés nem érkezett. Sokkal inkább az a vita kezdett el kibontakozni a hozzászólásokból, amit lényegében december 12-én folytattunk volna le ugyanitt az LMP kezdeményezésére. Szeretném felidézni, akkor sor került volna egy politikai vitanapra a klímapolitika témakörében, ahol a kormány részéről is egy nagyon alapos felkészüléssel indultunk neki annak, hogy ezt az egész ország számára fontos politikai vitát lefolytassuk.

Ezt a vitát akkor elmosták az egyéb politikai események, és nem valószínű, hogy a mostani pillanat alkalmas arra, hogy ezt a vitát lefolytassuk, úgyhogy nagyon sok olyan felvetésre, amit akkor megbeszélhettünk volna, most nem tudok reagálni, sőt azt hiszem, nem is alkalmas, hogy reagáljak. Úgyhogy igazából néhány olyan kérdés van, mielőtt a földgáz biztonsági készletezésének a kérdésére térnék, amit a klímavédelemmel kapcsolatban szeretnék azért megemlíteni.

Az első ilyen pont az, és itt a legutolsó hozzászólásra, Tordai Bence képviselő úr hozzászólására reagálnék, aki úgy fogalmazott, hogy Magyarország az EU rossz tanulója: ezt azért vissza szeretném utasítani. Azok a pontok, amiket ezzel kapcsolatban a képviselő úr felsorolt, azt bizonyítják, hogy inkább a képviselő úr rossz tanuló, nem járt el olyan órákra, ahol azok az információk rendelkezésre álltak volna, hogy mi történik ebben a témakörben Magyarországon.

Nincs felelős tárcája a klímapolitikának: van, nevezetesen én képviselem a klímapolitikai területnek az államtitkári szintű vezetését.

Az EU rossz tanulója vagyunk: ez is egy óriási tévedés, a magyarországi üvegházgáz-kibocsátás egy főre jutó mennyisége 2 millió tonnánál kevesebb, mint az európai átlag. 2030-ra abban a bizonyos nemzeti energia- és klímatervben teljes mértékben az Európai Unió vállalásaival összefüggésben legalább 40 százalékos üvegházgáz-kibocsátás-csökkenést vállaltunk a '90-es bázishoz képest.

Betiltottuk a szélenergiát. Ha valaki utazik Bécsbe, látja, hogy forognak a szélkerekek, nem tiltottuk be a szélenergiát. Az erőforrásokat más megújuló

energiaforrásokra koncentráljuk, mint ahogy minden ország: ahol a szél fúj, ott a szélenergiára, ahol a nap süt, ott inkább célszerű a napenergiára koncentrálni a meglévő forrásokat; és sorolhatnám azokat a - hogy is mondjam csak? - félrevezető állításokat, amiket Tordai Bence itt megjegyzett.

Annyit tennék még hozzá, hogy a kormány oldaláról általában a forradalmakat nem szeretjük, sokkal inkább a kiegyensúlyozott, konzervatív megoldásokat. Lényegében azt szeretnénk elérni, hogy a gazdaság növekedésével kapcsolatos célok és a klímavédelem céljai között megtaláljuk azt az egyensúlyt, amikor technológiásan, költséghatékonyan és igazságosan tudjuk a klímavédelem egyébként kiemelten fontos kérdéseit elérni közösen. Ezzel kapcsolatban szeretnék arra utalni, hogy a folyamatban lévő éghajlatváltozási cselekvési terv, a nemzeti energia- és klímaterv döntően és alapvetően veszi figyelembe a klímaváltozás, a klímavédelem, az éghajlatvédelem követelményeit.

Az energiaszektor átalakításában a klímavédelmi célokat úgy igyekszünk elérni, hogy az egyben az ellátásbiztonságot szolgálja, növelje a hazai energiaellátás biztonságát és a fogyasztók rezsiköltségeinek a mérséklését is szolgálják. Ott olyan terület van, amely kiemelten az energia- és klímapolitikánk fókuszában van, és ez itt elhangzott nagyon sok hozzászólásból, tehát azt gondolom, hogy sokat meríthetünk abból a támogatásból és javaslatokból, amelyek már elhangoztak.

Ez az öt pont: az energiahatékonyság növelése, a megújuló energiaforrások támogatása, a közlekedés-zöldítés, a nukleárisenergia-hasznosítás és a szén-, illetve lignittüzelés lehetőség szerinti kiváltása. Itt hangsúlyoznám még egyszer, hogy a kormány részéről - ami a következő napirendi ponthoz is kapcsolódik - a nukleárisenergia-hasznosítás kérdését alapvetően klímavédelmi területnek tekintjük. Ma Magyarországon a villamosenergia-termelés 60 százaléka karbonsemleges, Magyarországon ebből 50 százalékot a nukleárisenergia-termelés és 10 százalékot a megújulóenergia-termelés ad. Itt elhangzott a francia példa, a francia kollégákkal együtt dolgozunk azon, egyébként a Nemzetközi Energia Ügynökség keretein belül, hogy olyan politikákat alakítsunk ki, ahol az ambiciózus nukleáris- és megújulóenergia-hasznosítási megoldások együtt tudják szolgálni egymást, illetve tudják szolgálni a klímavédelmi céloknak az elérését.

Annyit a klímavédelmi kérdésekről, és ezen a ponton szeretnék kitérni arra, hogy hogyan is kerül a földgáz biztonsági készletezése az asztalra ebben a javaslatcsomagban. Itt elhangzott megint csak Tordai Bence részéről egy ilyen összeesküvés-elmélet típusú koncepció, miszerint a kormány célja bizonyos oligarchák háttérbe szorítása lenne. Itt szeretném jelezni azt, hogy ezzel teljesen ellentétben a javasolt módosításnak két fontos célja van: a földgázenergia-ellátási biztonságunknak az erősítése és a fogyasztói rezsiköltségek mérséklése.

Nyilván a képviselő urak és hölgyek számára is ismeretes, hogy Oroszország és Ukrajna között meglehetősen feszült helyzet alakult ki azzal kapcsolatban, hogy hogyan alakulnak a földgázellátási relációk 2019 vége után, amikor a két ország közötti szállítási szerződések lejárnak. Természetesen ez a vita közelről érinti Magyarországot, Magyarország gázellátási biztonságát is, és a kormány oldaláról mindent meg kívánunk tenni annak érdekében, hogy bármilyen, ezzel a vitával kapcsolatos kockázat elé menjünk. A kockázatkezelésnek az egyik kiemelt területe a hazai földgáz biztonsági készletezése.

Mint köztudott, Magyarország rendelkezik egy 1,2 milliárd köbméter kapacitású stratégiai biztonsági földgáztároló eszközzel, és a nevezett módosításoknak az a célja, hogy azok megvalósítása révén - tehát egyrészt, ami itt elhangzott, a stratégiai tárolással kapcsolatos költségfinanszírozás diszkriminációmentessé tételével, minden ipari fogyasztó által történő finanszírozásával, illetve a másik, nem említett pont, ami az előterjesztésben szerepel, a stratégiai tárolás költségének egy szabályozott felső korlát megállapításával - megteremtsük azt a pénzügyi fedezetet, amivel az említett 1,2 milliárd köbméter stratégiai gáztároláson felül akár további 200-450 millió köbméter földgázt tárolhatunk Magyarországon úgy, hogy közben a lakossági rezsiköltségek ne emelkedjenek.

(13.30)

Tehát még egyszer hangsúlyozom, erre a módosításra a hazai földgázellátás-biztonság és a fogyasztók rezsiköltségeinek biztosítása céljából van szükség, úgy, hogy minden ipari fogyasztó ennek az ellátásbiztonságnak a finanszírozásából egyenlő módon kivegye a részét. Ha az lett volna a célja ennek a módosításnak, amit Tordai Bence említett, akkor 2016-ban a kormány nem adta volna meg az említett Bige Lászlónak azt a kivételt, amelyet rövid időre, átmeneti jelleggel és a többi vegyipari vállalkozásnak megadott.

Most ennek az átmeneti kedvezménynek a visszavonását javasolja ez a módosítási kezdeményezés, még egyszer, annak érdekében, hogy a jövő évi és az azt követő gázellátás biztonsága a magyar fogyasztóknak garantált és költséghatékony legyen. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypartok sorában.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Tájékoztatom önöket, a módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény és a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006.**

évi LIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/5239. számon a parlamenti informatikai hálozaton elérhető.

Elsőként most megadom a szót ismét Kaderják Péter úrnak, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkárnak, aki a napirendi pont előterjesztője. Parancsoljon!

DR. KADERJÁK PÉTER innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az önök előtt lévő T/5239. számú törvényjavaslat egyrészt az atomenergiáról szóló CXVI. törvény, valamint azzal összefüggésben a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény módosítását foglalja magában.

Az atomenergiáról szóló törvény módosítási javaslat tartalmazza az ügyintézési határidők felülvizsgálatát az Országos Atomenergia Hivatal egyes eljárásaiban, valamint a tűzvédelmi szakhatósági eljárások esetén. Az ügyintézési határidők módosítására vonatkozó javaslat megfelelően biztosítja a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartására irányuló beruházás megvalósítását.

Az atomenergiáról szóló törvény módosításához kapcsolódóan szükségessé vált a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény módosítása is, amelynek alapján az Országos Atomenergia Hivatal ügyintézési határidejére az atomenergiáról szóló törvényben előírt ügyintézési határidő alkalmazandó. Az ügyintézési határidők módosítására vonatkozó javaslatok nemcsak a határidők meghosszabbítását jelentik, hiszen egyes engedélyezési eljárások esetén a hatályos rendelkezéseknél rövidebb ügyintézési határidőt állapít meg a törvényjavaslat, attól függően természetesen, hogy milyen eljárásról van szó.

A tűzvédelmi szakhatósági eljárásokkal kapcsolatban az ügyintézés határidejének módosításán túl az atomenergiáról szóló törvény módosítása javaslatot tesz arra, hogy az új atomerőművi blokkokkal kapcsolatos beruházás esetén tűzvédelmi szakhatósággént a katasztrófavédelem helyi szervei helyett a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósága járjon el, amellyel biztosított a legmagasabb szintű szakmai részvétel az engedélyezési eljárásban.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény hatálybalépésével összefüggésben az atomenergiáról szóló törvény olyan további kiegészítő eljárási szabályokat foglal magában, amelyeket az Ákr. nem szabályoz. Az Ákr. szerint e jogintézményeket ágazati törvény meghatározhatja, ha az adott szakterületeken azok alkalmazása szükséges. Ennek alapján az atomenergia-felügyeleti szerv, az Országos Atomenergia Hivatal eljárásaiban nagyszámú ügyfél

esetén hirdetményi úton történő kapcsolattartásra ismét lesz lehetőség, amennyiben az Országgyűlés a javaslatot támogatja.

Részletszabályokat tartalmaz a törvényjavaslat továbbá a részletekben történő teljesítésre, a fizetési kedvezményre, valamint a meghatározott cselekmény teljesítésére vonatkozóan. E jogintézmények esetén garanciális szabály, hogy az engedélyes biztonsági elemzéssel igazolja, hogy rajta kívül álló ok miatt nem tudja a meghatározott cselekményt határidőre teljesíteni, akkor sem csökken a nukleáris biztonság szintje a késedelem miatt.

Tisztelt Országgyűlés! A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény megfelelő alkalmazásához szükséges módosításokat is magában foglalja az atomenergiáról szóló törvény módosítása. A szankciótörvény szerint a szankció kiszabására a fokozatosság elve alapján a jogsértés jellege és súlya szerint kerül sor.

A javasolt szabályozás szerint az Országos Atomenergia Hivatal a jogszerű állapot helyreállításáig az engedélyest a tevékenység végzéséről is eltilthatja, valamint a szankciótörvénnyel összhangban módosul a törvény, amely szerint az atomenergiáról szóló törvény hatálya alá tartozó eljárásokban a közbiztonságra és a nukleáris biztonsági követelményekre tekintettel elkobozásnak helye van. Az elkobozás az atomenergia alkalmazójával szemben is elrendelhető, lényegében a szankciótörvény által lehetővé tett eszközökkel a javaslat az Országos Atomenergia Hivatalt fel kívánja vértetni.

Az atomenergiáról szóló törvény kiegészül azzal a rendelkezéssel, hogy ha a nukleáris létesítményben történő foglalkoztatáshoz már nem szükséges közbiztonsági engedély, például azért, mert a munkavállaló munkaviszonya megszűnt, vagy feladatköre, beosztása, munkaköre olyan módon változott, hogy ahhoz már nem szükséges közbiztonsági engedély, ezt az engedélyes köteles legyen bejelenteni a rendőrségnek. A rendőrség a bejelentést követően intézkedhet a közbiztonsági engedély visszavonásáról. A törvényjavaslat tartalmaz továbbá egyéb jogtechnikai jellegű, kisebb terjedelmű pontosításokat is.

Mindezek alapján kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy a T/5239. számú törvényjavaslatot megtárgyalni és támogatni szíveskedjen. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként a Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka, Varga Gábor képviselő úr mondhatja el a véleményét. Parancsoljon!

VARGA GÁBOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy az államtitkári expozéban hallhatták, az önök előtt fekvő törvényjavaslat két korábbi törvény módosítását tartalmazza. Egyrészt az atomenergiáról szóló

1996. évi CXVI. törvény, másrészt a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény módosításait foglalja magában.

A törvényjavaslat fontos eleme, hogy az atomtörvény meghatározza azokat a szakhatóságokat, amelyek az Országos Atomenergia Hivatal eljárásaiban közreműködhetnek. A törvény tűzvédelmi szakhatóságként a katasztrófavédelem helyi szerveit jelöli ki. A Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartására irányuló és az azzal kapcsolatos beruházások komplexitása különös szakértelmet igényel, így indokolt, hogy ezekben a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyekben a szakhatósági eljárásokat a központi szerv, azaz a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósága folytassa le

(13.40)

Tisztelt Országgyűlés! A Paksi Atomerőmű Magyarország villamosenergia-termelésének alappillére. A hazai éves áramtermelés több mint felét az atomerőmű adja úgy, hogy olcsóáram-garanciát vállal. Emellett a hazai szén-dioxid-mentes villamosenergia-ellátás meghatározója, amely fenntartható módon járul hozzá a levegőtisztaság megőrzéséhez.

A Paksi Atomerőmű küldetése a biztonságos, megbízható, olcsó és környezettudatos villamosenergia-termelés. A módosítások elfogadását az indokolja, hogy az egyes eljárási törvényekkel összhangban kiegészítő szabályok megalkotása, illetve a szabályozás összhangjának megteremtése szükséges.

A javaslatok továbbá az ügyintézési határidők felülvizsgálata alapján is szükségesek, hogy megfelelő idő álljon a hatóság, szakhatóság rendelkezésére. A módosítások szükségességének indokában az áll, hogy az új atomerőmű egyes engedélyezési eljárásaiban a hatóság, illetve a szakhatóság részére rendelkezésre álló ügyintézési határidő nem elegendő.

Az atomtörvény módosítása arra tesz javaslatot, hogy az eltérő ügyintézési határidő álljon a hatóság rendelkezésére aszerint, hogy az engedélyes benyújtotta-e az előzetes biztonsági tájékoztatót. Figyelemmel arra, hogy a Paks II. Zrt. már korábban benyújtotta az előzetes biztonsági tájékoztatót az Országos Atomenergia Hivatal részére, így a tervezett módosítás szerinti 12 hónapos ügyintézési határidő fog vonatkozni a létesítési engedély-kérelem elbírálására, amely szintén egy alkalommal indokolt esetben három hónappal meghosszabbítható.

Tisztelt Ház! Az önök előtt fekvő törvényjavaslat a kormány fő célja, hogy összhangot teremtsen az atomtörvény és az eljárási törvények között. Véleményem szerint a törvényjavaslatban foglalt módosítási javaslatok megfelelően szolgálják a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásával kapcsolatos beruházás megvalósítását, ezért kérem a tisztelt képviselőtársaimat, hogy a Fidesz-frakcióhoz hasonlóan támogassák

a javaslatot. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmüket. *(Szórványos taps a Fidesz soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kepli Lajos képviselő úr, a Jobbik vezérszónoka a következő felszólaló. Parancsoljon!

DR. KEPLI LAJOS, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Jó néhány politikai és szakmai vitát is lefolytattunk már itt az Országgyűlésben az elmúlt időszakban a Paksi Atomerőmű kapacitásbővítéséről vagy inkább -fenntartásáról, kinek hogy tetszik, mind a két kifejezés elterjedt a hazai sajtóban; inkább a fenntartás talán a célszerűbb, hiszen hosszú távon a jelenlegi blokkoknak a kiváltásáról van szó, némi-nemű teljesítménynöveléssel egyetemben.

Ennek kapcsán a politikai és a szakmai véleménye a Jobbik Magyarorszáért Mozgalomnak nem mindig egyezik meg, hiszen politikai szempontból nagyon sokszor és sokat bíráltuk a megkötött kétoldalú megállapodást, annak a titkosítását, és elmondtuk a számunkra nem megismerhető részekkel kapcsolatos bizonytalanságunkat, ami a mai napig is bennünk van, és ami továbbra is az egész beruházást úgy összességében, annak az elfogadhatóságát bizonytalanná teszi, és nemcsak számunkra, hanem a társadalom jelentős többsége számára is. Hiszen ma már sajnos ezekkel a kétes kérdésekkel sikerült azt elérni, hogy nemcsak a Paks II. beruházás, hanem úgy általában a nukleáris energia megítélése a társadalomban változott, és nem pozitív irányban változott, legálábbis az erről szóló felmérések alapján.

Azt is tudni kell, hogy a Jobbik a kezdetektől fogva, megalakulásától, 2003-tól kezdve a nukleáris energiát mint reális alternatívát támogatta, a magyarországi energiamixben való megjelenését, és a jelenlegi működő Paksi Atomerőmű blokkjait egy biztonságos erőműnek tartja. Műszaki hibák természetesen mindenhol előfordulnak, de azoknak a szakembereknek köszönhetően, akik az elmúlt harminc évben vezették ezt az erőművet, hála istennek, és le is kell természetesen kopogni, normál üzemmenet szerint, kisebb műszaki problémáktól és veszélyhelyzetektől eltekintve működött ez a létesítmény. És nagyon reméljük, hogy ez a jövőben is így lesz, hiszen a blokkok üzemidő-hosszabbítást kaptak, és ezek az üzemidő-hosszabbítások 2032 és 2037 között fognak lejárni, tehát akkor fogják leállítani folyamatosan a négy blokkot. És természetesen annak idején, 2012 környékén, amikor az orosz-magyar államközi szerződés megkötöttet, mi itt a parlamentben támogattuk, hogy a jelenlegi blokkok kiváltására új blokkok létesüljenek. A politikai körülmények azóta változtak meg jelentősen, és azóta vált rendkívül bizonytalanná ennek a szerződésnek és ennek a beruházásnak a támogatottsága részünkről. Sajnos a helyzet olyan, hogy javarészt olyan körülmények miatt, amelyeket nem ismerhetünk a szerződésre vonatkozó titkosítások miatt, de amik napvilágra kerültek, azok nem feltétlenül

erősítették bennünk azt, hogy ez egy támogatható projekt volna, így jelen pillanatban minimum kérdéses a hozzáállásunk.

Azonban ha szakmailag nézzük, a jelenlegi kormánypartok és a kormányzat felelőssége, hogy ez a projekt megvalósul, nem valósul meg, mikor valósul meg, milyen határidőkkel, milyen feltételekkel, milyen szakmai minőségben, és ahhoz bizony szükséges, hogy meg hozzák azokat a rendelkezéseket, amelyeknek az egyik példája az előttünk fekvő módosítási javaslat, amely rendelkezik a szakhatóságok kérdésköréről. Természetesen az, hogy egy ilyen súlyú kérdésben, egy ilyen kiemelt nemzetgazdasági beruházásnak számító kérdésben, mint egy atomerőművi blokk, a tűzvédelmi szakhatósági feladatokat egy központi szerv, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság lássa el, ez teljesen helyénvaló, ebben semmiféle kivétlnivalót nem találunk. A kifogásaink, amiket minden alkalommal elmondunk, inkább politikai és nem annyira szakmai jellegűek.

Nagyon sajnáljuk azt, hogy bár egyre jobban fel-törekvőben vannak a megújuló energiaforrások, nemcsak Magyarországon, hanem úgy általában Európaszerte vagy világszerte, még mindig bizonytalan annak a kérdésnek a megválaszolása, hogy Magyarország középtávon mivel fogja a villamosenergia-szükségletét fedezni.

Az előző napirendi pontnál egy klímavédelmi szempontból rendkívül általános vezérszónoki felszólalást mondtam, most ennyire nem akarok azért az általánosságok irányába elmenni, nagyjából maradnék a törvényjavaslatnál, de azért mégiscsak felvetődik ilyenkor a kérdés, ha Paks II. szóba kerül, hogy azt az akár 8-10 ezer megawattnyi kapacitást, ami hiányozni fog Magyarországi energiamixéből a kiöregedő erőművek kapcsán, hogyan fogjuk tudni pótolni. Mert 2400 megawatt, ha meg is valósul ez a beruházás, a jelenlegi 2000 megawattnak a pótlása, illetve némileg növelt teljesítmény, de ezenkívül még azért jelentős villamosenergia-szükséglet fog fennállni, amit tisztán a megújuló energiákból jelen állás szerint nem fogunk tudni fedezni, és fennmarad a kérdés, hogy akkor ez hogyan lesz. Volt itt már szó - fantáziálás szintjén nyilván - ötös meg hatos paksi blokkokról, volt szó gáz-motoros erőművekről, minden más egyébről; nyilván ez nem egy energiapolitikai vitanap, tehát nem erre szeretnénk most választ kapni az államtitkár úrtól, inkább csak az ezzel kapcsolatos álláspontunkat vagy kétségeinket szeretném e vita kapcsán ismertetni.

Égészen természetes, hogy ha egy ilyen beruházás megvalósul, akkor az egy nemzetgazdaságilag kiemelt beruházásként valósul meg, azonban elég jelentős csúszás történt a megvalósítás tekintetében már az engedélyezési szakaszban úgy, hogy még egyetlen kapavágás sem történt a beruházás kapcsán. Korábban szó volt róla, 2018 tavaszán, hogy megtörténik majd az első - idézőjelben - kapavágás, tehát a felvulnási épületek területén majd valamiféle munkavégzés megkezdődik. Én jártam ott az ősz folyamán, és semmiféle munkavégzésnek a nyomát nem láttam, és

valószínűleg a mai napon sem láthatnám, merthogy ez továbbra is várat magára. Jelen állás szerint 2020 talán az, amikor megkezdődhet, de egyre tolódik ki nyilván ezzel a lehetséges átadásnak az időtartama is, ami előbb-utóbb, ha a késés, a csúszás olyan mértékű lesz, akkor egybecsúszhat a jelenlegi blokkok leállítással.

(13.50)

Tehát nem lesz az az átmeneti időszak, amelyben egyszerre fog Paks I. és Paks II. termelni. Bár az is kérdés volt, hogy azzal a villamosenergia-mennyiséggel mit tudnánk kezdeni, amikor együtt üzemel Paks I. és Paks II. Természetesen nem egy szabályozható erőműről van szó. Akkor a leggazdaságosabbak a reaktorok, ha maximális teljesítményen üzemelnek, akkor tudják a legjobb teljesítményt leadni, és a legjobb villamosenergia-költséget is akkor lehet elérni vele. Ezért is kérdés az, hogy egy ilyen zsinórban termelő létesítmény, amiből 2000 megawatt Paks I. és 2400 megawatt Paks II., azaz 4400 megawatt összesen, ha párhuzamosan üzemelne, ezt hogyan tudná a rendszer ellátni. De úgy néz ki, hogy ez a kérdés nem fog felmerülni, mert ahogy tolódik ki a megvalósulás, egyre kisebb lesz az az intervallum, amiben ez a kérdés felmerülhetne, vagy megvalósulhatna a párhuzamos üzemelés.

Habár kiemelt nemzetgazdasági szempontból a beruházás, azért a csúszást mégsem az ügyintézési határidők csökkentésével kell behozni. Azt hiszem, hogy ebben egyetérthetünk, hiszen az a biztonság rovására mehet, ha az engedélyezési határidőket egy bizonyos határon túl csökkentik, és a hatóságnak fizikailag sincs ideje arra, hogy az egyes engedélyezési dokumentációkat érdemben áttanulmányozza. Azt hiszem, hogy egy atomerőmű esetében ezeknek a határidőknek nagyon nagy fontossága van. Még csak az engedélyezésnél tartunk, illetve a létesítési dokumentációknál, s majd annak idején az üzembe helyezésre vonatkozó eljárásokra is vonatkozik el, bár azt hiszem, hogy addig még jó néhány parlamenti ciklust lehúzunk ebben az Országgyűlésben, vagy lehúznak a mindenkori képviselők.

Összességében, s akkor ezzel is zárnám a mondanóm, ez a dilemma továbbra is fennáll a részünkről, mivelhogy politikailag kevésbé tudjuk magát az egész eljárást és a Paks II.-beruházást támogatni. Szakmai megalapozottságát a magyar villamosenergia-rendszerben látjuk, ezért valószínűleg ezen törvényjavaslat kapcsán is, ahogy az utóbbi időben bevett szokásunk volt, e miatt a kettőség miatt a tartózkodás álláspontjára fogunk helyezkedni. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Aradszki András képviselő úr, a KDNP vezérszónoka következik. Parancsoljon!

DR. ARADSZKI ANDRÁS, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt

Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Az előttünk fekvő törvényjavaslat tulajdonképpen 2014 óta folyamatosan aktuális javaslatként van itt a törvényhozás keretei között, ugyanis 2014-ben hozott a tisztelt Ház egy felelősségteljes döntést, amikor elfogadta a magyar-orosz államközi megállapodást itt, a Ház falai között, amely szabályozza a Paksi Atomerőmű kapacitás-fenntartásához szükséges atomerőmű-beruházást. Tehát mindenki megismerhette ennek a szerződésnek a tartalmát, sőt továbbmegyek, mindenki megismerhette a finanszírozásról kötött külön államközi megállapodás tartalmát. Tehát a Ház nyilvánossága előtt folyt le a vita, hogy mit tartalmaz a létesítésről szóló államközi megállapodás, és milyenek a létesítést finanszírozó megállapodás feltételei. Nyilvánvaló, hogy ezek a megállapodások meghatározzák azt, hogy nekünk köteleességünk, helyesebben érdekünk, hogy egy olyan atomerőművet építsünk, amely hosszú távon garantálja az elektromos energia ellátását számára, a magyar fogyasztók számára.

(A jegyzői székben Tordai Bencét dr. Varga László váltja fel.)

Miért is van erre szükség? Elsősorban azért, mert a magyar erőművi állomány kimenőfélben van, és emellett szükséges az is, hogy megfelelően helyettesítsük ezt a kapacitást, ezt a termelőképességet, és olyan szempontok mellett tegyük ezt meg - az előző napirendhez is kapcsolódva -, hogy a klímavédelmi szempontoknak is a legjobban meg tudjunk felelni az energiatermelés területén. Hozzá kell tenni, hogy a klímaváltozás legnagyobb okozója maga az energiatermelés és -felhasználás. Ez utóbbiba természetesen beleértendő a közlekedés is, de önmagában véve az energiatermelés, amely a világon ma jellemzően, több mint 60 százalékban fosszilis alapon történik, jelentős hozzájárulást ad a klímaváltozásokhoz, és hiába törekszik a fejlődő világ, beleértve Kínát is, hogy kiváltsa ezt az okot, ettől függetlenül minden országnak - ahogy az előző napirendnél is mondtam -, minden nemzetnek hozzá kell járulnia a klímavédelemhez. Ennek egyik nagyon fontos eszköze az atomenergia felhasználása, az atomenergiából származó elektromos áram szélesebb hozzáférési lehetősége.

Ezzel minden releváns nemzetközi szervezet egyetért. Elég, ha a Nemzetközi Energia Ügynökség anyagaira utalok. Azokban világosan látható, hogy a klímaváltozásnak egyetlen eszköze van, a dekarbonizált energiatermelés. A dekarbonizált energiatermelésnek pedig megkerülhetetlen része, bázisa, alapja az atomenergiával történő elektromos áram előállítás, és ezt kiegészíti az időjárásfüggő megújuló energiáknak az a köre, amit fel lehet használni az adott ország területén, Dániában a szelet, Magyarországon és a dél-európai országokban elsősorban a napenergiát. Tehát ezek az indokok. S akkor még nem is említettem az OECD Nukleáris Energia Ügynökséget, amely szintén ezen az állásponton van. Azt lehet mondani, világszerte elfogadott dolog, hogy nukleáris

energia nélkül nem tudunk eredményesen fellépni a klímaváltozással szemben, nem tudjuk megállítani azokat az egészségtelen folyamatokat, amelyektől mindannyian joggal és elővigyázatosan tartunk.

S miért kezdtem el '14-től? Mert amikor '14-ben meghoztuk ezt a döntést, akkor hatályban volt az 1996-ban elfogadott, atomenergiáról szóló törvény, amely törvényt még Horn Gyula miniszterelnök úr kormánya terjesztett elő. Értelemszerű, és nem bántólag mondom, hanem tényszerűen, hogy 1996-ban a törvényalkotóknak nem volt meg az a tapasztalatuk, hogy hogy kell egy atomerőművet felépíteni, milyen eljárási szabályokkal kell segíteni az építkezést, vagy milyen szabályokkal kell megfelelő garanciákat be rakni a rendszerbe, hogy az jogszerű, tényszerű és ok-szerű megvalósulását eredményezze az atomerőmű-nek. 1982-ben fejeződött be az első négy paksi blokk építése, azt követően a '96-os törvény nem tudta már lekövetni az időközben megváltozott biztonságtechnikai követelményeknek megfelelő módon, hogy hogy is kell építeni egy atomerőművet, és azt hogy kell a jog-szabályi környezetbe belehelyezni, milyen szabálya-zási feltételeket kell alkalmazni.

Már az előző időszakban, tehát 2016-ban is elkezdődött az atomenergiáról szóló törvénynek egy ilyen irányú módosítása. Ennek keretei között került be a rendszerbe az előzetes biztonsági jelentés, amelynek következtében lehetőség nyílt a beruházó számára, hogy ezt elkészítse, és ezáltal megkönnyítse minden-féle elköteleződés nélkül magának a hatóságnak a munkáját. De közbejött az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény, amely sok tekintetben át-írta az atomenergia felhasználásához szükséges erőmű építésének eljárási szabályait.

Az előttünk lévő törvényjavaslat lényegét tekintve ezt orvosolja, amikor azokat az intézkedéseket teszi rendbe, amelyek az ügyintézési határidőkre vonatkoznak, és már meglévő eljárási jogban megtalálható jogintézmények alkalmazhatóságát teszi tisztába. Ilyen például a hirdetményi úton történő kézbesítés, ilyen az elkobzással kapcsolatos szabályok alkalmazhatósága, ilyen a tevékenységtől való eltiltás alkalmazhatósága. Ezeket teszi rendbe az előttünk lévő törvényjavaslat, remélhetőleg, és biztos vagyok benne, hogy a gondos előkészítés következtében hosszú távú alkalmazhatóságát segítve elő a törvény leírt szövegének.

Én remélem azt, és biztos vagyok abban, hogy azt a célt, ami mögött ez a törvény van, hogy a biztonsági szakmai követelmények csorbulásának veszélye nélkül biztosítja az eljárási rendet, ezt ez az előttünk lévő törvényjavaslat biztosítani fogja, illetve szolgálni tudja.

(14.00)

Hozzá kell tenni, hogy ha megnézzük az eljárási határidőket, inkább hosszabbítás jellegű, inkább

megfelelő időtartamot biztosító szabályozás van ebben az előterjesztésben, amely az Országos Atomenergia Hivatal számára alapos megfontolásra és tárgyyszerű vizsgálódásra ad megfelelő időtartamot, mindezzel természetesen kihasználva az Ákr. egyéb rendelkezéseit. De kétségtelen, hogy például a kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításáról szóló törvénnyel kapcsolatos összhangot is megteremti. Ez esetben is a határidő hosszabbításáról van szó, amikor ezt a harmonizációt elvégzi a törvényjavaslat.

Tehát remélem, és egyben az előterjesztés szakmaisága miatt biztosnak is kell abban lennem, hogy az előttünk lévő, előterjesztett törvényjavaslat megfelelő kereteket biztosít az atomerőmű-beruházás biztonságos kivitelezése és mihamarabbi üzembe helyezése érdekében. Mert a jól előkészített hatósági munka garanciája annak, hogy a kivitelező meg tudja csinálni határidőre a célzott beruházást, illetve biztonságot is ad a kivitelező számára, ha az abban foglalt, mármint a hatósági döntésben foglalt rendelkezések betartása esetén a kivitelezésnek olyan akadálya nem lesz, ami a magyar energiaellátás biztonságát is veszélyeztetné.

Mindezeket összegezve a Kereszténydemokrata Néppárt támogatni fogja a benyújtott törvényjavaslat elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Én is köszönöm. Most pedig Tóbiás József képviselő úr, az MSZP vezérszónoka következik. Parancsoljon!

(Az elnöki széket Sneider Tamás, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

TÓBIÁS JÓZSEF, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Úgy tűnik, az új seprű jól söpör, a korábbi paksi bővítésért felelős államtitkárt, Aszodi Attilát január 15-én mentették fel, az új államtitkárt, Kovács Pál urat február elején már ki is nevezték, és lám, az új államtitkár a kinevezését követő második hónapban már meg is érkezik egy új törvényjavaslattal, ami az atomenergiáról szóló '96. évi törvény és a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény módosítását tartalmazza.

A Ház elé kerülő, 5239. számot viselő iromány, ami itt fekszik előttünk, az előterjesztő szerint elsődlegesen egyes eljárási szabályok felülvizsgálatával összefüggő javaslatokat, valamint technikai jellegű pontosításokat tartalmaz. Ha végignézzük, akkor a beterjesztett törvényjavaslat alapján változik az engedélyezésbe bevonandó szakhatóságok köre. Extrém rövid, 90 napos eljárási határidő lesz a radioaktív hulladék alkalmazására, tárolására és az A, B vagy C szintű védelmet igénylő szállítására vonatkozó fizikai védelmi rendszer fizikai védelmi terv alapján történő

engedélyezésére. Ilyen szintű engedélyezésre egyébként 12-18 hónap a határidő, tehát minimum egy vagy másfél év volt eddig.

Itt szeretném megjegyezni, hogy éppen Aradszki képviselőtársam mondta, hogy a gyorsítás lehetővé teszi egyidejűleg a biztonság megőrzését is, legalábbis nagyon bíz benne. Én is szeretnék bízni benne. Akkor az a költői kérdés marad csak fenn, hogy ha eddig valami másfél évig volt meghatározva egy jogszabályban, mert ez garantálta a biztonságos előkészítést, akkor mitől gondoljuk, hogy ezt most három hónap alatt is fogja tudni egy rendszer. Lehet, sőt ebből a szempontból bármit elbír egy papír, de azért mégiscsak a Paksi Atomerőműről beszélünk. 150 nap a containment engedélyezési határideje, miközben ez a reaktor fő védelmi rendszere.

Két hónap a határidő a nukleáris létesítménnyel és a radioaktív hulladék-tárolóval összefüggő építmények hatósági engedélyezése és ellenőrzése esetén. Az atomenergia-felügyeleti szerv az engedélyt visszavonhatja, vagy az engedély időbeli hatályát korlátozhatja, ha megállapítja, hogy az engedély megadása alapjául szolgáló nukleáris biztonsági, biztosítéki, védeltségi, valamint ionizáló sugárzás elleni védelemmel kapcsolatos körülmények megváltoztak, és az ebből fakadó kockázat mértéke növekedett. Eddig nem kellett kimondani a jelenlegi szabályozás szerint, eddig nem kellett kimondani a visszavonáshoz, hogy nőtt a kockázat. Elegendő volt, hogy a megváltozott körülmények miatt az építető bármikor előállhat egy költségcsökkentő vagy egy egyszerűsítő javaslattal, amire azt tudja mondani, hogy nem nő tőle a kockázat, és máris nem kell visszavonni az engedélyt. A beruházó a bíróságra részletfizetési kedvezményt kaphat a javaslat szerint.

A módosításokat a folyamatban lévő eljárásokra is alkalmazni kell. Ez önmagában nem meglepő, hiszen az elmúlt, közel 8-9 évben ez volt, vagy visszamenőleg, vagy érvényben lévő, jelenleg zajló ügyekre is érvényesítettek új jogszabályokat. Tehát e tekintetben a javaslat nem tér el az eddigi gyakorlattól.

Az világosan látszik, hogy a javaslat fő célja a hatósági engedélyezés felgyorsítása, amely egybevág azazal, amit államtitkár úrral szemben támasztottak. Ugyanis világossá vált, hogy az elmúlt egy évben, ahányszor itt az Országgyűlésben megfogalmazódott a paksi beruházással kapcsolatos időcsúszás, akkor vagy a miniszter, vagy az akkori államtitkár bőszen állította, hogy minden menetrend szerint, minden határidő szerint zajlik. Legalább ma már tudjuk, hogy itt van egy éves késés, és az államtitkár úr gőzerővel igyekszik behozni a lemaradást.

Ebből az következik, első kérdés többek között, óhatatlanul felvetődik, hogy az engedélyezési eljárások felgyorsítása veszélyezteteti vagy sem az épülő Paks II. atomerőmű működése kapcsán megjelenő biztonsági kérdéseket. Ugyanis azt lehet vitatni szakmailag, akár fenntartható fejlődési, akár zöld szempontból, hogy mely hasznos energia kell legyen a jövő energiája; egyet nem lehet vitatni: hogy egy ilyen kérdés

kapcsán elsősorban a magyar állampolgárok biztonságérzetét kell valós tényekkel megtámasztani, hogy ne legyen kérdés sem sehol, egyetlenegy politikai párt vagy civil szervezet részéről sem, hogy a jövőbeni működésnek a társadalom tagjaira, egyéneire ható negatív hatásai bármikor elfordulhatnak.

Ugyanis, ha az mindenki számára egyértelmű, hogy egy atomerőmű nem az a játékszer, amit évenként változtatgatunk, hiszen pontosan tudjuk, hogy még a jelenleginek is elég hosszú a működési ideje, egy ilyen típusú üzem működése fokozott odafigyelést és körültekintést követel meg. Ebben a tekintetben, úgy vélem, továbbra is aktuális az a korábbi véleményünk, amely szerint az új blokkok létesítésének előkészítésével, tervezésével kapcsolatban a kormány által az eredeti ütemtervhez képest összehozott több mint egyéves késést nem az engedélyezési eljárás felgyorsításával kellene behozni, mert az jelentősen növelheti azt a biztonsági kockázatot, amit szakmailag bizonyos szttenderdek szerint kialakítottak az elmúlt évtizedekben Európában, így Magyarországon is.

*(Dr. Simicskó Istvánt a jegyzői székben
Móring József Attila váltja fel.)*

Van egy mondás ebben a témakörben: lassan járj, tovább érsz. Mondhatnám úgy is, hogy lassan járj, tovább élsz. Mind a kettő igaz. Jó lenne, ha a kormány nem annak akarna megfelelni, hogy egy szerződésben amúgy éppen milyen vállalásai vannak, mert lehet, hogy vannak objektív vagy szubjektív körülmények, amelyek arra készítetik, hogy igenis felülírja ezt a megállapodást, még akkor is, ha ez neki amúgy többletköltségbe kerül. Miközben, szeretném mondani, vannak előnyei önmagában egy atomerőműnek, CO₂-kibocsátás, folyamatos az áramtermelés. Hátrányai is vannak, egyszerre jön a tőkeköltség, hulladékkezelés kockázatai. És vannak amúgy társadalmi, jövőbeni és egyéb racionális mérlegelési szempontok is. De bármelyiket is nézzük, csak jó előkészítés, széles körű vita esetén szabad egy ilyen, hosszú évtizedekre meghatározó döntést meghozni.

A megfelelő felhatalmazás nélkül megkötött megállapodást finanszírozó orosz hitel kamata jelenlegi ismereteink szerint 3,95-4,95 százalék között mozog. Csak jelzem, miközben ebben a Házban szinte szttenderd a kormánypárt részéről, ma kivételes eset van, mert nem hallhattuk az elmúlt nyolc évét - így kilenc év kormányzás után van ebben valami üdítő, enyhe malícia -, de azért én is hadd jegyezzem meg, hogy a válság idején felvett IMF- és EU-hiteleknel magasabb orosz hitelről beszélünk. Tehát miközben akkoriban mást sem hallottunk az akkori ellenzektől, hogy ez milyen adósságsapda, és milyen rossz megállapodás kötött, jelzem, ez rosszabb, mint az IMF- és EU-hiteleké volt, és a megtérülése is több mint kétszáz. Valószínűleg többbe fog kerülni a beruházás, már csak a csúszásból adódóan is, az eredetileg tervezett 12,5 milliárd eurónál.

(14.10)

Ezt az úgynevezett devizahitelben meglévő adósságot... - éppen ma olvastam Kovács Árpád, a Költségvetési Tanács elnökének azt a nyilatkozatát, hogy 2021 környékére valamiféle válság körvonalazódik, és milyen jó, hogy a magyar állam adósságszolgálati és államadóssága nagymértékben csökken, amit persze lehet vitatni, ez csak matematika kérdése, de a lényeg az, hogy ez az összeg például konkrétan nem segíti az államadósság csökkentésének az ütemét.

Fenntartjuk azt a javaslatunkat, hogy igazándiból egy biztonságérzetet nemcsak szakmailag, hanem társadalmilag is megalapozó népszavazás tehetné helyre. A szerződés nyilvánossága adhatná meg azt a politikai bizalmat, a társadalom népszavazása adhatná meg azt a típusú úgymond stabilitást, amelyben ez a nagyon komoly szakmai kérdés nem válna máról holnapra akár politikai pártok csetepatéjává. És persze, lehet azt mondani, hogy majd a szavazás végén megvan a kétharmad, és akkor önök elfogadják, de higgyék el, hogy a társadalom ötven év múlva is itt akar élni, ebben az országban, és neki ötven év múlva is itt lesz ez az erőmű. Köszönöm szépen. *(Gréczy Zsolt tapsol.)*

ELNÖK: Köszöntöm képviselőtársaimat. Megadom a szót Hajdu Lászlónak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

HAJDU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Államtitkár Úr! A Fenntartható fejlődés bizottsága tagjaként, elsősorban mint szakértő szólok hozzá ehhez a témához. Noha számos esetben voltam a Paksi Atomerőműben nemcsak mint turista, hanem politikusként is, legutóbb tavaly prezentációt is láttunk az erőműben, akkor valóban még - hasonlóan az előttem szóló képviselőtársamhoz - a prezentációkban a határidők tartásáról szolt a tájékoztató, és akkor egy eléggé szimpatikusnak tűnő, korrekt tájékoztatás volt.

Mielőtt pár szót szólnék az előterjesztésről, ez is egy ilyen picike kis előterjesztés, de természetesen van nagyon jelentős üzenete. Aki ma atomerőműről beszél, aki ma vízi erőműről beszél, az szitokszó. Tehát erről a kettőről nem lehet úgy beszélni, hogy szimpatikusan, és nem is lehet képviselni úgy, hogy szimpatikusan. Ausztriában körülbelül 20 ilyen vízi erőműnél, ilyen kis mini vízi erőműnél jártam annak idején, mivel vizes a szakmám, és a szakmából adódóan a kapcsolataink révén. Ott egyetlen tüntetést meg szakmai kifogást nem jelentett ez a kis mini vízi erőmű, ami három-négy hegyi falu elektromos ellátását végzi, és bedolgozik még a nagy rendszerbe is. Kihaszalják az Alpokban lévő hatalmas vízeséseket, egyebeket, tehát ők élnek a saját lehetőségeikkel. Máshol pedig politikai kérdést csinálnak belőle, és elengedjük a vizet, és kész. Az atomerőműnél kicsit más a helyzet, hogy itt van egy örökség, '82 óta már működik egy atomerőmű. A döntést lényegében már

akkor meghozták. Elfogadom, hogy a döntés lehetett volna az is, hogy nem építünk, és majd valamit csinálunk a mostanival, amikor vége van, de az a döntés született, hogy Paks II. épül meg. Tehát a Paks II.-re, még ha a versenyjogot vitatni is lehet, hogy a nemzetközi versenyjog szabályai szerint lett-e kiválasztva vagy hogyan, de végül is van parlamenti döntés, parlamenti fölhatalmazás rá. Az valószínűleg teljesen igaz - előttem már ezt említették -, a fenntartható fejlődésnek bizonyosan megfelel az itt termelt energia, technológiája és minden egyéb, tehát a klímaváltozás szempontjait is figyelembe véve kevésbé lehet támadni, más támadások azok, ami miatt lehet; olcsó is, mint hallottuk, és megbízható ez az energia.

Én magam is egyébként Pakson föl is tettem ezt a három kérdést, ez arról szól, és ezt államtitkár úr már tőlem hallotta; ennek a Paks II.-nek - ami azért jelentős bővülést jelent, főleg azért, mert a két erőmű egy időben működik még akár tíz vagy több éven keresztül is - a hűtése kérdését vettem föl akkor is, mivel itt az engedélyek gyorsításáról és a biztonságról beszélünk, a Dunában nem lesz több víz, ha fölgyorsítjuk az engedélyezést, akkor sem. Tehát azt kell tudni, hogy az a biztonság, amire engedélyt kiadnak, például hogy a Dunában hogyan lesz több víz, hogyan lesz a hűtőrendszere megoldva, azt nem a 90 napos határidő vagy a 12 hónapos határidő dönti el, hanem a természet, hogy vagy vissza tudjuk fogni, vissza tudjuk tartani ezt a vizet a Dunában - ez az egyik kérdés.

A másik, amit fölvetnék itt az engedélyezés gyorsításánál, maga a kiegészítő fűtőelemek kérdése. Erre is vonatkozik ez a gyorsítás, az engedélyezési gyorsítás, vagy kizárólag az engedélyezési gyorsítás most csak az építési engedélyezés? Azt gondolom, hogy az üzemi helyezési engedélyezésre éppúgy vonatkozik, és akkor már viszont előjönnek a fűtőszálak.

Van egy harmadik kérdés itt, ennek is az engedélyezés részének kell lenni, hogy az a szakemberhiány, ami ma Magyarországon minden szakmát jellemez, az ilyen kivételes szakma, ahol kivételes képesítésű emberek kellene, az engedélyezésnél azt is figyelembe kell venni, hogy humánpolitikai szempontból képes-e működni. Van-e akkora humánpolitikai kapacitás, hogy két erőmű egy időben ilyen speciális tudással, mint ami az atomerőmű működtetéséhez szükséges, van-e ilyen speciális képzés már beindítva? Itt százas nagyságrendben kellene új szakemberek, ha belép ez az erőmű, erre is vonatkozik-e ez a gyorsított engedélyezés? Mert, ha úgy biztosítható a szakember, hogy bér munkások jönnek Oroszországból, és tulajdonképpen orosz pénzből építjük meg orosz technológiával, és oroszok is működtetik, akkor el tudom képzelni, hogy onnan lehet hozni, hiszen ott sok erőmű van, de Európában is egyébként 127 reaktor működik, legalábbis a múlt hét végén egy európai uniós tájékoztató ezt hallottuk, hogy Európában pillanatnyilag 127 ilyen van. Igaz, hogy abból Franciaországban több mint 50, csak egy országban, és ők azt vissza akarják

fejleszteni, legalábbis ez a szándék. Németország pedig már bejelentette, hogy nem épít újabbakat, de nekünk itt van még egy megvalósítás előtt álló kérdésünk, amit meg kell oldani.

Az engedélyezés fölgyorsításában benne van az a veszély, amiről előttem már szoltak, hogy egy kicsit hazardírozunk, egy kicsit a kitétségiünket is kockáztatjuk azzal, hogy fölgyorsítunk bizonyos folyamatokat, aminek van egy természetes átfutása, amit nem nagyon lehet elképzelni, hogy parancsra adminisztratív döntéssel meg fog születni az az engedélyezés. Kicsit félek ettől. Sokat dolgoztam önkormányzatban, és tudom azt, hogy egy bölcsődeépítésnél hiába adta ki a polgármester, hogy kezdenünk kell, mire kezdődik a szezon ősszel, annak kész kell lenni. Annak vannak olyan átfutási idői, amit nem tudunk megoldani, mert utána a gyerekek fogják megsínyleni vagy a szülők és az ott dolgozó óvodapedagógusok.

Összességében azt tudom mondani, hogy én egyébként azzal kértem itt szót, hogy tartózkodni fogunk a szavazásnál, mégis úgy gondolom, hogy ez az előterjesztés azzal, hogy idejött, még egy kérdést fölvet. Láttam, hogy a közmeghallgatást szabályozza a törvény, hogy csak 50 fő fölött lehet, azt hiszem, közmeghallgatást összehívni. *(Jelzésre:)* Akkor ott valamit rosszul értettem. Az ügyfelek pedig, akik bejelentkeztek, elektronikus úton tarthatnak csak kapcsolatot a beruházással, ez a kommunikációban valami... *(Jelzésre:)* Vagy akkor elértettük. Itt a legfontosabb - amit az előző napirendnél is beszéltünk - éppen a tudat formálása, a megépítés, a környezet tudatformálása; a társadalom befogadóképességében a kommunikációt még inkább szorosabbra kell fűzni, mint hogy személyes kommunikáció helyett csak a digitális kommunikációt engedélyezi majd ez a törvény.

Összességében ennyit kívántam elmondani, és valószínűleg tartózkodni fogunk a szavazásnál. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok padso-raiban.)*

(14.20)

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Schmuck Erzsébetnek, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

SCHMUCK ERZSÉBET, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Sok mindennel lehet vádolni a kormányt, de azzal nem, hogy nem akarta mindenáron keresztülvinni Paks I. élettartamának a hosszabbítását, és hogy nem akarja Paks II. megépítését. Ebbéli szándékát a kormány sosem hallgatta el. De az is igaz, hogy az állampolgárok korrekt tájékoztatásához szükséges, fontos részleteket mindig eltitkolta. Perek tömege kellett, az ország sokévi költségvetését és a generációk életét befolyásoló információk az orosz féllel megkötött szerződések legalább részbeni megismeréséhez és megismeréséhez.

Nos, a kormány igyekezete mellett ott tartunk, hogy a beruházás körüli titkolózás jelentős késedelemmel és kétségbeesett kapkodással párosul. Valószínűleg ennek a fejetlenségnek esett áldozatul Aszódi Attila, a Paksi Atomerőmű bővítéséért felelős, volt államtitkár is, aki bár arcával és nevével évekig védte a beruházást, végül mégis a bűnbakok padjára került.

Nekünk, akik kezdettől fogva elleneztük Paks II. megépítését - hiszen a világ legtöbb fejlett országa már rég a megújuló energiaforrások használatát és az energiahatékonyság javítását helyezi előtérbe a kockázatos és összességében nagyon költséges nukleáris energia helyett -, nos, nekünk, zöldpárti politikusoknak igazából örülnünk kellene, hiszen bár már sok milliárdot elköltött, jobban mondvá elherdált a kormány, és még a gyermekeinket is súlyosan eladósító kötelezettségvállalásokat tett az új erőmű érdekében, szerencsére, aminek örülnünk kellene, még egy kapavágás sem történt. Azt látjuk, hogy a létesítési engedélyezés még nem tart sehoh, bár a hírek szerint már azon gondolkodnak, hogy addig is legalább a hatalmas munkagödöröket ki kellene ásni potom 41 milliárd forintért, hátha ezeknek a munkagödöröknek a mérete pont jó lesz a még tervezés és újratervezés alatt álló létesítményeknek.

A kormány - azt látjuk - egyre diktatórikusabb módszerét a zöldügyekben jól megmutatja, hiszen amikor a közigazgatás rendszerét, különösen a zöldhatóságokat saját kénye-kedve szerint átalakította, csorbította ezzel a környezeti jogok érvényesülését. Jól emlékszünk még azokra a sebtében benyújtott módosításokra, amelyek a nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások engedélyezési határidejét a komolytalanságig lecsökkentették, érdemben megszüntették a környezetvédelmi, természetvédelmi szakhatóságok állásfoglalási jogosítványait, mindezt azért, hogy a legkisebb társadalmi és szakmai ellenállás mellett tudja átverni a megalomán beruházásokat.

De a fortélyos módon megalkotott és hatalmi erővel megszavaztatott törvénymódosítások révén a jogrendszer egyes elemei közötti koherencia is sérült. Ezt bizonyítja a mostani törvényjavaslat, amely szerint a kormány ennyi év után végre rájött, hogy egy atomerőmű engedélyezéséhez talán mégsem elég 42 nap. Ezért kell most a nemzetgazdasági törvényben előírtak helyett az atomtörvényben meghatározott ügyintézési határidőt figyelembe venni. Persze, ezek az új határidők is túlságosan szorosak, egyes beruházási típusoknál például 11 hónap, 8 hónap, 150, illetve 120 nap.

A másik baki, amire az államgépezet végre rájött, hogy az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény nem tartalmaz meghatározott cselekmények teljesítésére és egyéb fizetési kedvezményre vonatkozó rendelkezéseket, azonban lehetőséget ad arra, hogy ágazati jogszabály kiegészítő rendelkezéseket alapítson meg.

A kormány most az atomtörvény tervezett módosításával biztosíthatja, hogy ha a kötelezetten kívül

álló ok miatt nem lehetséges a megállapított határidőre a teljesítés, vagy az a kötelezett számára aránytalan nehézséget jelentene, akkor lehetőség legyen a megállapított határidő meghosszabbítására, pontosabban: módosítására. Fő szabály szerint csak egyszer, az első alkalommal megállapított határidővel azonos időtartammal hosszabbítható meg a teljesítési határidő. Kivételes esetben azonban ennél hosszabb is lehet a meghosszabbított határidő, ha az engedélyes igazolja, hogy a rajta kívül álló ok miatt nem tudja határidőre a meghatározott cselekményt teljesíteni, továbbá biztonsági elemzéssel igazolja, hogy a nukleáris biztonság szintje a késedelem miatt nem csökken. Nos, ez újabb példa a kormányzati hibák dominóelv alapján történő mentegetésére. A kormány tehát ismét egy olyan salátatörvényt nyújt be, amelyik leginkább a saját munkájának működési zavarait mutatja, azt próbálja meg elfedni.

Az LMP számára ez a törvényjavaslat természetesen nem támogatható, mert attól, hogy egy eleve elhibázott javaslatot toldozgat-foldozgat, az nem lesz jobb. Magyarország zöldpártjaként egyetlen paksi törvényt tudunk támogatni, ez pedig nem más, mint a bővítés visszavonásáról szóló javaslat, amit mihamarabb szeretnénk itt látni az Országgyűlés asztalán.

Meggyőződésünk, hogy hazánk energiaellátását teljesen új alapokra kell helyezni. Tiszta, biztonságos, olcsó és atommentes energiára lenne szükség, ez pedig elsősorban a megújulóenergia-ipar támogatásával lehetne elérhető, mert biztosak vagyunk abban, hogy a jövő vagy zöld, vagy nem lesz.

Köszönöm a figyelmet. *(Szórványos taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Megkérdezem, kíván-e valaki hozzászólni a vitához. *(Nincs jelzés.)* Nem látok jelentkezőt, így az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Kaderják Péter államtitkárt, kíván-e hozzászólni az elhangzottakhoz. *(Jelzésre:)* Jelzi, hogy igen. Öné a szó mint előterjesztőé.

DR. KADERJÁK PÉTER innovációs és technológiai minisztériumi államtitkár: Köszönöm szépen, elnök úr. Mindenekelőtt szeretném megköszönni a törvénymódosítási javaslathoz tett hozzászólásokat és természetesen mindazoknak a támogatását, akik erről biztosították ezt az előterjesztést.

Csak néhány rövid megjegyzésem lenne az elhangzottakkal kapcsolatban. Természetesen az előterjesztő részéről is tisztában vagyunk azzal, hogy nem ennek a törvénymódosításnak lesz az az eredménye, hogy a paksi új blokkok megvalósulnak, ettől önmagában természetesen ez nem fog megtörténni, ahhoz nagyon-nagyon sok munka kell még. De a nemzetközi tapasztalatok ma azt mutatják, hogy ahol nincs nagyon határozott szándék és elszántság arra vonatkozóan, hogy új nukleáris erőművek épüljenek, azok az országok lényegében amellettt döntenek, hogy

lemondanak a nukleárisenergia-hasznosításról. Magyarország nem ezt a döntést hozta meg.

Több olyan pontra szeretnék reagálni, ami a gyorsítás vagy lassítás kérdéskörét érintette, Tóbiás képviselő úr is fölvetette ezt a kérdést, illetve Hajdu képviselő úr is utalt ezekre a dolgokra. Úgy néz ki, hogy a nukleáris energia, illetve az új blokkok létesítése esetében, ha lassan halad, az a baj, ha valami gyorsan haladna, az a probléma. Szeretném ezen a ponton tisztázni, hogy a mostani előterjesztés szerint bizonyos területeken, ahol erre a nukleáris biztonság garantálása szempontjából szükség van, az előterjesztés hosszabb határidők megszabására tesz javaslatot, ahol pedig akár fölöslegesen hosszú eljárási idők voltak jellemzőek, illetve az eljárási törvényekben ilyen határidők kerültek bevezetésre, ott ezeknek a rövidítésére tesz javaslatot. Ami a legfontosabb, hogy a létesítésre vonatkozó engedélyezésben a hatályos atomtörvény szerint 12 hónap állna rendelkezésre, egyszer lehet ezt meghosszabbítani, 3 hónappal.

A mostani javaslat szerint ez úgy módosulna, hogy abban az esetben, ha előzetes biztonsági tervet ad be az engedélykérő az Atomenergia Hivatalhoz, akkor megmarad ez a 12 hónap plusz egyszer 3 hónap, ha erre nem kerül sor, akkor 18+3 hónapra nő meg az engedélyezési határidő. Tehát éppen az történik, hogy a legesleglényegesebb, tehát a nukleáris biztonság és azon kérdések megválaszolása szempontjából, amit Hajdu képviselő úr is említett - foglalkoztatás, hűtési kérdések, és nagyon hosszan lehetne sorolni azokat a nukleáris biztonsági kérdéseket, amelyek döntőek egy ilyen projekt esetében -, pontosan ezeknek a mérlegelésére és megválaszolására legyen elég ideje az Országos Atomenergia Hivatalnak, éppen a biztonsági szempontok miatt.

(14.30)

Azon esetekben, amelyek a nukleáris biztonság szempontjából kevésbé sorsdöntőek és kiemelték, ott pedig egy megfelelő, az Országos Atomenergia Hivatal szakemberei, illetve az államtitkár úr által is, a bővítésért felelő államtitkár úr részéről is megfelelő határidő meghatározásáról van szó. Tehát még egyszer szeretném jelezni, hogy amit célul tűztünk ki, az az, hogy egyrészt az eljárási törvények és az atomtörvény közötti összhangot megteremtjük, és ahol szükséges, ott garantáljuk a biztonságos döntéshez szükséges határidőket, ahol pedig nem szükséges vagy feleslegesen hosszú, ott gyorsítsuk meg ezeket az eljárásokat.

A másik kérdés, amire reagálni szeretnék, a közmeghallgatással kapcsolatos, illetve azzal a kérdéssel, hogy akkor hogyan is van ez a dolog ebben a javaslatban. Itt arra tesz javaslatot ez a mostani előterjesztés, hogy azokban az esetekben, ahol nagyszámú ügyféllel tart kapcsolatot az Atomenergia Hivatal, vagy közmeghallgatásra kerül sor, ami általában ugyancsak nagyobb ügyfélkört érinthet, az Atomenergia Hivatal

hirdetmény útján is kommunikálhasson azokkal, akiket érint ez az ügy, tehát a honlapján közzétett állásfoglalás kommunikációnak minősüljön. Természetesen az Országos Atomenergia Hivatal kollégái el fognak menni a közmeghallgatásra, hozzá fognak szólni, rendelkezésre fognak állni, csak éppen egy ilyen ügyintézés-könnyítési javaslat vagy modernizációs javaslat az, amire itt lehetőséget teremtünk, semmi, ehhez képest valami rejtelmesebb dolog nem áll ezen módosítás mögött.

Azt gondolom, talán ezek azok a kiemelt kérdések, amelyekre reagálni szerettem volna. Természetesen megint csak azok a kérdések, hogy a hűtés kérdései hogyan oldhatók majd meg, a szakemberhiánnyal mit kell kezdeni, természetesen a projekt előrehaladtával és a későbbiekben olyan témák lesznek, amiket folyamatosan vitatni fognak.

Az biztos, hogy ha nincs olyan határozott szándék egy kormányzat részéről, hogy ezt a projektet előrevigye, akkor szakemberhiány van, például nem tudunk változtatni, hiszen nem lesz az a fiatal ember, aki azt fogja gondolni, hogy ez egy vonzó jövőkép, hogy az atomenergetikával kapcsolatos szakterületekbe fektesse az energiáját, hiszen akkor ilyen típusú jövőkép nem lesz előtte. Úgyhogy az, hogy egy hiteles beruházási program legyen az, amiről beszélünk és amit végrehajtunk, az ilyen szempontból is abszolút kritikus. Köszönöm szépen a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik a **Televíziós Film Mecenatúra 2019. évi költségvetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A Költségvetési bizottság által benyújtott előterjesztés T/5220. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Szűcs Lajos úrnak, a Költségvetési bizottság előadójának, a napirendi pont előterjesztőjének.

DR. SZÚCS LAJOS, a Költségvetési bizottság előadója, a napirendi pont előadója: Köszönöm a szót. Mélyen tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Egy különleges helyzetben vagyunk, nem először, amikor a Költségvetési bizottság magyar hangja egy olyan szervezetnek, amely a kormánytól független. Ebben az esetben is a Nemzeti Média Hatóság helyett a Költségvetési bizottság nyújtotta be annak a Költségvetési bizottságnak a nevében ezt a törvényjavaslatot, amit az elnök úr is mondott, T/5220. számon, amely a Televíziós Film Mecenatúra 2019. évi költségvetéséről szól.

Emlékeztetem önöket, hogy még 2018 decemberében szavazta meg a parlament a Televíziós Film Mecenatúra program létrehozását előíró törvénymódosítást. A médiatörvény így módosított részében felállításra kerül a Televíziós Filmkollégium és ehhez a Te-

levíziós Film Mecenatúra pénzalap. Ennek a célja elsősorban az volt, hogy lehetőség szerint több olyan alkotás születhessen, amelyek a magyar történelmi múltat és kultúrát kívánják bemutatni.

Az előttünk fekvő javaslat szerint a Televíziós Film Mecenatúra működési költségvetési bevétele és kiadási főösszege 7 milliárd forint, ami teljes mértékben központi költségvetési támogatás. Ebből 6,5 milliárd forint a filmalkotások támogatását szolgálja. Az új pénzalap kezelője az öt tagból álló filmkollégium lesz. Elnökét a Médiatanács elnöke nevezi ki, további tagjait pedig kormányrendeletben meghatározott miniszterek fogják delegálni öt évre. A mecenatúra tevékenységének szervezeti és szakmai ellenőrzését pedig egy háromtagú felügyelőbizottság segíti majd. Az újonnan felállított szervezet összes személyi jellegű ráfordításai 2019-ben maximum 130 millió forint, a dologi kiadásai pedig 245 millió forintos keretösszegekben kerültek meghatározásra.

A felállításra kerülő Televíziós Film Mecenatúra másik deklarált célja az elsődlegesen médiaszolgáltatásban való közzétételre szánt filmek, filmsorozatok gyártása és annak előkészítése. Ez azt jelenti, hogy olyan produkciók előállítása a cél, amelyek nemcsak a mozikban fognak futni, hanem hogy az otthonunkban ugyanúgy élvezhessük a hazai filmes szakmai eredményeket. Remélem, hogy a javaslat elfogadásával létrejöhét egy olyan időtálló alkotásokat készítő támogatási alap, mint emlékeink szerint akár volt régebben az Abigél vagy a Tüskevár, amelyekre kicsik és nagyok egyaránt a mai napig előszeretettel emlékeznek, nézik, sőt a televíziókban folyamatosan vetítik.

Engedjék meg, hogy elmondjam önöknek azt is, hogy örömmre szolgál, hogy a Költségvetési bizottság az indítványt nagy többséggel támogatta, 13 igen szavazattal, 2 tartózkodás mellett, ellenszavazat nélkül döntött ennek benyújtásáról.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket, és kérem az Országgyűlést annak megtárgyalására és majd a javaslat elfogadására. Köszönöm a szót, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. A kormány képviselője jelezte, hogy nem kíván álláspontot ismertetni a vita során, így most vezérszónoki felszólásra kerül sor. Elsőként megadom a szót Simon Róbertnek, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

SIMON RÓBERT BALÁZS, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A filmalkotások készítésével és terjesztésével kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2018. évi CXII. törvény a médiatörvény módosításával elrendelte a Televíziós Filmkollégium felállítását, ehhez egy új, elkülönített pénzalapot hozva létre Televíziós Film Mecenatúra néven. A mecenatúra tehát egy elkülönített pénzalap, amelynek kezelője a Televíziós Filmkollégium.

A törvényt, ezáltal a mecenatúra létrehozását tavaly decemberben fogadta el az Országgyűlés. A me-

cenatúra létrehozásának az a célja, hogy az elsődlegesen médiaszolgáltatásban közzétételre szánt filmek és filmsorozatok gyártásának támogatását előmozdítsa, biztosítva ezzel, hogy a nézők lehető legszélesebb köréhez jussanak el értékes, többek között a magyar történelmi múltat és kultúrát bemutató filmalkotások.

A történelmi múltunkat bemutató filmeknél egy pillanatra megállok. A történelmi filmek ugyanis külön kategóriát jelentenek a filmek világában, mert sajátos, egyedi stílusjegyekkel rendelkeznek.

(14.40)

Az egyik ilyen, hogy a cselekményük valamilyen valós történelmi korban játszódik, az adott időszak jellemzőinek hú visszaadásával. Az én generációm még úgy nőtt fel, hogy kuruc-labancosat vagy Bornemissza Gergelyt és Dobó Istvánt játszottunk, mert nekünk még megadatott A Tenkes kapitánya, a Rákóczi hadnagya és az Egri csillagok nagy sikerű filmek évente többszöri megtekintése. A mai gyerekek számára sajnos ez a műfaj szinte teljesen ismeretlen. Jogosan merülhet fel a kérdés, hogy mit várunk el napjainkban egy jó magyar történelmi filmtől. Semmiképpen sem csak a pusztán szórakoztatást, hanem a korra jellemző világ, mentalitás és gondolkodásmód bemutatását, egyúttal általános emberi értékek közvetítését a korabeli társadalom köntösében. Így a történelmi film révén betekintést nyerhetünk egy másik korba, és talán saját XXI. századi félelmeinkre is választ kaphatunk.

Tisztelt Képviselőtársaim! Egy ország, egy nemzet történelemképe napjainkban már nem kizárólag a tankönyvekből merítkezik, hanem a tévé- és a mozi-filmekből is. Filmművészetünk szempontjából azonban meglehetősen egyoldalú a történelemszemléletünk. Például a holokauszt témáját - hozzáteszem, nagyon helyesen - alaposan feldolgozták a magyar filmek, több nemzetközileg is díjazott filmünk is készült ebben a tematikában. Így például A napfény íze, a Sorstalanság vagy a Saul fia. Úgy vélem, hogy vannak a magyar történelemben további olyan fontos események, amelyek szintén megérdemelnének egy hiteles vagy jó filmet, illetve filmsorozatot. Trianonról például eddig még nem sikerült egyetlen méltó, maradandó mozifilmet vagy sorozatot készíteni - éppen itt lenne az ideje!

Talán az ötvenegy évvel ezelőtti Egri csillagok volt az utolsó olyan magyar történelmi film, amelyet minden alkalommal felemelő érzés megnézni. Nemzeti ünnepeinken napjainkban is szinte kizárólag a szocializmusban készült történelmi filmeket vetítik. A 80 huszár című alkotást én az egyik legszebb magyar történelmi filmnek tartom, de az akkori korszak szemlélete arra is rányomja sajnos a bélyegét. A film a Lenkei-huszárok történetét dolgozza fel, akik Galíciából hazajöttek, majd csatlakoztak a magyar szabadságharcához. Ez a valóságban sikertörténet volt, de az 1978-ban bemutatott filmben kudarcként lehetett csak ábrázolni.

Kétségtelen, hogy a magyar közönségben nagy igény van a jó történelmi filmekre és sorozatokra. De önmagában nem elég a kívánság, biztosítani kell a forrásokat is. A médiatörvény tavaly decemberi módosítása úgy rendelkezett, hogy az új elkülönített pénzalap idei költségvetését az Országgyűlés külön törvényben fogadja el, de - a médiatörvény meglévő rendszerébe illeszkedve - annak zárszámadását már a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság egységes költségvetésének végrehajtásáról szóló törvény külön mellékleteként hagyja jóvá.

A benyújtott javaslat szerint a Televíziós Film Mecenatúra működési költségvetésének bevételi és kiadási főösszege 7 milliárd forint. A bevételi főösszeg teljes egészében működési célú központi költségvetési támogatás. A mecenatúra támogatáspolitikáját a Filmkollégium határozza meg azzal a megkötéssel, hogy támogatási tevékenységét nyilvános pályázat útján kell végeznie. A támogatás szabályait a kormányrendeletben határozza meg. Abban az esetben, ha egy produkció a filmtörvény szerinti támogatásban részesül, nem részesülhet egyidejűleg a mecenatúra támogatásában is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Végezetül még egy gondolat. A hírek szerint több történelmi film forgatókönyve már a megvalósulás fázisában van, ami azzal kecsegteti a magyar nézőt, hogy folytatódik a Saul fia - a 2015-ben bemutatott magyar filmdráma -, a Szürke senkik - a 2016-ban bemutatott, első világháborús témájú magyar televíziós film -, s az 1945, ami egy 2017-ben bemutatott magyar történelmi filmdráma által megkezdett sor.

Biztos vagyok abban, hogy az általunk most tárgyalt törvény elfogadása után hamarosan, a magyar történelem távolabbi korszakai is méltó és hiteles filmeket, illetve sorozatokat kapnak, mert a program célja az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson hozzá a kulturális javakhoz, a nézők pedig minél több minőségi tartalom közül tudjanak válogatni.

A Fidesz vezérszónokaként jelzem, hogy frakciónk támogatni fogja a benyújtott törvényjavaslatot. Arra kérem a többi párt vezetőit, illetve képviselőit is, hogy önként is támogassák ezt a törvényjavaslatot. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormány-pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Megadom a szót Varga-Damm Andreának, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VARGA-DAMM ANDREA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A Magyar Film Mecenatúra költségvetését hagyjuk jóvá ezzel a javaslattal, amely, amint fideszes képviselőtársam is elmondta, 7 milliárdos főösszeggel bír, amely, ahogy a Költségvetési bizottságban a Médiatanács elnöke számunkra ismertette, gyakorlatilag becslésen alapul, tekintettel arra, hogy egy szervezet ugyan megalakult, de szervezete nincs, tehát még nem állt fel az

a rendszer, amely majd ezt a szervezetet működteti, és más hasonló jellegű grémiumok működéséhez és feladatrendszeréhez szükséges pénzüsszeget adaptálták erre a bizonyos 7 milliárd forintra.

Ki lenne az ebben a Házban, aki ne üdvözölné azt, hogy a magyar történelemtől hitelesen, minőségi, élvezhető filmek, tévéfilmek készüljenek, és a magyar emberek végre ne azt a sok hazug, álságos műsort nézzék, hanem láthassanak minőségi, valóban történelmi múltunkat valóságos alapon feldolgozó és élvezhető filmeket? Ezért természetesen, bár az egész Médiatanács és az egész közszolgálati média működésével szemben nagyon kritikus a pártunk és frakciónk, de ezt a javaslatot támogatni fogjuk, mert mindig reménykedünk abban, hogy amit az ilyen jellegű javaslatokban a kormányzó párt, illetőleg a kormány, illetőleg jelen esetben a médiahatóság ígér, azt majd teljesíteni is fogja.

Szeretném elmondani, hogy eleve számunkra elfogadhatatlan, hogy 90 milliárd forintos költségvetési támogatással működik a médiahatóság és a hozzá kapcsolt teljesen idegen testű szervezetek, úgy egyébként, hogy minőség belőlük nem igazán jön ki. Elképesztő társadalmi tudat-módosítás zajlik, hamis hírek gyártásával az emberek tömegeinek félrevezetése, és a félelmet keltő hirdetésekkel iszonyatos méretű társadalmi frusztráltságot, bizonytalanságot és bizalmatlanságot generálnak.

Talán ha ilyen programot, mint ez a filmmecenatúra, létrehoznak, és hozzá ebben az évben 7 milliárdos költségvetést telepítünk, talán legalább akkor e szervezet tevékenységéből valamilyen pozitívum is esetleg keletkezik, és élvezhetjük is azt, hogy ez a szervezet létezik. Ily módon azt tudom mondani az előterjesztőnek és a kormányzó pártok képviselőinek, hogy frakciónk meg fogja szavazni ezt a költségvetést azzal az elvárással, hogy az előterjesztő és a vezérszónok által előadott ígéreteket is majd természetesen számon fogjuk kérni. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Megadom a szót Varga Lászlónak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VARGA LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ezúttal nem tudom azzal kezdeni, hogy tisztelt államtitkár úr vagy miniszter úr, mert hogy nincsen itt a kormány képviseletében senki, amit értek én, hogy egy bizottsági előterjesztést tárgyalunk, de azt gondolom, hogy szerencsés volna, ha folyamatosan képviseltetné magát a kormány az Országgyűlés ülésén. De lépünk ezen túl, mert ez nyilván nem magával az előterjesztéssel közvetlenül összefüggő dolog.

Először is azt szeretném mondani, hogy nagyon nagy rajongója és támogatója vagyok a magyar film ügyének. Azt gondolom, hogy Miskolc, a szülővárosom kitért magáért ebben a tekintetben az elmúlt

évtizedekben. Méltán híres a CineFest, a miskolci nemzetközi filmfesztivál, ami azt gondolom, hogy évről évre egyre színvonalasabb produkciókat hoz Magyarországra, és ezen a filmfesztiválon is évről évre egyre rangosabb magyar filmek is bemutatásra kerülnek, és természetesen egyre jobb híreink, egyre jobb információink vannak magyar filmekről szerte a világon. Azt gondolom, hogy az elmúlt évek sikerei megerősítik azt, hogy nagyon fontos az, hogy támogassuk a magyar filmet, a magyar film ügyét, és természetesen egyetérték azzal az értékeléssel, hogy míg a mozi-filmek tekintetében komoly sikereket lehetett látni az elmúlt években, a tévéfilm valahogy az elmúlt években kicsit mostohagyermek volt talán.

(14.50)

Utalt is az előttem szóló kormánypárti képviselőtársam például arra, hogy jóval a rendszerváltás előtti, nagy sikerű, egyébként méltó és szakmailag magas színvonalú alkotásokat lehet sokszor látni a televízióban, egyébként helyesen, de talán az elmúlt években sok tévéfilm nem készült. Azt lehet mondani, hogy természetesen az, hogy több készüljön és egy mecenatúra-rendszer jöjjön létre, ez egy támogatható cél. Néhány tekintetben szeretnék óvatos kritikát megfogalmazni, illetve egyet nem értesemnek egy-két ponton hangot adni.

Az egyik az, hogy amikor közszolgálati cél megvalósítását célzó előterjesztést tárgyalunk, akkor ne haragudjanak, nem tudok például a közszolgálati médiától elvonatkoztatni, amely nyilván jól láthatóan propagandacélokat szolgál inkább.

Azt gondolom, hogy amikor 7 milliárdot egy mecenatúrában a költségvetésből akár tévéfilmekre vagy történelmi alkotásokra, ezek elkészültének támogatására szeretnénk fordítani, akkor jó volna a valódi közszolgálatosság garanciáit határozottabban látni egy-egy ilyen előterjesztésben, merthogy egyébként más oldalról, mondjuk, a média tekintetében mintegy 90 milliárdot elkölt a költségvetés, és nem igazán látjuk a pártatlan tájékoztatást és a közszolgálati elemeket.

Ennek kapcsán azt tudom mondani, hogy valószínűleg ebben megnyugtatóbb lenne ezt a kormányrendeletet látni, merthogy egyébként a részletszabályokat az fogja tartalmazni, és az ördög a részletekben van ilyen szempontból. Nem látszik az tehát egyértelműen, hogy milyen összetételben fog dolgozni a kollégium, kik a döntéshozók, kik milyen szempontok alapján kaphatnak százmillió támogatásokat, milyen eredmények szülehetnek.

Az is fontos volna, hogy ez a Filmkollégium ne váljon egyfajta kifizetőhellyé. Nagyon óvatosan fogalmazom meg ezt is, de mégiscsak az van ebben az előterjesztésben, hogy az államtitkár illetményének 75 százaléka az elnök díjazása, a tagoknak pedig a 65 százaléka. Azért ez egy komoly díjazás. A 7 milliárd forint jelentős része tehát magának a rendszernek a működtetésére megy el, és olyan keretek között fog működni

ez a rendszer, amelynek a pontos részletszabályait tehát ebben a pillanatban nem ismerjük.

Van tehát bennünk kérdőjel, a célokat természetesen támogatnánk, de nagyon sok olyan közszolgálati cél fogalmazódott meg itt az Országgyűlésben az elmúlt években, ami nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Úgyhogy egy kicsit óvatosak is vagyunk az előterjesztéssel. Elsőre azt szeretném mindenképpen kérni önöktől, hogy még itt az országgyűlési vita ideje alatt - nem most, ebben a pillanatban, hanem nyilván egy későbbi szakaszban, akár a Törvényalkotási bizottság üléséig szerintem szerencsés volna, ha kicsit többet megtudhatnánk a részletszabályokról és a készülőben lévő kormányrendeletéről. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Gréczy Zsoltnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

GRÉCZY ZSOLT, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Csak a jegyzőkönyv kedvéért én is megjegyezném, hogy az emberminisztérium képviselőjének azért illett volna itt lenni legalább államtitkári szinten; hiszen ha televíziós műfajról, kultúráról van szó, akkor a kormány legyen itt, amikor egy kulturális témáról beszélünk. *(Dr. Szűcs Lajos széttárja karjait.)* Látom, hogy fideszes képviselőtársam is széttárja a karjait. Én nem tekintem csak költségvetési témának ezt az ügyet. Ez egy művészeti kérdés, kulturális kérdés, a magyar identitásra vonatkozó kérdés; nem csak forintokról beszélünk ebben a helyzetben.

A Demokratikus Koalíció minden olyan kezdeményezést támogatni tud, illetve nyitott arra, ami a magyar kultúra örökségét ápolja, azt segíti, és természetesen nagyon örültem annak, hogy fideszes képviselőtársam hozzászólása sem fulladt kommunisztázásba, hanem elismerte mindazt a szellemi örökséget, amit még a rendszerváltás előtt ilyen téren létrehoztak. Arra a filmes és televíziós örökségre, azt gondolom, valamennyien büszkék lehetünk. Csodálatos alkotók csodálatos alkotásokat hoztak létre, és nemcsak a tévéjátékokban, hanem a játékfilmekben, dokumentumfilmekben és animációs filmekben egyaránt. Ezt muszáj rögzíteni.

Azt is nagyon fontosnak tartom ez ügyben, hogy készüljenek olyan filmek, amelyek tovább dolgozzák fel a magyar történelmet, leginkább a XX. századi történelmet, amely számos olyan ügyet még mindig feltártalanul hagyott, amelyre azt gondolom, nagyon sokan lennének kíváncsiak.

Ugyanakkor azt is látnunk kell - és ez ügyben vannak kérdéseink -, hogy miután itt egy fideszes testület fog arról dönteni, ezért nagyon fontos az például, hogy olyan testület álljon ez ügyben össze, és olyan döntéseket hozzon, amellyel nem kifizetőhelyé teszi a Fidesz-közeli művészek számára ezt a történetet, hanem valóban a tehetség, a jó forgatókönyv, a szakmai rátermettség lesz az, ami záloga lesz annak, hogy ezek az új televíziós alkotások elkészüljenek.

Azt is fontos lenne tisztázni ez ügyben, miután ezek a televíziós filmek egészen bizonyosan az állami televízió valamelyik csatornáján lesznek bemutatva, ezért kiemelten fontosnak tartom, hogy föl kellene szabadítani az állami televíziót a politikai terror nyomása alól. Az, ami ott folyik, az egyperces híradók világa és az ellenzék nélküli, úgynevezett közszolgálati televízió egész egyszerűen olyan helyzetbe hozza ezeket a csatornákat, hogy nagyon kevesen nézik. Miután ezek az alkotások, amelyek meg fognak születni a televíziók számára a magyar kulturális örökségről, nyilvánvalóan abban bízunk, hogy ezek méltóak lesznek arra, hogy sokan megnézzék, ne sújtsuk már előre, ne nyomjuk le azzal a nézettségi számokat, a remélhetőleg magas nézettségi számokat, hogy ilyen politikai környezetben, mondjuk, egyperces híradókkal lesznek félbeszakítva ezek a reklámok helyén. Mondjuk, egy Bethlen Istvánról szóló - hogy mondjak egy konzervatív politikust - tévéfilm ne szakadjon félbe azért, mert éppen egy perc hazugsággal kell megtönni az éppen arra járó tévénézők fejét.

Tehát összefoglalva: a Demokratikus Koalíció nyitott a kezdeményezés iránt; a 7 milliárd forint kiindulási alapnak, azt gondolom, hogy megfelelő. Abból legalább 6-8, jó esetben 10-12 műalkotás létre tud jönni a televíziók számára. Ha ezek sikeresek, akkor minél többször ismételni is kellene.

Látni kell azonban, hogy nem fideszes kifizetőhelyről van szó, és hogy ezeknek a produkcióknak a nézettségét nem sújtja majd semmiféle politikai áthallásos hírműsor vagy valami ehhez hasonló, mert az igencsak rosszat tenne az alkotóknak is meg a nézőknek is.

Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Kérdezem, kíván-e valaki hozzászólni még. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok jelentkezőt, így az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Szűcs Lajos képviselő urat, hogy kíván-e hozzászólni. *(Jelzésre:)* Jelzi, hogy igen. Öné a szó.

DR. SZŰCS LAJOS, a Költségvetési bizottság előadója: Köszönöm szépen, elnök úr. Megköszönöm mindenkinek a hozzászólását. Nagyjából azt vettem ki mindenkinek a szavaiból, hogy ezt a javaslatot legalábbis nem utasítja el, hanem inkább támogatja. Ezt köszönöm szépen, pontosan azért, mert a Simon képviselőtársam által elmondott értéktéremtést tartjuk mi is fontosnak ebben a történetben.

Szeretném elmondani, hogy annak a 7 milliárd forintnak a kibontása benne van a törvényjavaslatban, és abból látszik, hogy személyi jellegű kiadásokra és dologi jellegű kiadásokra mintegy 500 millió forint maximálisan felhasználható. Az pedig, hogy éppen nincs itt a kormány, pontosan annak a furcsaságából adódik - a határozati házsabály furcsaságából -, hogy az NMHH a törvénymódosító javaslatot nem tudja

benyújtani csak a Költségvetési bizottságon keresztül a házszabályban való megfeleltetés miatt.

Gréczy képviselő úrnak mondom, hogy az a furcsa helyzet is előállhatott volna, hogy az ön mellett ülő Varju László, aki a bizottság elnöke, lett volna ennek a törvénynek az előadója. Nem gondolom, hogy mint bizottsági elnök ezt nem vállalhatta volna föl. Erre most így került sor, hogy a bizottság kormánypárti al-elnöke, vagyis jómagam mondom el ezt a vezérszónoklatot.

(15.00)

Egyébként pedig - szeretnék megnyugtatni mindenkit - az a véleményem, hogy a készülő és szünetelő alkotások nem csak a közszolgálati televízióban kerülhetnek levetítésre, bármelyik olyan médium, amelyik a megfelelő jogdíjakat kifizeti, az utána használhatja ezeket az alkotásokat. Remélem, hogy két-

három év múlva arról tudunk itt beszámolni, hogy milyen alkotások készültek, hol, milyen sikerrel tudtuk ezt bemutatni.

Az az értékteremtés, amiről gyakorlatilag ez a javaslat szól, az szolgálja minden magyar ember érdekét. Ebben bízva köszönöm meg az önök támogató mondatait, és arra kérem önöket, hogy a parlamenti szavazáskor is támogassák majd ezt a javaslatot. Köszönöm a figyelmet, elnök úr. *(Taps a Fidesz sorából.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Napirend utáni felszólalásra senki nem jelent meg. Így megköszönöm a munkájukat.

Az Országgyűlés jövő héten hétfőn 11 órakor folytatja az ülését. Az **ülénapot bezárom**.

(Az ülésnap 15 óra 01 perckor ért véget.)

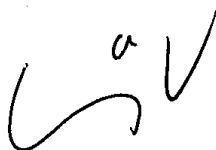
Móring József Attila s. k.
jegyző

Dr. Simicskó István s. k.
jegyző

Tordai Bence s. k.
jegyző

Dr. Varga László s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv
Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,
Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda
Budapest, V. Kossuth tér 1-3.
Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4
Telefon: 441-4222
Telefax: 441-4599
Nyomda: EUROTRONIK Zrt.
MINDEN JOG FENNTARTVA!
ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)
ISSN: 2064-8367 (Online)